

Prijedlog

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11, 119/14 i 93/16), a u vezi s člankom 83. stavkom 4. točkom 11. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14 i 118/14), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj dana _____ 2018. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu, koje je Upravno vijeće Zavoda za unapređivanje zaštite na radu donijelo na sjednici održanoj 24. srpnja 2018. godine, a u tekstu kojeg je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava dostavilo aktom KLASA: 023-01/18-01/76, URBROJ: 524-03-01-02/1-18-14 od 30. srpnja 2018. godine.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb, _____ 2018.

PREDSJEDNIK

mr.sc. Andrej Plenković

Obrazloženje

Izvješće o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Zavod) obuhvaća temeljna područja djelovanja i ostvarivanja planiranih zadaća u 2017. godini.

Sukladno nadležnosti utvrđenoj Zakonom o zaštiti na radu i Statutom, te provodeći Strateški plan Ministarstva rada i mirovinskoga sustava 2017-2019., Strateški okvir EU o zdravlju i sigurnosti na radu 2014 - 2020., te Program rada za 2017. godinu, Zavod je ostvario postavljene ciljeve, potvrđujući se kao pouzdan partner svim dionicima u stručnom radu te promicanju i unapređivanju zaštite na radu. Ostvarena je uspješna suradnja s Hrvatskom udrugom poslodavaca, udrugama sindikata, Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i nizom drugih udruga i institucija.

Programske aktivnosti Zavoda u 2017. godini zasnivale su se na ocjeni da je učinkovita organizacija i upravljanje zaštitom na radu dobra za radnike, dobra za poslodavce i društvenu zajednicu, jer pridonosi radnoj učinkovitosti, produktivnosti i konkurentnosti, a time i gospodarskom rastu i razvoju.

Ostvareni su svi planirani zadaci, a u značajnom dijelu dodatnim angažmanom realizirani su novi programski sadržaji s dodanom vrijednošću.

Prema usvojenom Planu rada za 2017. godinu, Zavod je djelovao kreativno, inovativno i poduzetno s ciljem pružanja kvalitetne stručne podrške svim ključnim dionicima u zaštiti na radu, polazeći od opredjeljenja da su javne institucije servisi korisnika i u ulozi ostvarivanja javnog interesa.

Takav suradnički i otvoreni pristup omogućio je široko stjecanje povjerenja, podrške i stalni rast interesa za korištenje različitih usluga Zavoda kao i sudjelovanje u njegovim aktivnostima.

Pored provedbe mjera vezanih za područje zaštite na radu iz Akcijskog plana Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, polazeći od velikog broja mikro i malih poduzeća, te obrta, a s ciljem provedbe propisanih mjera zaštite na radu na svim mjestima rada neovisno o veličini poslodavca, Zavod se inovativnim programima i sadržajima dodatno angažirao na pružanju konkretne podrške tim poslovnim subjektima radi lakše primjene propisa, optimiziranja troškova, učinkovitog organiziranja i upravljanja zaštitom na radu.

Redovitim radnim posjetima tvrtkama i ustanovama, neposrednim uvidom i razgovorima s predstavnicima poslodavaca, sindikata, radnika i stručnjacima Zavod je utvrđivao stanje zaštite na radu te pružao stručnu pomoć s ciljem unapređivanja organizacije i provedbe mjera zaštite na radu.

Organizacijom skupova s različitim dionicima u lokalnim sredinama, Zavod je promicao vrijednosti kampanje Europske agencije za zaštitu na radu (EU-OSHA) „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017., koja je usmjerena na zaštitu na radu i zaštitu zdravlja radnika tijekom cijelog radnog vijeka, te primjenu dobrih praksi kako bi organizacija i uvjeti rada u našim radnim sredinama bili prilagođeni dobi i mogućnostima starijih radnika s ciljem očuvanja i produžetka njihove radne sposobnosti.

Zavod je poslodavcima, sindikatima, radnicima i stručnjacima za zaštitu na radu pružao stručnu i organizacijsku potporu u praktičnoj provedbi prve Nacionalne kampanje u području zaštite na radu u Republici Hrvatskoj „STOP ozljedama na radu“, s ciljem podizanja svijest o potrebi sprječavanja rizika na radu, važnosti uključivanja zaštite na radu u strateške i operativne planove poslovanja te aktivne suradnje i djelovanja putem socijalnog dijaloga svih ključnih dionika unutar radnog procesa na poboljšanju i unapređivanju mjera sigurnosti i zdravlja zaposlenih.

Zavod je radi unapređivanja zaštite na radu pripremio dva projekta za sufinanciranje iz ESF-a. Prvi projekt, „Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu POP-ZNR“ Zavod je nakon odobrenja Upravljačkog tijela (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) izradio i prijavio još

u kolovozu 2016. Međutim neovisno o navedenome, u godinu dana postupak evaluacije nije proveden te nije ugovoreno financiranje. Kako su u međuvremenu izmijenjene određene okolnosti a Vlada RH donijela je Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva, u dogovoru s Upravljačkim tijelom navedeni projekt je revidiran i nadopunjen, povećana mu je vrijednost te je zbog povećanja sadržaja preimenovan u „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“. Upravljačko tijelo je u studenome 2017. odobrilo ovaj novi Sažetak operacije, te je projekt upućen u daljnju proceduru. Drugi ESF projekt Zavoda, „ZUZR – Tehnička pomoć OPULJP, KI“, koji je odobren krajem 2016., u fazi je provedbe, a cilj njegove realizacije je prijava trećeg ESF projekta u sklopu kojeg je predviđena izrada Središnjeg nacionalnog informacijskog sustava Data Collectora.

Budući je projekt OiRA u okviru EU predstavljen javnosti još 2011.godine, Zavod je odmah početkom svojeg rada u proljeće 2016.godine pokrenuo inicijativu za implementaciju ovog korisnog alata u Hrvatskoj. U suradnji s Europskom agencijom za zaštitu na radu koja je pružila financijsku i tehničku pomoć realiziran je prvi OiRA alat za procjenu rizika za frizersku djelatnost, čime je Republika Hrvatska postala članica OiRA zajednice u EU, a mikro i malim poslodavcima u ovoj rizičnoj djelatnosti omogućeno je korištenje besplatnog i za primjenu jednostavnog alata, koji poslodavcima omogućava da dokument izrađuju sami, čime se smanjuju troškovi ali i poboljšava razumijevanje i provedbe preventivnih mjera na mjestima rada. Pored toga, Zavod je partner u tri projekta sindikalnih udruga koji se financiraju iz sredstava ESF, kao i projektu Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Temeljem javnih ovlasti Zavod je pored zaprimanja zahtjeva za obavljanje određenih poslova zaštite na radu od strane fizičkih i pravnih osoba, utvrđivanja ispunjavanja propisanih uvjeta i donošenja rješenja, intenzivno provodio redovite stručne nadzore i reviziju rada ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba u odnosu na dobivena ovlaštenja te izvanredne nadzore s ciljem osiguranja zakonitog i učinkovitog obavljanja povjerenih poslova.

U cilju pružanja potpore svim dionicima, njihove uštede vremena, racionalnog i učinkovitog postupanja, Zavod je organizacijom besplatnog Savjetovališta „Zaštita na radu 3u1“, kontinuirano pružao savjete o načinu organizacije te provedbi mjera i tehničko-tehnološkoj primjeni pravila zaštite na radu.

Na osnovu dostupnih podataka, Zavod je i u 2017.godini izradio analize o ozljedama na radu na teritorijalnoj i sektorskoj razini, s kojima su upoznati odgovarajući dionici kako bi se usmjerile daljnje aktivnosti te poduzimale odgovarajuće mjere za otklanjanje uočenih propusta, poboljšanje i unapređivanje zaštite na radu. Međutim, još uvijek je prisutan izostanak relevantnih podataka. Raspoloživost podataka, izuzimajući one na koje se odnose propisi o zaštiti osobnih podataka, omogućili bi Zavodu, da u suradnji s konkretnim subjektima u pojedinim sektorima i tvrtkama, pristupi analizi uzroka nesreća, ozljeda na radu i drugih posljedica, te im pruži stručnu pomoć u izradi akcijskih planova za smanjivanje i otklanjanje navedenih problema, koji dovode do proizvodnih gubitaka, poremećaja u proizvodnji i poslovanju, bolovanja, oštećenje opreme, troškova dugotrajnih sudskih postupaka i slično.

Izrađen je informacijski sustav ZNR Zavoda (IS ZNR), kojim će se u prvoj fazi olakšati prikupljanje podataka i nadzor Zavoda nad radom ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu, određeni podaci učiniti dostupnima inspektoratu rada, radi kvalitetnije pripreme, uštede vremena i efikasnijeg djelovanja u okviru djelokruga njihove nadležnosti, a u drugoj fazi omogućiti će se prikupljanje i obrada podataka o zaštiti na radu kod drugih poslovnih subjekata, što će doprinijeti cjelovitim uvidom u stanje organizacije i provedbe mjera zaštite na radu, doprinoseći ažurnijem vođenju propisanih evidencija i prevenciji mogućih nenamjernih propusta poslodavaca a koji u praksi uzrokuju prekršajne mjere i nesreće, a time i financijske posljedice.

Zakonom o zaštiti na radu i drugim propisima utvrđena je opća razina prava i obveza za sve poslodavce, a ovisno o konkretnim uvjetima, potrebama i mogućnostima ta razina se može povećavati, pri čemu je ključna uloga i suradnja putem promicanja socijalnog dijaloga poslodavaca, sindikata i predstavnika radnika kako bi to učinili u okviru kolektivnih ugovora, sporazuma radničkog vijeća i poslodavca te drugih internih akata, a posebice u svakodnevnom praktičnom djelovanju i postupanju. U cilju implementacije navedenih institucionalnih mogućnosti, Zavod je poticao socijalne partnere na suradnju i jačanje socijalnog dijaloga u području zaštite na radu te osnivanje Povjerenstava za unapređivanje zaštite na radu pri županijskim Gospodarsko-socijalnim vijećima, te na razini pojedinih sektora.

Osiguranje stimulativne, sigurne i zdrave radne okoline, podizanje svijesti o značaju prevencije potencijalnih rizika, razvoj kulture u provedbi mjera zaštite na radu, informiranje, edukacija i motiviranje svih dionika, kontinuirani stručni nadzor i poticanje izvrsnosti u radu ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu, realizacija projekata usmjerenih na razvoj zaštite na radu uz financiranje iz sredstava ESF, te pružanje stručne podrške u organizaciji i provedbi mjera zaštite na radu posebno mikro, malim i srednjim tvrtkama prioriteti su na kojima Zavod za unapređivanje zaštite na radu nastavlja svoje djelovanje i u 2018.godini.

Za učinkovito gospodarstvo, važna je učinkovita zaštita na radu! Svojim programskim djelovanjem i predanošću Zavod potiče na pozitivnu razliku i dodanu vrijednost promičući sigurno radno okruženje.

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2017. GODINU

Zagreb, srpanj 2018. godine

Sadržaj

1. OPĆI PODACI O ZAVODU.....	5
2. UVOD	6
2.1. DJELATNOST, ZADAĆA VIZIJA, MISIJA I VRIJEDNOSTI	6
2.2. PODRUČJE RADA	8
2.3. UNUTARNJE USTROJSTVO	8
2.4. ORGANIZACIJA RADA	9
3. RAVNATELJSTVO.....	11
3.1. PRAĆENJE ZAKONA, NORMATIVNA DJELATNOST I PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU	11
3.2. PRIPREMA I IZRADA AKATA IZ NADLEŽNOSTI RAVNATELJA	12
3.3. PROVOĐENJE ODLUKA UPRAVNOG VIJEĆA	13
3.4. ADMINISTRATIVNI I STRUČNI POSLOVI ZA NACIONALNO VIJEĆE	14
3.5. LJUDSKI RESURSI.....	14
3.6. RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA	18
3.7. POSLOVI UREDSKOG POSLOVANJA	18
3.8. PROVOĐENJE POSTUPAKA JAVNE I JEDNOSTAVNE NABAVE.....	19
3.9. UPRAVLJANJE IMOVINOM	20
3.10. USPOSTAVA SUSTAVA UNUTARNJIH FINACIJSKIH KONTROLA (FMC) TE SASTAVLJANJE I PREDAJA IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI	21
3.11. EKONOMSKO-FINACIJSKO POSLOVANJE.....	22
4. SLUŽBA ZA ZAŠTITU NA RADU, OVLAŠTENJA, NADZOR I ANALIZU.....	26
4.1. ZAŠTITA NA RADU, ANALIZA I OSNOVNI POKAZATELJI.....	26
4.2. OVLAŠTENJA I NADZOR	47
5. SLUŽBA ZA EDUKACIJU, INFORMIRANJE I MEĐUNARODNU SURADNJU	52
5.1. EDUKACIJA.....	52
5.2. INFORMIRANJE	58
5.3. MEĐUNARODNA SURADNJA	64
6. ZAKLJUČAK.....	68
7. PRILOZI	72
7.1. FINACIJSKI PLAN - IZVRŠENJE PLANA	72
7.2. FINACIJSKI IZVJEŠTAJI	74

PREDGOVOR RAVNATELJA

„Ulaganje u sigurnost i zdravlje na radnom mjestu ima mnogo smisla. Ono poboljšava živote ljudi sprječavanjem bolesti te ima opipljiv pozitivan utjecaj na gospodarstvo EU. Uz to vodi poboljšanoj produktivnosti i boljim rezultatima. Na makroekonomskoj razini doprinosi nacionalnoj konkurentnosti. Različite studije dokazuju da će poslodavac imati dvostruki povrat svakog uloženog eura potrošenog na sigurnost i zdravlje na radnom mjestu“.

Europska komisija, siječanj 2017.

Život, zdravlje i očuvanje radne sposobnosti radnika vrednote su od posebnog društvenog interesa u Republici Hrvatskoj, a zaštita na radu osnovno je ljudsko pravo.

Sustav zaštite na radu koji se temelji na kulturi sigurnosti, sprečavanju nesreća na radu, profesionalnih i drugih bolesti povezanih s radom, temelj je svakog uspješnog gospodarstva. Visoka razina sigurnosti pri radu u Hrvatskoj i očuvanje zdravlja radnika, ključni su preduvjet produžetka radnog vijeka, aktivnog i zdravog starenja.

Zaštita na radu u Republici Hrvatskoj sastavni je dio strateških dokumenata i ciljeva, a provedbom plana rada za 2017. godinu i sveobuhvatnim djelovanjem, Zavod za unapređivanje zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Zavod) potvrdio je njezin značaj za osiguranje stimulativne, sigurne i zdrave radne okoline, podizanje svijesti o značaju prevencije potencijalnih rizika, razvoj kulture u provedbi mjera zaštite na radu, informiranje, edukaciju i motiviranje svih dionika u radnim sredinama i šire.

Od osobite je važnosti učinkovito djelovanje na prevenciji rizika i promicanju sigurnijih i zdravijih uvjeta na radnom mjestu, jer se time štiti radnik i poslodavac, te postiže pozitivan učinak na produktivnost, konkurentnost i održivost sustava socijalne sigurnosti. Takav odgovoran pristup organizaciji i provedbi mjera zaštite na radu s ciljem očuvanja radne sposobnosti radnika, omogućava daljnji rad u uvjetima produljenja radnog vijeka i sukladan je ciljevima Strategije Europa 2020 - Za pametan, održiv i uključiv rast.

U skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava, Zavod promiče pravedne radne uvjete i pomaže poslodavcima i radnicima u rješavanju izazova stručnom potporom i primjenom dobre prakse. Promicanje sigurnih i zdravih radnih mjesta tijekom cijele radne karijere ključno je za održivost radne snage u Europi i Hrvatskoj.

Zaštita na radu ne znači samo poštovanje prava i puno je više od administrativne zadaće. To je ključan dio dobrog poslovnog planiranja i upravljanja te društvene odgovornosti. Danas se više nego ikad prije nameće imperativ ulaganja u ljudske resurse, a dio tog ulaganja je zaštita na radu i zaštita zdravlja radnika.

Jedan od strateških ciljeva Europske komisije je sigurno i zdravo radno okruženje za više od 217 milijuna radnika u Europskoj uniji, a taj cilj obvezuje i nas u Hrvatskoj u provođenju učinkovite zaštite radnika. Prema podacima Europske agencije za zaštitu na radu (EU OSHA) procjenjuje se da na svaki euro uložen u zaštitu na radu dolazi povrat od 2,2 eura. Uz dosljedno poštivanje propisa i angažiranost svih ključnih dionika u području zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika, pozitivni rezultati mogući su odgovarajućim modelom doprinosa za zaštitu zdravlja na radu, te primjenom određenih gospodarskih poticaja

poslodavcima za provedbu mjera kojima se smanjuju rizici te unapređuje razina sigurnosti na radu.

Prema Zakonu o zaštiti na radu poslodavac je odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu radnika u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim postupcima.

Krajnje je zabrinjavajuće da je u razdoblju od 2010. do 2017. godine na radu smrtno stradalo 317 radnika, odnosno ukupno na radu i u vezi s radom - 422 osobe. U 2017. godini prijavljeno je HZZO 18.036 ozljeda na radu i 206 profesionalnih bolesti. Teško je stradalo 1.699 osoba, a prijavljene su 22 smrtne ozljede radnika i osoba na radu. Stopa ozljeda na radu na 1000 radnika u prošloj godini bila je 12,2. Zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti dnevno je s rada izostalo 2.627 radnika, dok je 26.214 radnika dnevno izostajalo s rada zbog svih vrsta bolovanja.

Osnovni uzroci određenih pojava i propusta u području zaštite na radu i zaštite zdravlja na radu su neadekvatno djelovanje ljudskog faktora i neodgovarajući odnos prema izvršavanju propisanih obveza.

Pored toga, u sadašnjim okolnostima, zbog nedostatka radne snage na tržište rada ulaze nedovoljno stručno osposobljeni i neiskusni radnici, što uz izostanak drugih propisanih mjera povećava rizike vezano uz sigurnost u radnom okružju. U kontekstu promjena na tržištu rada važno je da osobe nakon završetka obrazovanja posjeduju osnovna znanja o prevenciji i zaštiti na radu prilikom ulaska u svijet rada. Zato je važna integracija obrazovanja iz ovog područja u sve programe redovnog obrazovanja.

Prevencija rizika i promicanje sigurnijih i zdravijih uvjeta na mjestima rada ključni su za očuvanje radne sposobnosti radnika, zadovoljavanje potreba tržišta rada, održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava, ostvarivanje poslovnih planova, postizanje produktivnosti, konkurentnosti, gospodarskog rasta te za materijalnu sigurnost pojedinca i njegove obitelji.

Učinkovito upravljanje zaštitom na radu bez smrtnih i teških ozljeda na radu te bez bolesti povezanih s radom, nacionalni je interes i obveza svakog poslodavca.

I prije donošenja Akcijskog plana za rasterećenje gospodarstva, Zavod je organizirao pružanje potpore poslodavcima kako bi im olakšao provedbu mjera i optimizirao organizaciju zaštite na radu, uz istovremeno očuvanje sigurnosnih standarda na mjestima rada. Uz provedbu mjera, Zavod je dodatno proširio i pojačao različite oblike potpore poslodavcima u cilju lakše provedbe propisa i jačanja preventivnih mjera u zaštiti na radu, a time i uštede vremena i sredstava.

U 2017. godini Zavod je, uz brojne druge aktivnosti, nastavio provedbu prve nacionalne kampanje u Republici Hrvatskoj „STOP ozljedama na radu“ kako bi u svakoj radnoj sredini ostvarili smanjenje broja i stope ozljeda na radu, bolesti povezanih s radom, dana bolovanja i troškova uzrokovanih tim posljedicama.

Svjesni da je napredak moguće postići profesionalnošću, jačanjem kvalitete rada stručnih i ovlaštenih fizičkih i pravnih osoba za poslove zaštite na radu, Zavod je u okviru javnih ovlasti, primjenjujući propise, postavio jasne kriterije izvrsnosti u njihovom radu i na tome će se i dalje ustrajati.

Pored poticanja kvalitetnog i kontinuiranog osposobljavanja svakog radnika za rad na siguran način, Zavod je intenzivno realizirao programe cjeloživotnog učenja u području zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika za različite dionike pod nazivom „Zaštiti se znanjem!“, polazeći od značaja edukacije za poboljšanje i unapređivanje zaštite na radu. Prijenos znanja i dijeljenje iskustava s drugima, primjena inovativnih metoda i promicanje dobre prakse u zaštiti na radu najjeftiniji je, ali i najučinkovitiji način motivacije i podrške, poboljšanja i unapređivanja zaštite na radu u našim radnim sredinama.

Zavod je s Europskom agencijom za zaštitu na radu (EU OSHA) potpisao Memorandum o pomoći pri izradi alata za procjenu rizika (OiRA) za frizersku djelatnost kako bi se u ovoj rizičnoj djelatnosti, mikro i malim poslodavcima, olakšala izrada najvažnijeg dokumenta u zaštiti na radu, podigla razina znanja u upravljanju zaštitom na radu te smanjili troškovi.

Zavod je u prošloj godini pripremio i prijavio projekte za financiranje iz sredstava Europskog socijalnog fonda s ciljem uspostave informacijskog sustava u području zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika kako bi se osiguralo sustavno praćenje i analiza podataka, te planiralo poduzimanje odgovarajućih mjera i aktivnosti. Nadalje, u sklopu pripremljenog ESF projekta „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“ izradit će se, među ostalim, više aplikacija u području zaštite na radu te deset novih OiRA alata.

Otvoren pristup Zavoda kao javne ustanove prema svim dionicima, različiti edukativni programi diljem zemlje od uključivanja djece predškolske dobi, preko učenika i studenata, do poduzetnika početnika, mikro, malih, srednjih i velikih poslodavaca te predstavnika radnika, organizacija Otvorenih vrata „Učinkovita zaštita na radu = učinkovito gospodarstvo“, info dana „zaJEDNO za kulturu sigurnosti“, rad besplatnog savjetovališta „Zaštita na radu 3ul“, akcija usmjerena na edukaciju o sigurnosti rada u slobodno vrijeme „Uradi sam, ali sigurno“, kao i promocija preventivnih opće zdravstvenih akcija, europske i nacionalne kampanje samo su dio svakodnevnih napora Zavoda na osvježavanju, poboljšanju rezultata, uključivanju što šireg kruga dionika u bolju zaštitu na radu.

Zavod će i u narednom razdoblju biti poželjan partner i servis poslodavcima, njihovim ovlaštenicima, sindikatima, povjerenicima radnika za zaštitu na radu, stručnjacima za zaštitu na radu, ovlaštenim tvrtkama za zaštitu na radu i drugim dionicima, ulažući stručna znanja i energiju na unapređivanje zaštite na radu, kao najvišeg prioriteta u očuvanju života, zdravlja i radne sposobnosti radnike a time i gospodarskog rasta i razvoja.

1. OPĆI PODACI O ZAVODU

Puni naziv: Zavod za unapređivanje zaštite na radu

Naziv zavoda na engleskom jeziku: INSTITUTE FOR OCCUPATIONAL SAFETY IMPROVEMENT

Skraćeni naziv: ZUZR

Skraćeni naziv na engleskom jeziku: IOSI

Adresa: Prilaz Ivana Visina br. 1-3, Zagreb

Pravno ustrojbeni oblik: Ustanova

Osnivač: Republika Hrvatska

Odgovorna osoba: mr. sig. Vitomir Begović, ravnatelj

Telefon: 01/645-9220

Telefaks: 01/645-9221

E-pošta: ravnateljstvo@zuznr.hr; info@zuznr.hr

Web: www.zuznr.hr

Matični broj poslovnoga subjekta: 080940449

OIB: 55911633403

Šifra djelatnosti (NKD 2007): 7219 – Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim znanostima

Datum upisa u sudski registar: 7. studenoga 2014. – Rješenje Trgovačkog suda broj: Tt-14/24698-4

31. ožujka 2015. – upis promjene poslovne adrese i zastupnika ustanove, Rješenje Trgovačkog suda broj: Tt-15/7135-2

2. UVOD

2.1. DJELATNOST, ZADAĆA VIZIJA, MISIJA I VRIJEDNOSTI

Djelatnost

Život, zdravlje i očuvanje radne sposobnosti radnika vrednote su od posebnog društvenog interesa u Republici Hrvatskoj, a zaštita na radu kao organizirano sustavno djelovanje od posebnog je interesa.

Zakonom o zaštiti na radu određeno je osnivanje i nadležnost Zavoda kao središnje javne ustanove u vlasništvu Republike Hrvatske nadležne za područje zaštite na radu.

Zadaća

Temeljna zadaća Zavoda je sustavno praćenje stanja zaštite na radu i njeno unapređivanje kroz stručnu i administrativnu podršku uz učinkovit analitički, istraživački, informativni, edukativni, savjetodavni i preventivni rad, kojim se utječe na stvaranje sigurne, zdrave i stimulativne radne okoline.

Vizija

Osigurati razvoj kulture prevencije i unapređivanja zaštite na radu radi osiguranja sigurnih i zdravih mjesta rada koja doprinose dobrobiti radnika i poslodavca, rastu produktivnosti, konkurentnosti i gospodarskom razvoju.

Misija

Postavljanje i primjena standarda izvrsnosti u zaštiti na radu, jačanje kvalitete rada stručnih osoba, podizanje svijesti, sustavno praćenje i analiza podataka, razmjena dobre prakse, informiranje i unapređivanje znanja u području zaštite na radu i zaštite zdravlja.

Naše vrijednosti

Povjerenje i poštovanje - povjerenje i poštovanje među suradnicima i partnerima, osnova su svakog kvalitetnog odnosa. Integritet i osobnost svakog pojedinca poštujemo, kao što uvažavamo različitost mišljenja, kultura i običaja. Promičemo otvorenu komunikaciju. Za ostvarenje naše vizije jednako su važni naši suradnici i partneri koji se mogu osloniti na nas, te smo odlučni u njegovanju i poticanju odnosa uzajamnog povjerenja i poštovanja.

Odgovornost - izvršavamo preuzete obveze te dovršavamo svoj posao do kraja, ne očekujući da ga netko drugi obavi umjesto nas, uočavajući i rješavajući one probleme za koje smatramo da ih je potrebno riješiti bez potrebe da nas se na to upozori. Svatko od nas odgovoran je za sebe i svoj posao, ali i za uspjeh i dobrobit ustanove u cijelosti – dajući svoj maksimalni doprinos u poslu, pronalazimo najbolja ostvariva rješenja na zadovoljstvo svih uključenih strana. Resursima ustanove upravljamo prema načelima dobrog gospodara i odgovorno se ponašamo prema svim podacima do kojih dođemo radeći u Zavodu.

Proaktivnost - biti proaktivan podrazumijeva poduzetnost i inicijativu, kao i spremnost preuzimanja rizika. Nužno je razmišljati uvijek nekoliko koraka unaprijed kako bismo predvidjeli potrebe naših partnera i na njih na vrijeme reagirali. Od nas se očekuje proaktivan odnos prema radu i samoinicijativnost u rješavanju zadataka, te osobito pravovremenost u poduzimanju odgovarajućih aktivnosti. Kako je vrijeme jedini resurs koji se ne može obnovljati, kao mjerilo uspjeha smatra se ukupno vrijeme reakcije – od informacije, preko odluke, do konačnog rezultata.

Usmjerenost prema partnerima i javnosti - naša efikasnost i efektivnost među ključnim su faktorima podrške našim partnerima, dionicima u području zaštite na radu i javnosti. Takav pristup uključuje razvijanje njihovog povjerenja, što postizemo proaktivnim pristupom radu, predviđanjem njihovih potreba i informacijama koje im pružamo prije no što ih od nas zatraže. Kako bismo mogli to ispuniti kontinuirano pratimo stanje u zaštiti na radu te aktivno djelujemo težeći izvrsnosti. Želimo biti najbolji u onome što radimo. Izazove prihvaćamo s pozitivnim stavom, kao priliku da naučimo nešto novo i uvedemo promjene na bolje. Povezanost s brojnim dionicima u području zaštite na radu, razumijevanje i zadovoljenje njihovih očekivanja i potreba prioritet je svakog zaposlenika.

Razvijanje timskog rada - razvijamo osjećaj zajedništva i kolegijalnosti unutar ustanove. To se osobito odnosi na pružanje stručne pomoći, savjeta, razmjenu iskustava i otvoreni protok informacija. Poštivanjem različitosti i sagledavanjem činjenica i situacija iz različitih kutova pridonosimo podizanju radne i kulturne razine unutar ustanove. Doprinos suradnika prepoznajemo i podržavamo, a uspjeh nam je zajednički poticaj na nova postignuća. Stoga posebno potičemo i afirmiramo timski rad, punu suradnju i multidisciplinarni pristup u različitim poslovnim projektima i zadacima. U okruženju povjerenja i suradnje, stvaramo uspješnu ustanovu.

Inovativnost - počeli smo graditi našu ustanovu prije dvije godine i sigurno postajemo ono što smo zacrtali našom vizijom i programom. Vodi nas entuzijazam, stvaralački nemir i prihvaćanje novih izazova i ideja. Brojni problemi i otvorena pitanja za nas predstavljaju izazove kojima treba spremno pristupiti otvorenog uma, pronalaziti rješenja i davati prijedloge unapređivanja zaštite na radu. Pronalazeći učinkovita rješenja, učenjem i inovativnošću stvaramo nove, dodatne vrijednosti.

Organizacija koja uči - stjecanje novih kompetencija osobna je odgovornost i obveza svakog od nas, a kreativni pristup u radu, otvorenost za nova znanja, prijedloge i iskustva, kao i sposobnost produkcije novih ideja, posebno cijenimo. Razvijamo i primjenjujemo sustav evaluacije učinka te mijenjamo ono što nije bilo dobro, kontinuirano usklađujući procese i procedure sukladno promjenama koje se događaju. Razmjena znanja od iznimne je važnosti kako bi se povećalo ukupno, organizacijsko znanje što je jedna od naših najvećih prednosti. Prijenos znanja i iskustava potičemo sudjelovanjem svih radnika u radu timova, internom pokretljivošću i sudjelovanjem u različitim poslovnim procesima, kao internom edukacijom u okviru „Obrazovnog petka“. Svi mi, a osobito rukovoditelji, dužni smo pružiti profesionalnu i ljudsku pomoć i podršku procesima učenja naših suradnika.

Pozitivno radno okruženje - težimo postići ono o čemu govorimo i pišemo, a temelji toga moraju biti u pozitivnoj okolini kojom smo svakodnevno okruženi. Među ostalim, to uključuje i održavanje svog radnog mjesta urednim i čistim, uz pridržavanje svih mjera zaštite na radu. U održavanju radnog elana vodimo se željom za uspjehom i postignućima, a podržavamo iskrene i pozitivne, kolegijalne odnose, odobravamo ih, gradimo i u njima sudjelujemo. Moguće osobno nezadovoljstvo pojedinačno i rješavamo, i to na razini na kojoj se taj problem nalazi, odnosno na kojoj je rješiv, a na ostale članove tima i druge suradnike u takvim trenucima djelujemo pozitivno i motivirajuće.

2.2. PODRUČJE RADA

Djelokrug rada Zavoda temeljem Zakona o zaštiti na radu i Statuta, obuhvaća praćenje stanja zaštite na radu, izrađivanje programa, vodiča, metoda i modela za zaštitu na radu, utvrđivanje kriterija i postupaka u vezi s organizacijom rada prilagođenom radnicima, provođenje statističkih istraživanja iz područja zaštite na radu.

Nadalje, u okviru svoje nadležnosti Zavod surađuje s međunarodnim i nacionalnim organizacijama te stručnim i znanstvenim ustanovama, izrađuje stručna mišljenja iz zaštite na radu za različite subjekte, pruža stručnu pomoć udruženjima poslodavaca, sindikatima, osobama ovlaštenima za poslove zaštite na radu te tijelima uprave na temelju podataka iz svog djelokruga, provodi akcije iz pojedinih područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, priprema promidžbene materijale, postupa i rješava u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama koje obavljaju poslove zaštite na radu i davanjem odobrenja stručnjacima za zaštitu na radu, te obavlja stručni nadzor i reviziju poslovanja ovlaštenih osoba u odnosu na ovlaštenja dobivena prema Zakonu.

Dokumenti na kojima se temelji rad Zavoda:

- Zakon o zaštiti na radu (Narodne novine br. 93/14, 127/17)
- Zakon o ustanovama (Narodne novine br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08),
- Podzakonski akti iz područja zaštite na radu,
- Statut Zavoda (Narodne novine br. 22/15, 73/15),
- Strateški okvir EU o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu za razdoblje od 2014. – 2020.,
- Strateški plan Ministarstva rada i mirovinskoga sustava za razdoblje od 2017. - 2019.,
- Plan rada Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu,
- Interni akti Zavoda.

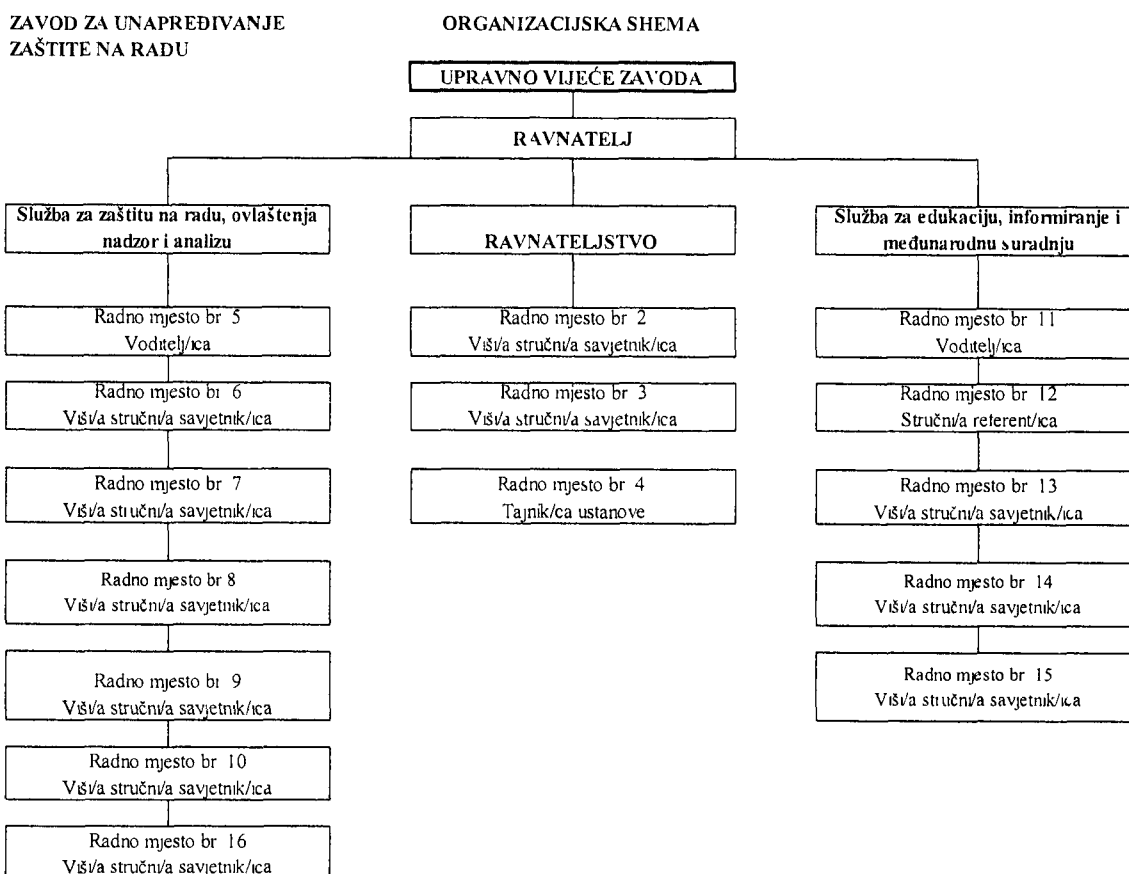
2.3. UNUTARNJE USTROJSTVO

Statutom Zavoda uređuju se ustroj, ovlasti, odgovornost i način odlučivanja tijela koja upravljaju Zavodom, uvjeti i postupak imenovanja Upravnog vijeća i ravnatelja Zavoda te druga pitanja od važnosti za obavljanje djelatnosti i poslovanja Zavoda.

Radi profesionalnog i učinkovitog obavljanja djelatnosti Zavoda i dostupnosti usluga korisnicima, Zavod obavlja stručne, administrativne i druge poslove u sljedećim ustrojstvenim jedinicama:

- Ravnateljstvo,
- Služba za zaštitu na radu, ovlaštenja, nadzor i analizu,
- Služba za edukaciju, informiranje i međunarodnu suradnju.

Slika 1.: Organizacijska shema sistematizacije radnih mjesta Zavoda sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda

2.4. ORGANIZACIJA RADA

Upravno vijeće

Sukladno Zakonu o zaštiti na radu i Statutu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, Zavodom upravlja Upravno vijeće koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na mandat od četiri godine. Način rada Upravnog vijeća uređen je Poslovnikom o radu Upravnog vijeća.

Članovi Upravnoga vijeća Zavoda su:

- Gordana Palajsa, predsjednica
- Admira Ribičić, članica
- Vatroslav Subotić, član
- Mirjana Stanišak, članica

U tijeku 2017. godine Vlada Republike Hrvatske je 11. svibnja 2017. godine donijela Rješenje o razrješenju dijela članova Upravnog vijeća Zavoda za unapređivanje zaštite na radu kojim se razrješuju Mario Bebić i Ivo Šimac (KLASA:080-02/17-02/139; URBROJ: 5030115/1-17-02) i Rješenje o imenovanju dijela članova Upravnog vijeća Zavoda za

unapređivanje zaštite na radu kojim se imenuju Mirjana Stanišak, Vatroslav Subotić (KLASA:080-02/17-02/205; URBROJ: 5030115/1-17-02).

Stručno vijeće

Temeljem članaka 32. i 33. Statuta Zavoda, članaka 28. – 30. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda i Poslovnika o radu stručnog vijeća Zavoda osnovano je Stručno vijeće, kojeg čine ravnatelj i voditelji stručnih službi.

Stručno vijeće je tijelo koje se brine o ostvarivanju stručnog rada Zavoda u skladu s propisima i Statutom Zavoda.

Tijekom 2017. održano je ukupno 14 sjednica Stručnog vijeća Zavoda na kojima se raspravljalo i odlučivalo o stručnim pitanjima iz djelokruga Zavoda, utvrđeni su prijedlozi za unapređivanje poslovanja, predloženi su stručni temelji za program rada i razvoj Zavoda, predložene su mjere za unapređivanje kvalitete rada, usvojena su mišljenja i prijedlozi u vezi organizacije rada, izvješća o provedbi unutarnjeg nadzora nad stručnim radom radnika i ocjeni rada pojedinih izvršitelja te prijedlozi za uvođenje novih metoda rada.

3. RAVNATELJSTVO

Poslovi iz djelokruga rada Ravnateljstva utvrđeni su člankom 13. Statuta („Narodne novine“, br. 22/15. i 73/15.) i člankom 35. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda.

U ustrojstvenoj jedinici Ravnateljstva obavljaju se stručni poslovi koji se odnose na poslove ravnatelja, pravna pitanja i normativnu djelatnost, primjenu Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa.

Nadalje, Ravnateljstvo obavlja poslove upravljanja ljudskim potencijalima, uredskog poslovanja i druge administrativno-tehničke poslove vezane uz rad Upravnog vijeća Zavoda i Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu.

Ova ustrojstvena jedinica također obuhvaća poslove računovodstva i financija, provođenje postupaka javne i jednostavne nabave, upravljanja imovinsko-pravnim poslovima u svezi s imovinom Zavoda, poslove zastupanja Zavoda u postupcima pred sudovima, državnim tijelima i pravnim osobama s javnim ovlastima.

3.1. PRAĆENJE ZAKONA, NORMATIVNA DJELATNOST I PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU

U Ravnateljstvu Zavoda obavljaju se poslovi koordinacije i nadzora primjene zakonskih i podzakonskih propisa iz područja radnih odnosa te propisa iz djelokruga rada Zavoda, Statuta i drugih općih akata Zavoda.

Zakon o zaštiti na radu stupio je na snagu 19. lipnja 2014. godine, a objavljen je u Narodnim novinama, broj 71/2014 te sa Ispravkom Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 118/14) i Uredbom o izmjeni Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 154/14).

Naknadno je Uredba o izmjeni Zakona o zaštiti na radu stavljena izvan snage odredbom članka 4. tadašnjeg Zakona o ovlastima Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 102/15).

Predmet Zakona o zaštiti na radu (u nastavku: Zakon) je uređenje sustava zaštite na radu u Republici Hrvatskoj, a osobito nacionalna politika i aktivnosti, opća načela prevencije i pravila zaštite na radu, obveze poslodavca, prava i obveze radnika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, djelatnosti u vezi sa zaštitom na radu, nadzor i prekršajna odgovornost te osnivanje Zavoda za unapređivanje zaštite na radu i utvrđivanje njegove djelatnosti i upravljanje.

Svrha Zakona je sustavno unapređivanje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom.

Zaštita na radu je vrlo važan i opsežan dio europskog zakonodavstva u okviru poglavlja 19. - Socijalna politika i zapošljavanje, koji je uređen okvirnom Direktivom Vijeća

89/391/EEZ od 12. lipnja 1989., o uvođenju poticajnih mjera za unaprijeđivanje zaštite zdravlja i sigurnosti radnika i 19 pojedinačnih direktiva donesenih na temelju okvirne Direktive, kojima se uređuje područje zaštite na radu od utjecaja pojedinih rizika i opasnosti.

Zavod prati i primjenjuje niz propisa iz područja zaštite na radu kao što su: Zakon o radu („Narodne novine“, br. 93/14.), Zakon o zaštiti od buke („Narodne novine“, br. 30/09., 55/13., 153/13. i 41/16.), Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, br. 80/13. i 137/13.), Zakon o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, br. 157/13., 151/14., 33/15. 93/15. i 120/16.), Zakon o listi profesionalnih bolesti („Narodne novine“, br. 162/98. i 107/07.), Zakon o obveznom zdravstvenom nadzoru radnika profesionalno izloženih azbestu („Narodne novine“, br. 79/07. i 139/10.), Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 150/08., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 154/11., 12/12., 35/12., 70/12., 144/12., 82/13., 159/13., 22/14., 154/14. i 70/16.), Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine“, br. 157/13. i 152/14.), Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti („Narodne novine“, br. 75/14., 154/14., 79/15., 139/15., 105/16. i 40/17.) i dr.

3.2. PRIPREMA I IZRADA AKATA IZ NADLEŽNOSTI RAVNATELJA

U Ravnateljstvu Zavoda obavljaju se stručni poslovi koji se odnose na statusna i radno pravna pitanja zaposlenika Zavoda, poslovi izbora kandidata za prijam u javnu službu, priprema prijedloga odluka o prijemu i rasporedu službenika te ostale odluke iz područja radno pravnih odnosa; zatim, izrada, donošenje i provedba programa razvoja upravljanja i stručnog usavršavanja, informatičke podrške, poštanskih usluga, knjigovodstvenih i računovodstvenih poslova, usluge održavanja informatičkog programa za računovodstvo i urudžbeni zapisnik i drugi administrativni poslovi.

Tijekom 2017. godine proveden je postupak javnog natječaja za zasnivanje radnog odnosa u Službi za zaštitu na radu, ovlaštenja, nadzor i analizu za radno mjesto broj 8., viši/a stručni/a savjetnik/ica – 1 izvršitelj/ica na određeno vrijeme do povratka privremeno nenazočne radnice s bolovanja (KLASA: 112-03/17-01/01; URBROJ: 425-01/1-17-10) od 6. listopada 2017. godine putem kojeg nije zaposlena osoba zbog nezadovoljavajućeg rezultata testiranja.

Također tijekom 2017. godine objavljena su dva poziva za iskazivanje interesa za premještaj državnih službenika na rad u Zavod za tri izvršitelja za radna mjesta broj 12., 13. i 15. dana 11. listopada 2017. (KLASA: 112-02/17-01/01; URBROJ: 425-01/1-17-1) i dana 12. prosinca 2017. (KLASA: 112-02/17-01/01; URBROJ: 425-01/1-17-7). Na temelju poziva za iskazivanje interesa za premještaj u Zavod od 12. prosinca 2017., u Zavodu su zaposlene putem sporazuma o premještanju dvije radnice u Službi za edukaciju, informiranje i međunarodnu suradnju na radna mjesta broj 12. i 13.

Zavod je u 2017. godini sklopio tri dodatka ugovoru, dva aneksa ugovora, jedan sporazum o premještanju i dva sporazuma o prestanku rada sa zaposlenicima Zavoda.

Plan rada za 2018. godinu

Sukladno Statutu Zavod je izradio Plan rada za 2018. godinu, a isti je usvojen na 30. sjednici Upravnog vijeća održanoj 22. prosinca 2017. godine.

Priprema Godišnjeg izvješća o radu za 2017. godinu

U skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i Statutom Zavoda, ravnatelj Zavoda podnosi Upravnom vijeću Izvješće o radu. Nacrt prijedloga Izvješća bit će podnesen Upravnom vijeću na usvajanje, a zatim upućen nadležnome ministarstvu i Vladi Republike Hrvatske do kraja svibnja tekuće godine za prethodnu godinu, kako je i utvrđeno Zakonom o zaštiti na radu.

Donošenje internih akata i dokumenata

Tijekom 2017. godine ravnatelj je predložio, a Upravno vijeće donijelo slijedeće interne akte:

- Izmjene i dopune Pravilnika o radu,
- Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta,
- Plan rada za 2018. godinu,
- Izvještaj o realizaciji Financijskog plana za 2016. godinu,
- Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2016. godine.,
- Izmjene i dopune Financijskog plana za 2017. godinu,
- Financijski plan za razdoblje 2018.-2020.

3.3. PROVOĐENJE ODLUKA UPRAVNOG VIJEĆA

Člankom 17. Statuta Zavoda propisane su ovlasti i zadaće Upravnog vijeća, koje među ostalim donosi Statut, druge opće akte, godišnji financijski plan, godišnji plan rada, godišnje izvješće o radu i poslovanju te ga podnosi ministarstvu nadležnom za rad i Vladi Republike Hrvatske, usvaja godišnji financijski izvještaj, odlučuje o davanju suglasnosti ravnatelju za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine, osniva svoja radna tijela, odlučuje o naknadi za rad i troškovima članova Upravnog vijeća, nadzire izvršenje plana rada i financijskog plana, daje upute, preporuke, smjernice za rad i mišljenja o pojedinim pitanjima ravnatelju i Stručnom vijeću, donosi odluke u drugom stupnju u predmetima u kojima se odlučuje o pojedinim pitanjima službenika Zavoda, donosi poslovnik o svome radu te odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Aktivnosti Upravnog vijeća Zavoda su, pored donošenja općih akata Zavoda, bile usmjerene na praćenje izvršenja plana i dinamike uspostave kadrovskih i materijalnih preduvjeta za rad Zavoda, realizacije Financijskog plana Zavoda uz donošenje njegovih izmjena i dopuna te preraspodjele proračunskih sredstava tijekom proračunske godine, suradnje Zavoda s ostalim nadležnim tijelima i međunarodnim institucijama. Nadalje, Upravno vijeće Zavoda davalo je upute i smjernice po pojedinim pitanjima, te odlučivalo o drugim pitanjima utvrđenim zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Upravno vijeće tijekom 2017. godine održalo je devet sjednica s ukupno trideset i šest točaka dnevnog reda. Na sjednicama Upravnog vijeća donijeti su slijedeći akti:

- Odluka o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Zavoda za 2016. godinu zbog odobravanja preraspodjele sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu unutar razdjela 086 (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava),
- Odluka o usvajanju godišnjeg Financijskog izvještaja ZUZNR za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2016. godine,
- Odluka o raspodjeli rezultata poslovanja ZUZNR za 2016. godinu,
- Odluke o donošenju Plana nabave ZUZNR za 2017. godinu,
- Odluke o troškovima komisije za nadzor rada i reviziju ovlaštenja ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu,
- Odluka o donošenju I. izmjene Plana nabave Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu,
- Odluka o donošenju Izvješća o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2016. godinu,
- Odluka o Izmjenama i dopunama Financijskog plana Zavoda za 2017. godinu zbog osiguravanja sredstava za isplatu regresa za godišnji odmor preraspodjelom proračunskih sredstava unutar svog limita za 2017. godinu,
- Odluke o donošenju II. izmjene Plana nabave Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu,
- Odluke o troškovima komisije za nadzor rada i reviziju ovlaštenja ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu za 2018. godinu.

3.4. ADMINISTRATIVNI I STRUČNI POSLOVI ZA NACIONALNO VIJEĆE

Odlukom o osnivanju Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu („Narodne novine“, br. 120/14.) i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o osnivanju Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu („Narodne novine“, br. 53/15.) utvrđeno je da administrativne poslove za Nacionalno vijeće kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske obavlja Zavod.

Tijekom 2017. godine održane su četiri sjednice Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu. Zavod je osigurao uredno i pravodobno obavljanje stručnih, administrativnih, financijskih i tehničkih poslova koji su se odnosili na pripremu, organiziranje i realizaciju aktivnosti Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu.

3.5. LJUDSKI RESURSI

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta (dalje u tekstu: Pravilnik) koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda 8. siječnja 2015. godine, utvrđeno je ukupno 16 radnih mjesta. Prilikom utvrđivanja ustroja postupilo se krajnje racionalno, budući je prema prvotnom prijedlogu Pravilnika bilo predviđeno 25 izvršitelja. Utvrđena je „plitka“ organizacija koja je uključuje zamjenike, pomoćnike, savjetnike, voditelje „mikro“ jedinica i

pomoćno-tehničko osoblje, već isključivo stručne izvršitelje. Dakle, prilikom osnivanja ovog Zavoda primijenjeni su stroži uvjeti i kriteriji po pitanju broja izvršitelja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine u zavodu je bilo popunjeno 13 radnih mjesta, a tijekom godine zbog izostanaka uvjetovanim dužim bolovanjem broj zaposlenika bio je i 11, a jednom razdoblju i 10 izvršitelja.

Tijekom 2017. godine u svibnju Zavod su napustila tri zaposlenika/ce odlaskom u druga državna i javna tijela, a zbog Odluke o zabrani zapošljavanja u javnim službama, u okviru osiguranih financijskih sredstava za 2017. godinu i sukladno projekcijama za 2018. i 2019. godinu, zatražena je u svibnju 2017. godine od resornog ministarstva suglasnost za zapošljavanje zamjenskih zaposlenika za tri upražnjena radna mjesta. Nakon primitka suglasnosti u listopadu 2017. godine upućen je poziv državnim službenicima za iskazivanje interesa za sporazumni prijelaz na rad u Zavodu, međutim, zbog izostanka interesa ili nezadovoljavanja traženih uvjeta nije bilo moguće kadrovsko ekipiranje.

Plaće zaposlenih u Zavodu uređene su Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama („Narodne novine“, br. 25/13., 72/13., 151/13., 9/14., 40/14., 51/14., 77/14., 83/14.-ispravak 87/14., 120/14., 147/14., 151/14., 11/15., 32/15., 38/15., 60/15., 83/15., 112/15., 122/15., 10/17., 39/17. i 40/17. – Ispravak, 74/17., 122/17. i 9/18.), što znači da su nazivi radnih mjesta i koeficijenti složenosti poslova istovjetni i usklađeni s navedenom Uredbom, neovisno o određenim specifičnostima i razlikama u poslovima Zavoda u odnosu na opći sustav uređen navedenim aktom.

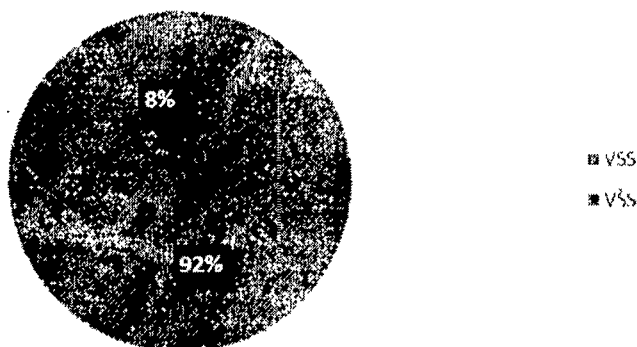
Zaposleni u ovom Zavodu ne ostvaruju druge dodatke npr. „na uvjete rada“ ili „posebne uvjete rada“ i slično, neovisno o specifičnostima posla, već se isključivo primjenjuje odredbe Temelnog kolektivnog ugovora za javne službenike i namještenike, Pravilnik o radu i drugi interni akti, a u ovom trenutku nema mogućnosti za individualni pristup nagrađivanju ostvarenih rezultata rada ili dodatnog rada, osim dodjele 1-3 dana godišnjeg odmora.

Pored redovitih poslova, u okviru raspoloživih kadrovskih resursa Zavod je dobio i određene nove obveze koje u 2017. godine i nadalje uključuju pripremu i provedbu projekata u okviru Europskog socijalnog fonda (ESF), realizaciju mjera iz Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva, razvoj informacijskog sustava zaštite na radu, pojačani terenski rad u provedbi nadzora rada ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu a sukladno javnim ovlastima Zavoda, zahtjevne obveze iz partnerstva sa tri sindikata u okviru odobrenih projekata ESF, sudjelovanje u projektima Hrvatskog drvnog klastera, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i mnoge druge aktivnosti.

I nadalje u ovom trenutku, a to je sada već godinu dana, ostaje otvoreno pitanje popunjavanja dva radna mjesta, u ovom trenutku upražnjenog radnog mjesta pravnika i psihologa. Daljnji pokušaji popunjavanja prijelazom iz državnih službi u Zavod nisu urodili rezultatom, a Odluka o zabrani zapošljavanja u javnim službama („Narodne novine“, br. 70/16. i 50/17.) ne omogućava objavu javnog natječaja, neovisno o specifičnim okolnostima i realnim potrebama.

Slika 2. Struktura zaposlenih službenika Zavoda prema stručnoj spremi

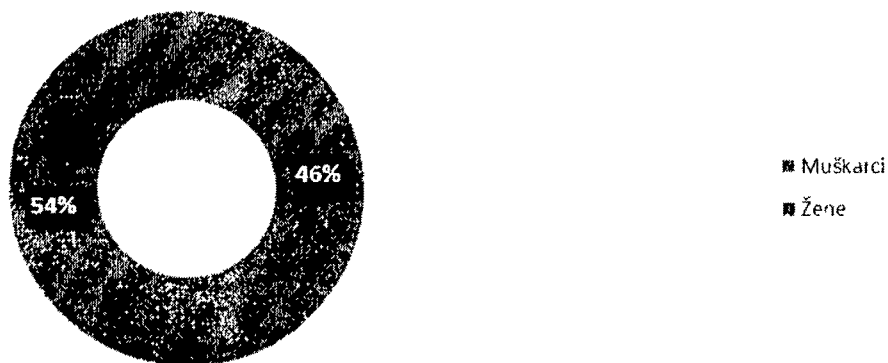
Struktura zaposlenih prema stručnoj spremi

Struktura zaposlenih prema stručnoj spremi, prikazana na slici 2., ukazuje da je 92% službenika Zavoda visoko obrazovano, odnosno posjeduje visoku stručnu spremu, dok 8% službenika posjeduje višu stručnu spremu.

Slika 3. Struktura zaposlenih prema spolu

Struktura zaposlenih prema spolu

Slika 3. prikazuje strukturu službenika prema spolu, iz čega je vidljivo kako je u Zavodu zaposleno 54% žena i 46% muškaraca.

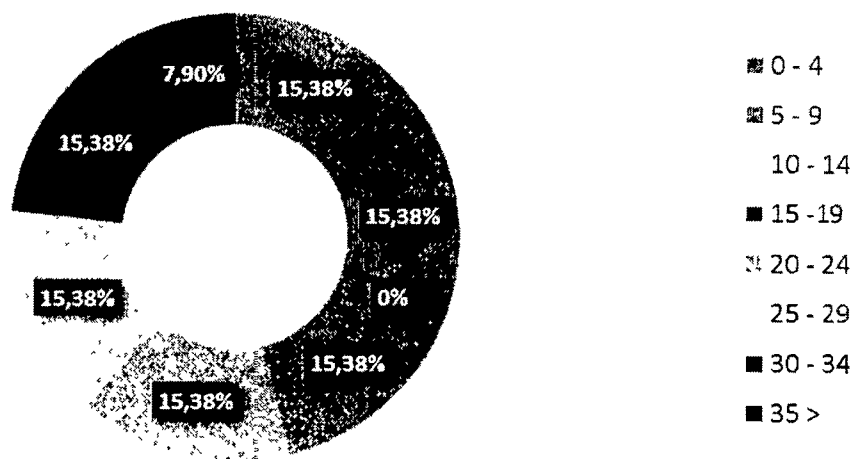
Slika 4. Struktura zaposlenih prema životnoj dobi

U dobnoj strukturi prevladavaju službenici od 41 do 60 godina starosti i to njih 62%. U dobi od 30 do 40 godina je 23% službenika, a isti postotak od 8% je službenika u dobi ispod i iznad 60 godina. Prosječna životna dob službenika Zavoda je 43 godina.

Slika 5. Struktura zaposlenih prema radnom stažu

Struktura zaposlenih prema radnom stažu

Slika 5. prikazuje strukturu zaposlenih prema radnom stažu, iz čega je vidljivo da samo jedan službenik ima radni staž u trajanju iznad 35 godina, radni staž u trajanju od 10 – 14 godina ne posjeduje niti jedan službenik Zavoda. Ostali službenici jednakim postotkom su raspoređeni u preostalim skupinama radnog staža.

3.6. RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA

U skladu s financijskim planom Zavoda i mogućnostima Državnog proračuna, tijekom 2017. godine službenici Zavoda su se usavršavali u područjima svoga djelovanja pohađajući seminare u organizaciji specijaliziranih pružatelja usluga vezano uz područje zaštite na radu, financija i računovodstva, javne nabave kao i ustanova koje pružaju specifične vrste izobrazbe vezane uz EU-fondove.

U usavršavanju službenika uglavnom su korištene besplatne edukacije koje pruža Državna škola za javnu upravu i e-tečajevi, te sufinancirane edukacije službenika kroz isti program, dok je jedan dio usavršavanja realiziran uz plaćanje kotizacija za seminare, radionice i tečajeve na teret Zavoda.

Tijekom 2017. godine službenici su se usavršavali pohađajući sljedeće seminare: priprema za polaganje državnog stručnog ispita, ponovna uporaba informacija i otvoreni podaci, upravljanje projektima, edukacija povjerenika za etiku, mjerenje i ciljano smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva primjenom Standard Cost Model metodologije, pravo na pristup informacijama, procjena učinaka propisa u zakonodavnom postupku, SCM aplikacija, MBTI, modernizacija u zaštiti osobnih podataka, redovito usavršavanje u području javne nabave - planiranje nabave za 2018. i pravna zaštita i pregled prakse DKOM-a.

3.7. POSLOVI UREDSKOG POSLOVANJA

Ministarstvo uprave dodijelilo je Zavodu brojčanu oznaku 425, koja označava mjesto nastanka u urudžbenome broju.

Zavod koristi modularni softver za uredsko poslovanje koji se sastoji od pisarnice, arhive, prijamne i otpremne knjige, urudžbenog zapisnika te knjige upravnog postupka.

Izrađen je i donesen Pravilnik o arhiviranju, koji regulira prikupljanje, odlaganje, način i uvjete čuvanja, obradu, odabir i izlučivanje, zaštitu i korištenje arhivskoga i registraturnoga gradiva koje je nastalo, zaprimljeno ili se koristi u poslovanju Zavoda.

Sustavnim upravljanjem i vođenjem urudžbenog zapisnika i upisnika predmeta upravnog postupka prvog stupnja, otpremom akata te poslovima pismohrane osigurano je zakonito, uredno i pravovremeno obavljanje administrativnih poslova. Izrađen je Plan klasifikacijskih brojčanih oznaka.

Na dan 31. prosinca 2017. Zavod je izradio 209 neupravnih i 18 upravnih predmeta, bilo je sveukupno 1.187 pismena, izdano je 18 rješenja za obavljanje poslova zaštite na radu od čega je 9 negativnih, a 9 pozitivnih.

3.8. PROVOĐENJE POSTUPAKA JAVNE I JEDNOSTAVNE NABAVE

Jednostavna nabava

U okviru Godišnjeg financijskog plana Zavoda za 2017. godinu, a na temelju članka 5. Pravilnika o jednostavnoj nabavi Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, Odluke Upravnog vijeća Zavoda o ovlastima ravnatelja i Odluke o imenovanju povjerenstva za provedbu jednostavne nabave, tijekom 2017. godine provedeno je pet postupaka jednostavne nabave:

- postupak jednostavne nabave elektroničkih komunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži, odabran je ponuditelj Metronet Telekomunikacije d.d., ugovor je sklopljen 1. lipnja 2017.,
- postupak jednostavne nabave usluge pripreme projektne i natječajne dokumentacije te razvoj projektnog prijedloga pod radnim nazivom „Unapređivanje zaštite na radu“ (u sklopu projekta „ZUZR – Tehnička pomoć OP ULJP, KI“), odabrana je zajednica ponuditelja Teneo d.o.o. i Sveučilište u Zagrebu Fakultet organizacije i informatike iz Varaždina,
- postupak jednostavne nabave usluge projektiranja i razvoja REST API Informacijskog sustava zaštite na radu ZUZNR, koji omogućuje ovlaštenim osobama vođenje evidencije obavljenih poslova preko web servisa s istim podacima kao i u samom Informacijskom sustavu, projektiranje i razvoj povjereno je Sveučilištu u Zagrebu, FOI Varaždin.
- postupak jednostavne nabave klijentskog potpisnog rješenja za web aplikaciju koje se implementira u Informacijski sustav zaštite na radu (u daljnjem tekstu: IS ZNR) te centralnog servisa preko kojeg se vrši komunikacija s ostalim dionicima u sustavu, posao je povjeren Financijskoj agenciji (Fina).
- usluge korištenja infrastrukture kao servisa (IAAS) za IS ZNR na računalno komunikacijsku infrastrukturu, posao je povjeren Agenciji za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama d.o.o. (APIS d.o.o.)

Središnja javna nabava

Središnji državni ured za središnju javnu nabavu (skraćeno: SDUSJN) provodi postupke javne nabave za korisnike određene člankom 12. stavkom 1. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu SDUSJN ("Narodne novine", broj 3/2015.), a sukladno stavku 3. navedenog članka Vlada Republike Hrvatske, na sjednici održanoj 23. travnja 2015., donijela je Odluku o davanju ovlasti SDUSJN za provedbu postupaka središnje javne nabave za javne naručitelje koji nisu obuhvaćeni člankom 12. stavkom 1. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu SDUSJN. Navedenom Odlukom, Vlada Republike Hrvatske ovlastila je SDUSJN za provedbu postupaka javne nabave i za javne naručitelje iz Priloga Odluke, među kojima je i ovaj Zavod, za sljedeće nabavne kategorije: elektroničke komunikacijske usluge u pokretnoj mreži i oprema (usluge mobilne telefonije), elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži i oprema (usluge fiksne telefonije), poštanske usluge te za opskrbu električnom energijom. Naknadno, Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 26. lipnja 2016. donijela je Odluku o davanju ovlasti SDUSJN za provedbu postupaka središnje javne nabave za javne naručitelje koji nisu obuhvaćeni člankom 12. stavkom 1. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu SDUSJN, kojom je ovlastila SDUSJN za provođenje postupaka javne nabave za sve javne naručitelje

koji su proračunski korisnici za još dvije nabavne kategorije, a to su: gorivo i opskrba prirodnim plinom. Zavod je na ovaj način početkom 2017. godine, temeljem Okvirnog sporazuma između SDUSJN i odabranog ponuditelja INA – INDUSTRIJA NAFTE d.d., sklopio pojedinačni ugovor o javnoj nabavi za kategoriju opskrba gorivom na benzinskim postajama na razdoblje od dvije godine (2017. – 2019.).

Zavod će početkom 2018. godine na ovaj način, temeljem Okvirnog sporazuma između SDUSJN i odabranog ponuditelja HP - Hrvatska pošta d.d, sklopiti pojedinačni ugovor o javnoj nabavi poštanskih usluga na razdoblje od dvije godine (2018. - 2020.).

Javna nabava

Tijekom 2017. godine nije bilo postupaka javne nabave.

3.9. UPRAVLJANJE IMOVINOM

Poslovni prostor u kojemu djeluje Zavod nalazi se na adresi Prilaz Ivana Visina br. 1-3 u Novom Zagrebu. Zakupljeni poslovni prostor nalazi se u prizemlju, II diletacija, površine 263,55 m², obuhvaća međuprostor i sanitarne čvorove te ugrađenu telefonsku centralu ERICSSON – MD 110. Ugovor o zakupu poslovnog prostora obuhvaća usluge čišćenja i održavanja. Zavod je kao zakupoprimac zakupio poslovni prostor od tvrtke Graditelj Svratišta d.o.o. iz Zagreba, Ivana Česmičkog 16., te po isteku trogodišnjeg Ugovora o zakupu poslovnoga prostora, temeljem Odluke Ministarstva državne imovine o davanju suglasnosti za zaključenje ugovora o zakupu poslovnog prostora. Zavod je sklopio novi ugovor o zakupu na rok od jedne godine.

Zavod ne posjeduje službeno vozilo. Kako je u nadležnosti Zavoda obavljanje stručnog nadzora nad radom ovlaštenih osoba za obavljanje poslova zaštite na radu, kao i provođenje edukacija, kampanja, radnih sastanaka i posjeta te drugih poslova iz svoje nadležnosti, Zavod se u više navrata obratio Središnjem uredu Carinske uprave Ministarstva financija sa zamolbom za besplatnu dodjelu jednog osobnog automobila za službene potrebe. Međutim, na svaki upit iz Carinske uprave Ministarstva financija zaprimljen je odgovor kako ne raspolažu osobnim vozilom srednje ili srednje niže kategorije koja bi odgovarala potrebama Zavoda.

U skladu sa Zakonom o proračunu („Narodne novine“, br. 87/08., 136/12. i 15/15.) te Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu („Narodne novine“, br. 124/14., 115/15., 87/16. i 3/18.) obavljen je popis imovine sa stanjem na dan 31. prosinca 2017., te je utvrđeno da je stvarno količinsko stanje imovine usklađeno s knjigovodstvenim stanjem.

3.10. USPOSTAVA SUSTAVA UNUTARNJIH FINANCIJSKIH KONTROLA (FMC) TE SASTAVLJANJE I PREDAJA IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Zavod kao korisnik Državnog proračuna dužan je provoditi aktivnosti na uspostavi sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 78/15.) uređuje se sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske, odgovornosti, odnosi i nadležnosti u razvoju sustava te unutarnja revizija kao sastavni dio sustava unutarnjih kontrola. Osim Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, temeljni propisi koji uređuju ovo područje su Zakon o proračunu („Narodne novine“, br. 87/08., 136/12. i 15/15.), Zakon o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, br. 139/10., 19/14.) te Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 58/16.). Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 130/11). Zavod je obavezan izvijestiti o sustavu funkcioniranja financijskog upravljanja i kontrola podnošenjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Izjava). Ravnatelj kao odgovorna osoba Zavoda odgovoran je za praćenje i procjenu učinkovitosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola te do 28. veljače sastavlja i predaje Izjavu za prethodnu proračunsku godinu sukladno zadnjim izmjenama i dopunama Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila („Narodne novine“, br. 119/15.) te danju uputi Ministarstva financija radi sastavljanja i predaje Izjave za 2016. godinu u postupku primopredaje (KLASA: 400-01/15-01/154, URBROJ: 513-05-02-16-3, od 13. listopada 2016.).

Obrasci Izjave za 2017. jednaki su obrascima Izjave za 2015. i 2016. godinu, a postupak davanja Izjave, odnosno odgovaranja na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, nije se mijenjao u odnosu na Izjavu za 2015. i 2016. godinu.

Radi provođenja testiranja pojedinih područja poslovanja, davanja odgovora na postavljena pitanja i popunjavanje Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2017. godinu, formirana je radna skupina koja je formirala uzorak i provela testiranja. Od 75 pitanja-područja kojima je obuhvaćeno testiranje poslovanja Zavoda primjenjiva su 32 pitanja, dok ostala pitanja nisu primjenjiva na poslovanje Zavoda u 2017. godini. Testovi su pokazali pozitivan odgovor na sva primjenjiva pitanja. Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za proteklu proračunsku godinu Nije bilo pitanja s negativnim rezultatom iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2016. godinu, pa nije bilo potrebno sastaviti i predati Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za proteklu proračunsku godinu.

Temeljem dobivenih rezultata iz Upitnika, sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2017. godinu, na obrascu 1a, kojom je ravnatelj Zavoda potvrdio zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2017. godinu zajedno s Upitnikom te popratnim tablicama s rezultatima testiranja, dostavljena je Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava 28. veljače 2018. godine.

3.11. EKONOMSKO-FINANCIJSKO POSLOVANJE

Sredstva za rad Zavoda za unapređivanje zaštite na radu (dalje u tekstu: Zavod) osiguravaju se i isplaćuju u skladu s Državnim proračunom Republike Hrvatske, odnosno u skladu s Financijskim planom Zavoda. Svi prihodi uplaćuju se na jedinstveni račun Državne riznice, a svi rashodi plaćaju se s računa Državne riznice. Sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“, br. 26/10. i 120/13.), Zavodu je prema organizacijskoj klasifikaciji dodijeljen status glave brojčane oznake 08640 unutar razdjela 086 (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava). Prema programskoj klasifikaciji financijska sredstva za rad Zavoda planiraju se i izvršavaju unutar glavnog programa brojčane oznake 3301 Aktivna politika tržišta rada, koji se sastoji od dvije aktivnosti: A877001 - Administracija i upravljanje te K877002 – Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Prioritet 1, Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu.

Zavod kao proračunski korisnik Državnog proračuna svoje financijsko poslovanje temelji na odredbama Zakona o proračunu („Narodne novine“, br. 18/08., 136/12. i 15/15.) i brojnim drugim provedbenim propisima proračunskog računovodstva (Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu i dr.). Zavod nije u sustavu PDV-a.

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 15. prosinca 2016. godine donio Odluku o proglašenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcije za 2018. i 2019. godinu i Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu, koji su objavljeni u „Narodnim novinama“ br. 119/16 od 20. prosinca 2016. Financijski plan Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu i projekcije za 2018. i 2019. godinu sastavni su dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcija za 2018. i 2019. godinu. Financijska sredstva za Zavod predviđena su na aktivnostima A877001 i K877002 unutar glave 08640 Zavod i razdjela 086 Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. Ukupni prihodi i ukupni rashodi Zavoda za unapređivanje zaštite na radu u 2017. godini utvrđeni su u iznosu 6.150.000,00 kuna. Projekcija ukupnih prihoda i ukupnih rashoda za 2018. godinu iznosi 6.300.502,00 kuna, a projekcija ukupnih prihoda i ukupnih rashoda za 2019. godinu iznosi 6.182.460,00 kuna.

Tijekom 2017. godine predložene su i izvršene tri izmjene i dopune Financijskog plana Zavoda za 2017. godinu. Prve Izmjene i dopune Financijskog plana Zavoda za 2017. godinu izvršene su na temelju dopisa Ministarstva financija od 9. svibnja 2017., kojim se od proračunskih korisnika tražilo da ukoliko nemaju planirana dostatna sredstva na skupini računa 312 Ostali rashodi za zaposlene, a vezano uz isplatu regresa zaposlenicima, sredstva za isplatu regresa preraspodjele unutar svojih limita. U prijedlogu preraspodjele nedostatna sredstva za isplatu regresa na podskupini računa 312 Ostali rashodi za zaposlene, utvrđena su u iznosu od 15.000,00 kn i osigurala su se preraspodjelom s podskupine računa 311 Plaće (Bruto). Predložena preraspodjela sredstava nije dovela u pitanje isplatu plaće do kraja 2017. godine, a usvojilo ju je Upravno vijeće na svojoj 27. sjednici održanoj 16. svibnja 2017. Ukupni prihodi i ukupni rashodi Zavoda za unapređivanje zaštite na radu u 2017. godini utvrđeni u iznosu 6.150.000,00 kuna nisu se mijenjali.

Hrvatski sabor donio je na sjednici održanoj 17. studenoga 2017. Odluku o proglašenju izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcija za 2018. i 2019. godinu, Odluke o davanju suglasnosti na financijske planove izvanproračunskih korisnika za 2017. godinu i projekcija plana za 2018. i 2019. godinu i

Odluku o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu. Navedeni dokumenti objavljeni su u Narodnim novinama, broj 113/17 od 18. studenoga 2017. Druge Izmjene i dopune Financijskog plana Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu sastavni su dio Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu, a usvojene su na 29. sjednici Upravnog vijeća održanoj 29. listopada 2017. Ovim Izmjena i dopuna Financijskog plana Zavoda za 2017. godinu izvršava se preraspodjela između proračunskih stavaka u ukupnom iznosu od 2.323.800 kuna smanjenje i 31.000 kuna povećanje, te se provode uštede u ukupnom iznosu od 575.200 kuna (ukupno smanjenje 2.868.000 kuna ili za 46,6%), pa planirani prihodi i rashodi u Financijskom planu Zavoda za tekuću godinu iznose 3.282.000 kuna, odnosno Tekući Financijski plan Zavoda za 2017. godinu glasi:

1. Aktivnost A877001 – Administracija i upravljanje, novi plan iznosi 3.050.000 kn, od čega 3.040.000 kn iz izvora 11 i 10.000 kn iz izvora 51.
2. Aktivnost K877002 - OP ULJP, Prioritet 1, Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu, novi plan iznosi 232.000 kn, od čega 34.800 kn iz izvora 12 i 197.200 kn iz izvora 561.

Treće Izmjene i dopune Financijskog plana Zavoda za 2017. godinu predložene su na temelju dopisa Ministarstva financija od 15. prosinca 2017., kojim se od proračunskih korisnika traže podaci o sredstvima koja će biti raspoloživa za preraspodjelu na pozicijama (aktivnostima/projektima) iz njihove nadležnosti do kraja 2017. godine kako bi se ista raspodijelila drugim proračunskim korisnicima gdje je potrebno. Zavod je sukladno odredbama čl. 46. st. 2. Zakona o proračunu izradio prijedlog preraspodjele sredstava uz uvjet da sredstva koja se preraspodjeljuju s pozicija rashoda za zaposlene ne iznose više od 5% rashoda i izdataka na proračunskoj stavci donesenoj od strane Hrvatskog sabora koja se umanjuje. Zavod je izradio Prijedlog Izmjena i dopuna Financijskog plana za 2017. godinu na temelju procjene raspoloživih sredstava do kraja 2017. godine, te je isto uključilo uštede odnosno preraspodjelu tako da je Financijski plan smanjen za ukupno 82.000 kuna kako bi iznos bio preraspodijeljen drugim proračunskim korisnicima koji nemaju planirana dostatna sredstva do kraja 2017. godine. III. Izmjene i dopune Financijskog plana Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. usvojene su na 30. sjednici Upravnog vijeća održanoj 20. prosinca 2017.

Tekući Financijski plan Zavoda za 2017. godinu iznosi 3.200.000 kn i glasi:

1. Aktivnost A877001 – Administracija i upravljanje, novi plan iznosi 2.968.000 kn, od čega 2.958.000 kn iz izvora 11 i 10.000 kn iz izvora 51.
2. Aktivnost K877002 - OP ULJP, Prioritet 1, Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu, novi plan iznosi 232.000 kn, od čega 34.800 kn iz izvora 12 i 197.200 kn iz izvora 561.

Prva aktivnost, brojčane oznake i naziva A877001 Administracija i upravljanje, financirala se u cijelosti iz izvora 11 - opći prihodi i primici, a planirana je u iznosu 2.968.000. kuna (2.958.000 kuna – izvor 11, 10.000 kuna – izvor 51, refundacija putnih troškova od institucija i tijela EU). Izvršenje aktivnosti u odnosu na tekući plan za 2017. godinu iznosi 94,5%. Evidentirano je 2.798.074 kuna prihoda i 2.803.545 kuna rashoda uz metodološki, a ne stvarni, manjak prihoda u iznosu od 5.471,10 kuna. Unutar aktivnosti A877001 Administracija i upravljanje planiraju se rashodi za zaposlene koji čine 66% od ukupno

planiranih sredstava, materijalni rashodi koji čine 29% od ukupno planiranih sredstava, rashodi za nabavu nefinancijske imovine koji čine 5% od ukupno planiranih sredstava.

Na dan 31. prosinca 2017. u Zavodu je bilo zaposleno ukupno 13 službenika, od kojih je devet viših stručnih savjetnika, dva voditelja službi, tajnik i ravnatelj, svi zaposleni na neodređeno vrijeme. Rashodi za zaposlene izvršeni su prema Zakonu o plaćama u javnim službama ("Narodne novine" br. 27/01 i 39/09), Zakonu o osnovici plaće u javnim službama ("Narodne novine" br. 39/09 i 124/09) i Uredbi o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama („Narodne novine“ br. 25/13., 72/13., 151/13., 9/14., 40/14., 51/14., 77/14., 83/14.-ispravak 87/14., 120/14., 147/14., 151/14., 11/15., 32/15., 38/15., 60/15., 83/15., 112/15., 122/15., 10/17., 39/17., 40/17. - Ispravak, 74/17., 122/17. i 9/18). Izvršenje rashoda za zaposlene je 99% u odnosu na Financijski plan za 2017. godinu.

Izvršenje materijalnih rashoda je 85% u odnosu na planirana sredstva, a izvršenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine je 86% u odnosu na plan. Tijekom 2015. godine izvršeno je cjelovito opremanje uredskih prostorija namještajem i IT opremom, tako da tijekom 2016. i 2017. godine nije bilo velikih ulaganja u dugotrajnu imovinu. Nefinancijska imovina Zavoda sastoji se od postrojenja i opreme (računala i računalna oprema, uredski namještaj i ostala uredska oprema), nematerijalne proizvedene imovine (ulaganje u računalne programe) te ostale nematerijalne proizvedene imovine u pripremi (na osnovnom računu 05511 evidentirana su ulaganja u iznosu od 134.375,00 kn, a odnose se na ulaganje u projektiranje i razvoj Informacijskog sustava zaštite na radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu (skraćeno: IS ZNR) te pripadajući web servis (REST API), što je sve smješteno na računalno-komunikacijskoj infrastrukturi tvrtke APIS IT d.o.o. Nakon što se normativno regulira primjena IS ZNR, u produkciju ulazi najprije modul namijenjen ovlaštenim osobama za poslove zaštite na radu, a po završetku izrade, testiranja i primopredaje, u produkciju će ući i modul za poslodavce, čime će se IS ZNR objediniti u jednu funkcionalnu cjelinu odnosno staviti u uporabu u knjigovodstvenom smislu. Financijska imovina Zavoda sastoji se od potraživanja i to od potraživanja od HZZO-a za naknade koje se refundiraju – za bolovanja ne teret HZZO-a, za bolovanja iznad 42 dana i bolovanje za priznatu ozljedu na radu (u ukupnom iznosu od 15.108 kn – iznos je evidentiran kao međusobna obveza proračunskih korisnika) i evidentiranih kontinuiranih rashoda budućih razdoblja (u ukupnom iznosu od 186.825 kn, a odnosi se na rashode za zaposlene; plaću i prijevoz, naknade za rad članovima Upravnog vijeća i sve kontinuirane mjesečne režijske rashode za prosinac 2017. godine koji imaju dospelice u siječnju 2018. godine i terete planirana proračunska sredstva za 2018. godinu). Zavod nema potraživanja za prihode poslovanja. Na dan 31. prosinca 2017. evidentirane su obveze u iznosu od 207.404,34 kn, od čega obveze za zaposlene iznose 149.551,00 kn, obveze za materijalne rashode iznose 42.701,89 kn te ostale tekuće obveze 15.151,45 kn.

Druga aktivnost, brojčane oznake i naziva K877002 Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. - Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu, planirana je u iznosu 231.250 kuna (od čega se 15% osigurava iz nacionalnih sredstava – izvor 12, i 85% sredstava iz pomoći EU – ESF – izvor 561). Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, kao Upravljačko tijelo Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. odobrilo je Zavodu dodjelu bespovratnih sredstava tehničke pomoći u iznosu od 231.250 kn (od čega 34.688 kn ili 15% iz Državnog proračuna RH i 196.562 kn ili 85% iz sredstva ESF). Odobrena sredstva utrošit će se do 30. lipnja 2018. za potrebe izrade novog projektnog prijedloga pod radnim nazivom „Unapređivanje zaštite na radu“, čija planirana vrijednost u provedbenom razdoblju 2018.-2020. iznosi ukupno 9.180.000 kuna. U okviru provedbe ovog projekta tijekom 2018. godine, Provedbenom tijelu razine 2 (Hrvatskom zavodu za

zapošljavanje) podnositi će se Izvješća o napretku projekta i Zahtjevi za nadoknadom sredstava. Na ovoj aktivnosti nije bilo rashoda u 2017. godini, jer je ugovor s odabranim izvođačem sklopljen tek u prosincu 2017.

Zavod nema sredstava u banci i blagajni. Sustav platnog prometa u državnom proračunu obavlja se preko jedinstvenog računa državne riznice (JRR), a Zavod ima jedan podračun (HR4610010051563101738) koji je dio računa proračuna, koji se nalazi u depozitu HNB-a. S JRR-a se izravno obavljaju sve financijske transakcije prema dobavljačima, dok se na podračun Zavoda transferiraju sredstva za plaće i naknade te sredstva za refundiranje materijalnih troškova zaposlenima, koja se potom isplaćuju na tekuće ili žiro-račune zaposlenika ili osoba izvan radnog odnosa.

U tijeku 2017. godine Zavod nema evidentiranih poslovnih događaja i transakcija koje bi rezultirale smanjenjem ili povećanjem u vrijednosti i obujmu imovine ili obveza. Zavod, također nema ugovornih odnosa i sličnih transakcija koje, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično), pa stoga nema evidentiranih izvanbilančnih zapisa. Zavod također nema primljenih ili danih dugoročnih i kratkoročnih kredita, zajmova, robnih zajmova i financijskih najмова (leasing), te bilo kakvih vrsta otplata vezanih uz navedeno.

Sukladno čl. 15. st. 2. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu („Narodne novine“ br. 112/14. i 84/15.) ovlaštena osoba nad kojom komisija obavlja stručni nadzor dužna je snositi troškove komisije. Visina naknade za pokrivanje troškova komisije za nadzor rada i reviziju ovlaštenja propisuje se u iznosima 1.000,00 kn za ovlaštene fizičke osobe koje obavljaju posao kao samozaposlene osobe ili ovlaštene pravne osobe koje poslove obavljaju samo s jednim zaposlenim i 2.000,00 kn za pravne osobe ovlaštene za obavljanje poslova zaštite na radu. Novčani iznos naknade za pokrivanje troškova komisije za nadzor rada i reviziju ovlaštenja uplaćuje se u korist sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64 s pozivom na broj: 7129-48550-OIB uplatitelja. Sredstva se uplaćuju u roku od osam dana po završenom nadzoru, o čemu Zavod na temelju Izvještaja Financijske agencije o stavkama izvoda vodi posebnu evidenciju. U 2017. godini je u Državni proračun po ovoj osnovi uplaćeno 113.000 kn i nema evidentiranih dospjelih potraživanja za izvršene nadzore.

4. SLUŽBA ZA ZAŠTITU NA RADU, OVLAŠTENJA, NADZOR I ANALIZU

Služba za zaštitu na radu, ovlaštenja, nadzor i analizu obavlja sljedeće poslove: prati područje zaštite na radu, utvrđuje prijedloge za unapređivanje zaštite na radu u djelatnostima, priprema stručne podloge i analize iz područja zaštite na radu, utvrđuje kriterije i postupke prilagodbe organizacije rada uz primjenu mjera sigurnosti za različite subjekte.

Priprema uspostavu i razvoj Informacijskog sustava zaštite na radu, putem kojeg će se prikupljati svi relevantni podaci s ciljem podizanja kvalitete ukupnog stanja zaštite na radu u Republici Hrvatskoj. Na temelju prikupljenih, obrađenih i analiziranih podataka predlagat će se i poduzimati potrebne aktivnosti na unapređivanju zaštite na radu.

Postupa u prvostupanjskom upravnom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama za zaštitu na radu, priprema i obavlja poslove stručnog nadzora i revizije poslovanja ovlaštenih osoba u odnosu na ovlaštenja dobivena prema Zakonu o zaštiti na radu, daje stručna mišljenja za različite dionike, sudjeluje u izradi plana rada te strateškog i financijskog plana Zavoda.

Prati propise iz svog djelokruga rada, razvija interaktivne OiRA alate i on-line procjenu rizika RISKIO te provodi osposobljavanje dionika za njihovu praktičnu primjenu. Sudjeluje u provedbi europskih i nacionalnih kampanja u području zaštite na radu i zaštite zdravlja te pruža stručnu pomoć socijalnim partnerima u županijama, tvrtkama i ustanovama, sektorskim vijećima i na nacionalnoj razini u provedbi različitih aktivnosti iz područja zaštite na radu. Provodi aktivnosti u pogledu razvoja programa stalnog stručnog usavršavanja stručnjaka zaštite na radu.

Služba pruža stručnu pomoć ravnatelju Zavoda u obavljanju poslova, surađuje s vanjskim institucijama u vezi pitanja iz svog djelokruga, sudjeluje u radu radnih tijela vezanih za predlaganje i izradu propisa iz područja zaštite na radu, predlaže rješenja za unapređivanje zaštite na radu i bolje uvjete rada te rad prilagođen radnicima i dr.

4.1. ZAŠTITA NA RADU, ANALIZA I OSNOVNI POKAZATELJI

Zaštita na radu kao sustav predstavlja složeno multidisciplinarno područje (tehnika, andragogija, psihologija, kineziologija, medicina rada, pravo i dr.) te zahtjeva koordinirano i aktivno djelovanje svih dionika sustava na kontinuiranom unapređivanju kako bi se svi rizici od mogućnosti nastanka ozljeda na radu, profesionalnih bolesti te bolesti povezanih s radom uklonili ili smanjili na prihvatljivu razinu. Zaštita na radu, odnosno veći ili manji stupanj sigurnosti na radu postiže se provedbom mjera zaštite na radu, kao sastavnog dijela organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a čija je svrha sprječavanje svih štetnih događaja na radu, ponajprije za samog čovjeka – radnika te osiguranje sigurnih uvjeta rada svim osobama na radu, bez opasnosti po život i zdravlje.

Zaštita na radu znači poštovanje prava i puno je više od administrativne zadaće. To je ključan dio dobrog poslovnog planiranja i upravljanja te društvene odgovornosti. Danas se više nego ikad prije nameće imperativ ulaganja u ljudske resurse, a dio tog ulaganja je zaštita na radu i zaštita zdravlja radnika.

Jačanje konkurentnosti više se ne postiže samo korištenjem naprednih tehnologija i snižavanjem troškova poslovanja već i prihvaćanjem načela društveno odgovornog poslovanja, koje karakterizira odgovorni odnos prema društvenoj zajednici, okolišu, zaštiti na radu, zadovoljstvu radnika te kupaca u pogledu kvalitete i sigurnosti proizvoda i usluga. Danas smo u radnom okružju suočeni s brojnim rizicima, što znači da nema apsolutne sigurnosti. Mjerama zaštite kojima se smanjuju rizici nastoji se postići veći stupanj sigurnosti kako u radnoj tako i u životnoj okolini.

Područje zaštite na radu obuhvaća niz specifičnih poslovnih aktivnosti i mjera koje zahtijevaju sustavno upravljanje i koordiniranu aktivnost uz sudjelovanje svih zainteresiranih i odgovornih čimbenika, a posebno angažiranu suradnju stručnjaka zaštite na radu, poslodavaca i njihovih ovlaštenika, sindikata i radnika. Zavod je poticao aktivnosti na uvođenju zaštite na radu u strateške ciljeve poslovanja svakog poslovnog subjekta.

Osnovni pokazatelji stanja u području zaštite na radu

U skladu sa člankom 83. Zakona o zaštiti na radu Zavod između ostaloga prati stanja zaštite na radu i provodi statistička istraživanja iz područja zaštite na radu na osnovu kojih izrađuje programe, vodiče, metode i modele za zaštitu na radu.

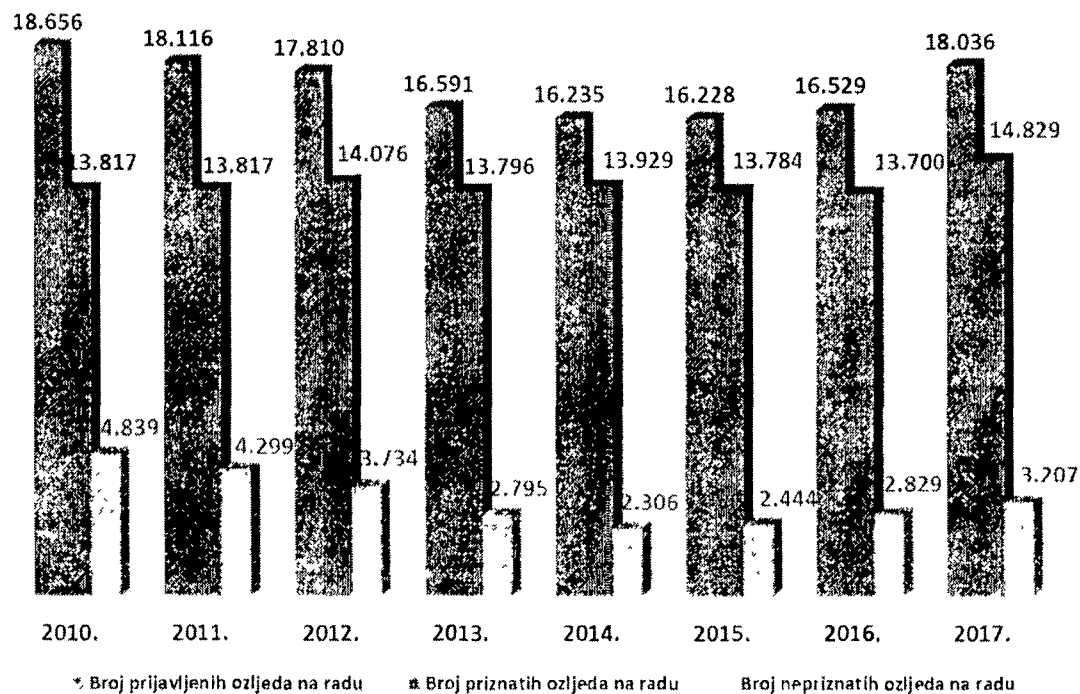
U Glavi VII Djelatnosti u vezi sa zaštitom na radu, točki 5. Zavod za unapređivanje zaštite na radu – Osnivanje i nadležnost Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, u članku 83. st. 8. Zakona o zaštiti na radu određeno je da su „tijela državne uprave, tijela s javnim ovlastima te javne ustanove dužna na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka s područja zaštite na radu, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka“. Nadalje, sukladno čl. 102. Zakona o zaštiti na radu razvidno je da je danom upisa u sudski registar Zavod preuzeo sve poslove zaštite na radu propisane zakonom i njegovim provedbenim propisima.

Polazeći od prethodnih razgovora i spoznaje o raspoloživosti određenih podataka u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Zavod je inicirao niz sastanaka s predstavnicima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Ministarstva zdravstva radi omogućavanja dostupnosti odgovarajućih podataka o prijavljenim ozljedama na radu koje prikuplja Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje kako bi iste mogli obrađivati i analizirati, a zatim usmjeravati konkretne aktivnosti na prevenciji rizika, sprječavanju i smanjenju ozljeda na radu i profesionalnih bolesti. Međutim još uvijek nije riješeno predmetno pitanje razmjene spomenutih podataka.

Nakon analize dostupnih podataka pristupilo bi se u suradnji s konkretnim dionicima izradi akcijskih planova za sprječavanje nesreća i ozljeda na radu u pojedinim djelatnostima, poslovnim subjektima, te planiranju i provedbi kampanja i različitih edukativnih programa u okviru projekta ovog Zavoda „Zaštiti se znanjem!“.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u 2017. godini prijavljeno je ukupno 18.036 ozljeda na radu od čega je do 31. ožujka 2018. priznato 14.829 što ukazuje na povećanje broja prijavljenih i priznatih ozljeda na radu u odnosu na 2016. godinu. Broj prijavljenih ozljeda na radu porastao je za 9,1% odnosno za 1.507 ozljeda, dok je broj priznatih ozljeda na radu porastao za 8,2%, odnosno za 1.129 ozljeda.

Slika 6. Broj ozljeda na radu od 2010. – 2017. godine

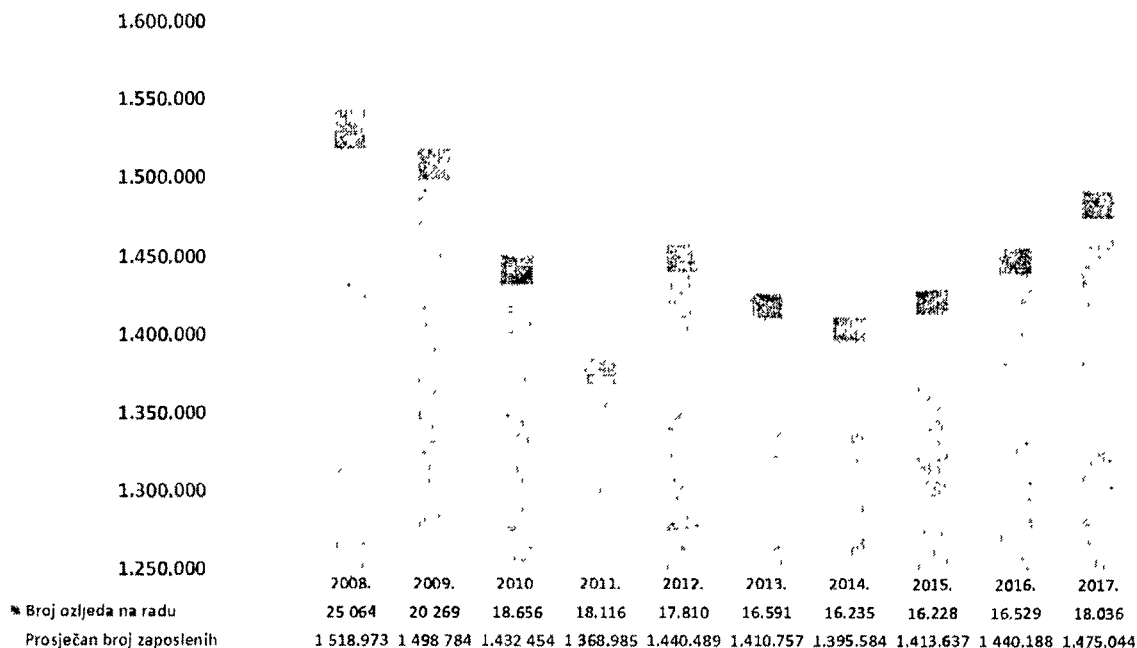

Izvor: HZZO (za razdoblje 2010.-2015. podaci temeljem direktnog upita, za 2016. podaci objavljeni na webu u travnju 2017., za 2017. podaci objavljeni na webu u travnju 2018.)

Povećanje broja prijavljenih i priznatih ozljeda na radu za 2017. godinu zabilježeno je nakon nekoliko godina. Promatrajući podatke o broju zaposlenih i broju prijavljenih ozljeda na radu vidljivo je da je 2008. godine bilo prijavljeno 25.064 ozljede, a zaposleno ukupno 1.518.973 osobe. Od 2008. godine je broj prijavljenih ozljeda na radu u padu, dok broj zaposlenih oscilira iz godine u godinu.

Uspoređujući podatke iz 2008. godine s podacima za 2017. godinu vidljivo je da je broj prijavljenih ozljeda na radu u padu za 3,3%, odnosno za 620 ozljeda. Broj zaposlenih je u istom promatranom razdoblju u padu za 2,9%, odnosno za 43.929 osoba. Broj zaposlenih osoba u 2017. godini porastao je za 2,4%, odnosno za 34.856 osoba u odnosu na 2016. godinu.

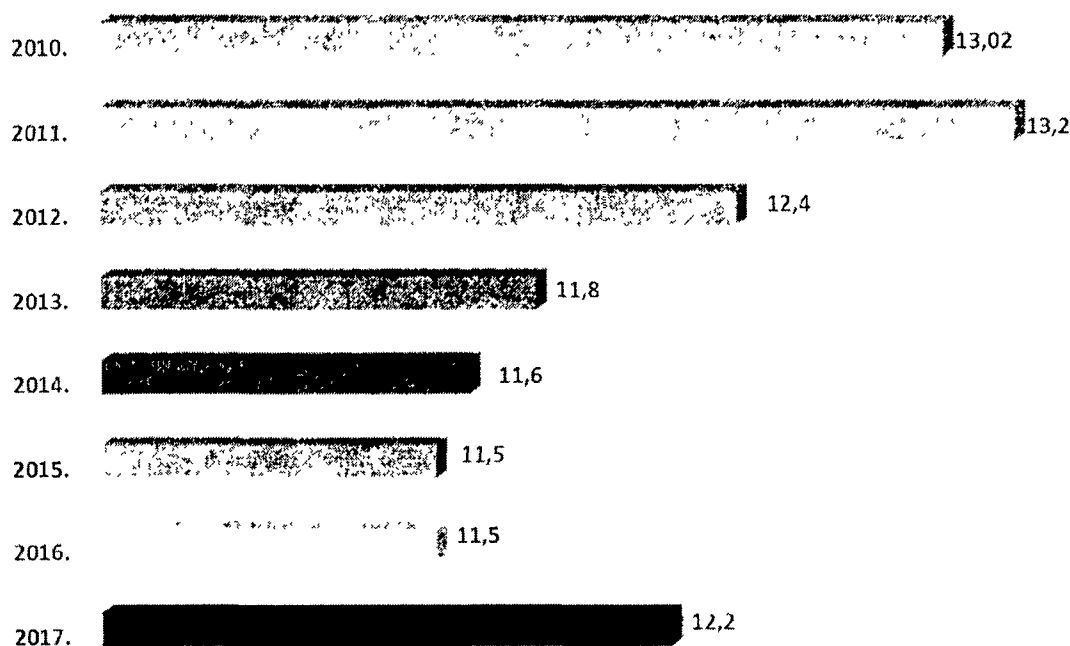
Slika 7. Odnos zaposlenih osoba i prijavljenih ozljeda na radu od 2008. – 2017. godine

Izvor: HZZO (za razdoblje 2010.-2015. podaci temeljem direktnog upita, za 2016. podaci objavljeni na webu u travnju 2017., za 2017. podaci objavljeni na webu u travnju 2018.) i HZMO (godišnja izvješća na webu, za 2017. podaci iz travnja 2018.)

Stopa ozljeda na radu na 1.000 radnika računa se kao omjer broja zaposlenih radnika i ukupnog broja prijavljenih ozljeda na radu. Promatrajući podatke prema tom kriteriju stopa ozljeda na radu u 2017. iznosi 12,2 i porasla je za 0,7 u odnosu na 2016. godinu. Navedeno povećanje stope ozljeda na radu između ostaloga rezultat je i porasta broja prijavljenih ozljeda na radu. Najveća stopa ozljeda na radu na 1.000 radnika u razdoblju od 2010. do 2017. zabilježena je 2011. godine i iznosila je 13,2.

Slika 8. Stopa ozljeda na radu na 1.000 radnika od 2010. – 2017. godine

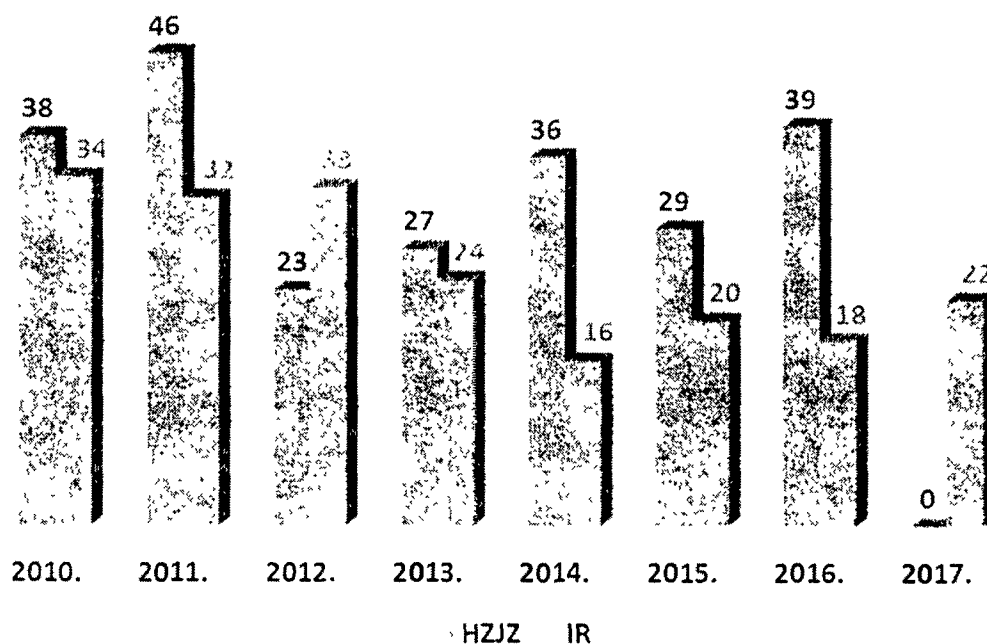

Izvor: HZJZ (za razdoblje 2010.-2016. godišnja izvješća na webu; za 2017. podaci iz travnja 2018.)

Uz podatke o broju ozljeda na radu u Republici Hrvatskoj prate se i podaci o smrtnim ozljedama na radu i vezanim uz rad prema evidenciji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovinskoga sustava. Inspektorat rada Ministarstva rada i mirovinskoga sustava prati podatke o smrtnim slučajevima osoba koje su zaposlene na poslovima za koje se primjenjuje Zakon o zaštiti na radu, dok Hrvatski zavod za javno zdravstvo prati podatke o smrtnim ozljedama i onih osoba na koje se Zakon o zaštiti na radu ne može u cijelosti primijeniti kao što su poslovi oružanih snaga, policijski poslovi, poslovi zaštite i spašavanja, poslovi zaštite osoba i imovine te poslovi vatrogasaca i pirotehničara. Prema dostupnim podacima Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovinskoga sustava u 2017. godini na mjestu rada prijavljena su 22 smrtna slučaja radnika i osoba na radu što je povećanje od 22,2% u odnosu na 2016. godinu. Najveći broj smrtnih ozljeda zabilježen je kod mikro poslodavaca, odnosno onih koji zapošljavaju od 1-9 radnika. Najviše je smrtno stradalih osoba u životnoj dobi od 51.-60. godine života. Podaci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za 2017. godinu još nisu dostupni.

Najveći broj smrtnih ozljeda radnika dogodio se u prostorima poslodavaca koji obavljaju djelatnost u području građevinarstva, zatim kod poslodavaca koji obavlja djelatnost u području šumarstva i sječe drva, slijede poslodavci koji obavljaju djelatnost u području prerađivačke industrije te poslodavaca u djelatnostima proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije, djelatnostima skupljanja obrade i zbrinjavanja otpada i u ostalim uslužnim djelatnostima.

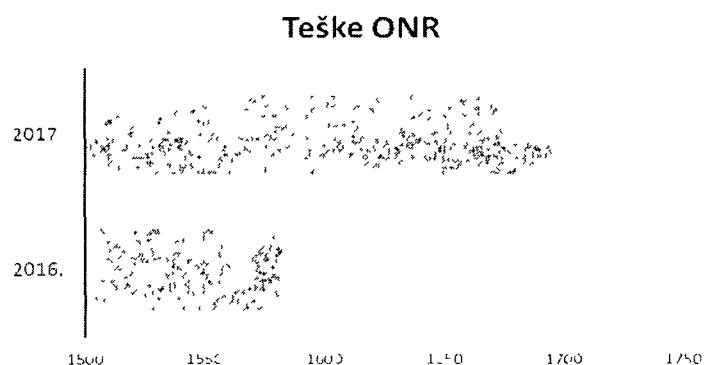
Slika 9. Broj smrtnih ozljeda od 2010. – 2017. godine

Izvor: HZJZ (za razdoblje 2010.-2016 godišnja izvješća na webu; za 2017. podaci iz travnja 2018.) i IR (za razdoblje 2010.-2016 godišnja izvješća na webu; za 2017. podaci iz travnja 2018.)

Na slici 8. prikazan je trend kretanja broja smrtnih ozljeda na radu u Republici Hrvatskoj u osmogodišnjem razdoblju. Podatke o smrtnim slučajevima prati Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Inspektorat rada. Hrvatski zavod za javno zdravstvo osim smrtnih slučajeva na mjestu rada bilježi i smrtne slučajeve koji su se dogodili na putu te smrtne slučajeve koji su se dogodili prilikom obavljanja pojedinih poslova, a na koje se zbog njihovih posebnosti i neizbježne proturječnosti Zakon o zaštiti na radu ne može u cijelosti primijeniti. Inspektorat rada bilježi smrtne slučajeve radnika koji u potpunosti podliježu odredbama Zakona o zaštiti na radu i koji su se isključivo dogodili na mjestu rada.

Slika 10. Broj teških ozljeda na radu u 2016. i 2017. godini prema izvješću Inspektorata rada

Izvor: IR (za razdoblje 2016. godišnje izvješće na webu; za 2017. podaci iz travnja 2018.)

Prema izvješću o radu Inspektorata rada u 2017. godine utvrđeno je 1.699 teških ozljeda na radu, dok je u 2016. godini utvrđeno 1.583 teških ozljeda na radu što je porast od ukupno 6,82%, odnosno 116 ozljeda više. Najveći broj teških ozljeda na radu zabilježen je u prerađivačkoj industriji te u djelatnosti graditeljstva, a najčešći uzrok bio je izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu. Od ukupnog broja teško ozlijeđenih radnika 455 je bilo žena. Zabrinjava činjenica da su Inspektoratu rada dostavljene svega 3 obavijesti o odbijanju rada radnika. Rad su odbili radnici kod poslodavaca u djelatnostima: javne uprave, obrane i obveznog zdravstvenog osiguranja; stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti; trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima.

Navedeno upućuje da radnici nisu upoznati sa svojim pravom da odbiju rad i napuste mjesto rada ako im izravno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere te da zbog takvog postupanja ne smiju trpjeti štetne posljedice, sukladno članku 69. stavku 4. Zakona o zaštiti na radu.

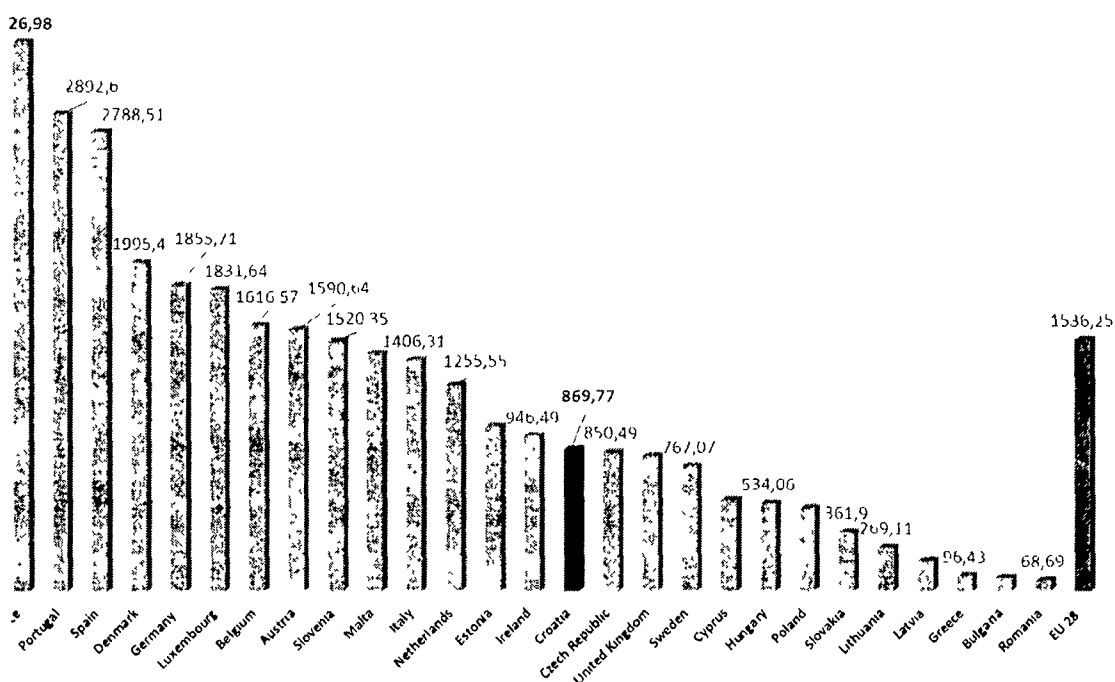
Propusti kod poslodavaca u 2017. godini koji su za posljedicu imali 1.699 teških ozljeda i 22 smrtno ozljede na radu su:

- neispravnosti na sredstvu rada ili osobnoj zaštitnoj opremi na mjestu rada, zbog kojih postoje rizici za život i zdravlje radnika ili osoba na radu,
- rad radnika koji nije na propisani način osposobljen za rad na siguran način, a da poslodavac nije osigurao neposredni nadzor osposobljenog radnika,
- rad radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada, a da poslodavac nije utvrdio na propisani način da radnik ispunjava propisane uvjete,
- poslodavac nije procijenio rizike prisutne prilikom obavljanja poslova na mjestu rada,
- neredovito obavljanje pregleda i ispitivanja sredstava rada radi utvrđivanja jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li nastale promjene zbog kojih je ugrožen život i zdravlje radnika,
- neizvršavanje propisanih obveza organiziranja i osiguravanja pružanja prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te omogućavanje postupanja javne službe hitne medicinske pomoći,
- provođenje radnih postupaka bez planiranja, pripreme i razrade tehnologije na način da se ne ugrožava život i zdravlje radnika, te dopuštanje pristupa na mjesta rada radnicima i osobama na radu koje nisu dobile odgovarajuće upute o specifičnim i povećanim rizicima,
- neizvršavanje obveza postavljanja na mjesto rada, na kojemu rad traje duže od 30 dana, sigurnosnih znakova, znakove za evakuaciju i spašavanje, uputa i oznaka za rukovanje radnom opremom, uputa i oznaka za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti, te izostanak dostupnosti radniku procjene rizika, uputa za rad, dokaza o osposobljenosti radnika za rad na siguran način i ispunjavanje uvjeta za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, zapisnika o ispitivanjima radne opreme, instalacija i radnog okoliša,
- neprovođenje ispitivanja u radnom okolišu na propisane okolnosti, u propisanim rokovima i na propisani način,
- neizvršavanje obveze obavješćivanja Inspektorata rada o smrtnoj ili teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad u propisanom roku.
-

Hrvatska je zemlja obveznica dostave svojih podataka Statističkom uredu (EUROSTAT) koji dobivene podatke objavljuje na svojoj službenoj stranici. Bitno je napomenuti da Republika Hrvatska stopu ozljeda na radu prati na 1.000 radnika dok Statistički ured (EUROSTAT) podatke prati na 100.000 radnika.

Prema podacima EUROSTAT-a za 2014. godinu Republika Hrvatska nalazi se na 15. mjestu od ukupno 28 zemalja članica sa stopom od 869,77 ozljeda na radu na 100.000 radnika dok je prosječna stopa za 2014. u EU 1536,25.

Slika 11. Stopa ozljeda na radu na 100.000 radnika u zemljama EU za 2014. godinu

Izvor: EUROSTAT

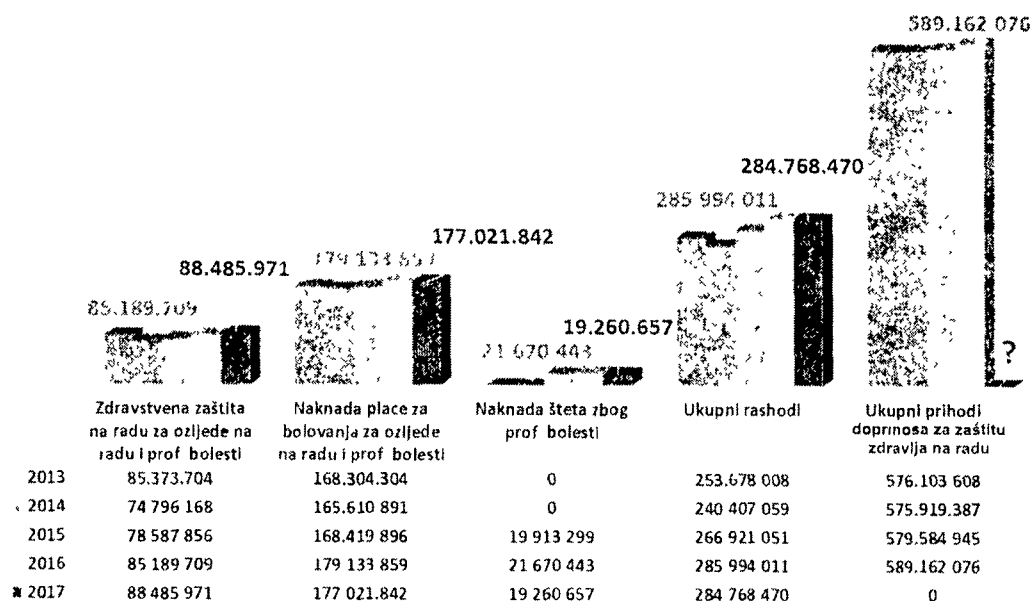
Tablica 1. Pokazatelji privremene nesposobnosti za rad

Pokazatelj	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	
Broj aktivnih osiguranika	1.455.152	1.448.737	1.466.654	1.497.178	1.522.335	*+25.157
Dani privremene nesposobnosti za rad zbog ozljeda na radu i prof. bolesti	806.265	797.408	859.747	870.227	819.768	*-50.459
Prosječan dnevni izostanak radnika zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti	2.576	2.548	2.747	2.771	2.627	*-120
Ukupan broj dnevno bolesnih radnika (uključeni svi razlozi bolovanja)	22.367	21.837	23.748	25.190	26.214	*+1 024

Izvor: HZZO (podaci s weba, za 2017. iz travnja 2018.)

U tablici 1. prikazani su podaci o privremenoj nesposobnosti za rad zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te podaci o dnevnim izostancima zbog bolovanja iz čega je vidljivo da se oko 10% dnevnih izostanka s rada odnosi na izostanke zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti. Prema dostupnim podacima za 2017. godinu zabilježen je porast broja aktivnih osiguranika za 2,4% odnosno, 25.157 osiguranika te porast ukupnog broja dnevno bolesnih radnika za 1.024 radnika. Iako je povećan broj prijavljenih ozljeda na radu, bilježi se pad broja dana privremene nesposobnosti za rad zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti koji je manji za 5,8% odnosno za 50.459 dana. Također je zabilježen trend pada broja prosječnog dnevnog izostanka radnika zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti za 120 dana.

Slika 12. Prihodi i rashodi doprinosa za ozljede na radu HZZO-a

Izvor: HZZO (podaci s weba, za 2017. iz travnja 2018.)

Prema Zakonu o doprinosima, na ozljede na radu i profesionalne bolesti odnose se: doprinos za zaštitu zdravlja na radu (0,5%) i posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu (0,5%), koji se odnosi na osobe osigurane u određenim okolnostima (npr. nezaposlene za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije, učenike i studente na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i stručne prakse kod poslodavca i stručnih putovanja, učenike i redovite studente za vrijeme rada preko posrednika). Doprinos za zaštitu zdravlja na radu obračunava se na mjesečnu osnovicu.

Tijekom 2016. godine poslodavci su Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, na ime doprinosa za ozljede na radu, uplatili ukupno 589.162.076,00 kuna od čega je 285.994.011,00 kuna utrošeno za zdravstvenu zaštitu za ozljede na radu i profesionalnih bolesti, naknadu šteta zbog profesionalnih bolesti te za naknadu plaća za bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti. Za 2017. godinu nisu objavljeni podaci o prihodima doprinosa za zaštitu zdravlja na radu, dok su podaci o rashodima objavljeni. U 2017. godini utrošeno je 284.768.470,00 kuna za zdravstvenu zaštitu za ozljede na radu i profesionalne bolesti, naknadu šteta zbog profesionalnih bolesti te za naknadu plaća za bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Praćenje propisa

Zavod je kontinuirano pratio sve propise iz područja zaštite na radu te je izrađivao neslužbene pročišćene tekstove akata. Tijekom 2017. godine Zavod je objavio na svojoj internetskoj stranici 20 propisa te ažurirao oko 50 propisa iz područja zaštite na radu te područja povezanih sa zaštitom na radu, a s ciljem pravovremenog informiranja svih dionika o navedenim aktima i njihove lakše i učinkovitije praktične primjene.

Sudjelovanje u pripremi podzakonskih akata vezanih za područje zaštite na radu

Zavod je temeljem odluke ministra rada i mirovinskoga sustava u okviru radne skupine sudjelovao u izradi Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu te je u vezi istog angažirano sudjelovao odgovarajućim prijedlozima.

U okviru stručne radne skupine HZZO-a Zavod je aktivno sudjelovao u prijedlogu dopuna Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

U suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava Zavod je sudjelovao u razmatranju nacrta prijedloga određenih pravilnika koje donosi ministar nadležan za zdravstvo i to: Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada, Pravilnika o najmanjem broju sati koje specijalist medicine rada mora provesti na mjestu rada, Pravilnika o mjerama, pravilima i postupcima zaštite na radu radnika koji su izloženi statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima i Pravilnika o postupcima pružanja prve pomoći, sredstvima, vrsti i količini sanitetskog materijala.

Nakon što je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava dostavilo Zavodu prijedloge navedenih Pravilnika, Zavod je dostavio mišljenje i očitovanje te sudjelovao na sastancima radne skupine. Predmetni pravilnici iako je i bila obveza iste donijeti u roku 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona o zaštiti na radu (lipanj 2014.) isti još uvijek nisu donijeti te se očekuje konačno usuglašavanje zainteresiranih dionika i provođenje postupka njihovog donošenja.

Sudjelovanje u pripremi izmjena i dopuna Zakona o zaštiti na radu

Zavod je aktivno sudjelovao u pripremi izmjena i dopuna Zakona o zaštiti na radu u okviru radne grupe koju je imenovao ministar rada i mirovinskoga sustava.

Akcijskim planom Vlade Republike Hrvatske za administrativno rasterećenje gospodarstva, od siječnja 2017., utvrđene su i mjere za racionalizaciju pojedinih obveza iz područja zaštite na radu te je za njihovu realizaciju bilo potrebno pristupiti odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona.

Prijedlozi izmjena i dopuna Zakona u okviru Akcijskog plana Vlade Republike Hrvatske oblikovani su uz prethodno savjetovanje sa svim dionicima sustava zaštite na radu u Republici Hrvatskoj te sa socijalnim partnerima i pronalaskom odgovarajućih kompromisnih rješenja.

Izmjene i dopune Zakona ne bi trebale utjecati na smanjenje stupnja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na mjestu rada kod poslodavca, odnosno očekuje se da neće povećati rizik od nastanka ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom, a osigurat će određeno administrativno rasterećenje poslodavaca. Naime, primjena pravila zaštite na radu na mjestima rada usklađena je sa svim Direktivama Europske Unije na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Nadalje, budući da je Zakon u primjeni više od tri godine, uočena je potreba dorade i dopune pojedinih odredaba u smislu jasnijih formulacija Zakona, uzimajući u obzir prethodno iskazana mišljenja o provedbi pojedinih zakonskih obveza (primjerice obveze u odnosu na obrtnike i samozaposlene osobe, obavljanja pojedinih specifičnih poslova gdje se ne mogu u cijelosti primijeniti opća načela prevencije i dr.).

Budući da je procjena rizika polazište za provedbu zaštite na radu, a postoje odgovarajući pokazatelji kako radnici i njihovi predstavnici nisu u dovoljnoj mjeri uključeni u procjenjivanje rizika (iako je ta obveza propisana), dopunom prekršajnih mjera nastojalo se osigurati njihovo sudjelovanje u postupcima procjenjivanja rizika i time doprinos što realnijem identificiranju i procjenjivanju svih rizika na mjestima rada.

Sastav Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, proširen je s predstavnicima koje imenuje ministar nadležan za zdravstvo.

Nadalje, preciznije je definirana nadležnost za pružanje stručnih mišljenja različitim dionicima između Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (mišljenja o zakonskim propisima i tumačenja podzakonskih propisa) i Zavoda za unapređivanje zaštite na radu (stručna mišljenja o načinu organizacije, provedbi mjera i tehničko-tehnološkoj primjeni pravila zaštite na radu).

Najvažnije izmjene i dopune Zakona o zaštiti na radu koje su usuglašene između Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Zavoda za unapređivanje zaštite na radu odnose se na sljedeće:

- Utvrđuje pojam „bolesti u vezi s radom“, koji se u nekoliko navrata spominje u Zakonu ali bez pojašnjenja njegovog značenja,
- Utvrđuje da se obveze iz Zakona ne primjenjuje na obrtnika koji obrt obavlja sam kao niti na poslodavca kojeg zastupa jedna fizička osoba koja je ujedno i jedini radnik kod poslodavca, osim kada za poslodavca obavljaju određene aktivnosti osobe na radu. Spomenute osobe dužne su također primjenjivati Zakon kada zajedno s drugom osobom ili s više drugih osoba obavljaju radove na istom mjestu rada, što je u skladu s odredbama Direktive 92/57/EEZ o primjeni minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva na privremenim ili pokretnim gradilištima.
- Preoblikuje odredba u vezi s obvezama prilikom obavljanja pojedinih specifičnih poslova gdje je njihova posebnost u proturječnosti s primjenom općeg načela prevencije,
- Proširuje se broj članova Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, sa sedam na devet članova, za dva nova člana koji bi predstavljali segment zaštite zdravlja na radu,
- Ukida dio odredbe vezan uz „zapošljavanje zajedničkog stručnjaka za zaštitu na radu“ te utemeljenje „zajedničke službe za zaštitu na radu“ od strane više poslodavaca, a cilj kojega je važeći zakon imao postiže se propisivanjem mogućnosti međusobnog

ugovaranja zajedničkog obavljanja poslova zaštite na radu od strane više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji, primjenjujući propisane kriterije,

- Smanjuje dinamika održavanja redovnih sjednica Odbora zaštite na radu, sa najmanje jednom u 3 mjeseca na najmanje jednom u 6 mjeseci, s tim da se dopunjuje prekršajna odredba u vezi neodržavanja redovnih sjednica odbora,
- Stvara se pravni okvir za donošenje pravilnika koji će regulirati sadržaj i način izdavanja isprava o zdravstvenoj sposobnosti radnika,
- Odredbe o korištenju nadzornih uređaja vezane uz suglasnost radničkog vijeća, usklađuju se po tom pitanju s odredbama Zakona o radu,
- Briše se dio nepotrebne odredbe vezane uz ispunjavanje uvjeta zaštite na radu za strane radnike,
- Smanjuje se potreban broj osposobljenih radnika za pružanje prve pomoći na ukupan broj radnika (umjesto najmanje 1 do 20 radnika, najmanje 1 do 50 radnika) ali se dopunom odredbe naglašava da broj osposobljenih i imenovanih radnika mora odgovarati svim drugim okolnostima kod poslodavca, što znači da na svakoj lokaciji poslodavca i u svakom trenutku najmanje 1 radnik mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći, a isto tako dopunjuje se odredba po kojoj poslodavac mora među svim radnicima razmijeniti obavijest o tome,
- Odredbe u vezi zaštite nepušača usklađuju se s odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, na način da se pojam štetnosti „duhanskog dima“ proširuje na pojam „dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta“,
- Pojam „radne sposobnosti“ zamjenjuje se pojmom „zdravstvene sposobnosti“, budući da pitanja „radne sposobnosti“ nisu predmetom ovoga Zakona i utvrđeni su drugim propisima iz djelokruga mirovinskoga osiguranja. Time se otklanjanju nedoumice u smislu značenja pojma „radne sposobnosti“ u kontekstu ovoga Zakona,
- Izostavlja se pojam „teške ozljede“ na mjestu rada kod poslodavca, ali se određuje pojam događaja ozljede na mjestu rada kojeg poslodavac ima obvezu prijaviti, budući da je neprijavljivanje takvoga događaja inspekcijskom tijelu, i to odmah po nastanku sankcionirano kao prekršaj. Također se utvrđuje značenje pojma „odmah“ odnosno trenutak prijavljivanja događaja inspekcijskom tijelu,
- Odredbe o obvezama poslodavca prema povjereniku radnika za zaštitu na radu usklađuju s odredbama Zakona o radu,
- Odredbe o obvezi koordinatora zaštite na radu tijekom izrade projekta usklađuju se s propisima iz područja graditeljstva,
- Preoblikuju Usklađuju zadaće Zavoda za unapređivanje zaštite na radu u pogledu davanja stručnih mišljenja iz zaštite na radu, kako bi se preciznije utvrdilo navedeno područje ne bi dolazilo do preklapanja u odnosu na nadležnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava,
- Mijenjanju se obveze Zavoda za unapređivanje zaštite na radu u dijelu davanja odobrenja stručnjacima zaštite na radu, pa time i odredba po kojoj je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava drugostupanjsko tijelo u vezi postupaka stalnog stručnog usavršavanja stručnjaka zaštite na radu (izdavanje i ukidanje odobrenja),
- Preoblikuju prekršajne odredbe u vezi izrade elaborata zaštite na radu, prijave početka izvođenja radova, izrade plana izvođenja radova, izrade procjene rizika te obavljanja poslova zaštite na radu od strane ovlaštene osobe,
- Dopunjuje prekršajna odredba u vezi izrade procjene rizika za slučaj kada u izradi procjene rizika nisu sudjelovali radnici odnosno njihovi predstavnici (povjerenici radnika za zaštitu na radu),

- Određuje se rok za donošenje pravilnika u vezi sadržaja i načina izdavanja isprava u pogledu zdravstvene sposobnosti radnika te se stavlja izvan snage Pravilnik o evidenciji, ispravama i izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu, u roku od tri mjeseca od dana stupanja Zakona na snagu u kojem roku će Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje svoje interne akte i propise uskladiti sa stanjem prestanka važenja navedenog Pravilnika u dijelu koji se odnosi na „uzroke“ ozljeda na radu.

Važno je naglasiti da se određena pitanja iz područja zaštite na radu u odnosu na minimalna zakonom propisana, kao i pojedine specifičnosti mogu regulirati, proširiti i povećati kolektivnim ugovorima, sporazumima poslodavca i radničkog vijeća ili internim aktima, pa će Zavod nastojati pružiti stručnu pomoć socijalnim partnerima kako bi pojedina pitanja uredili sukladno procijenjenim rizicima, organizaciji poslovanja, broju zaposlenih, podacima o ozljedama na radu, profesionalnim i drugim bolestima povezanim s radom, kao i ukupnom stanju zaštite na radu.

Pružanje stručne pomoći ključnim dionicima u organizaciji i provedbi mjera zaštite na radu

Zavod je radnim posjetima i neposrednim razgovorima u raznim sektorima, tvrtkama, ustanovama i institucijama s ključnim dionicima ostvarivao neposredni uvid u organizaciju i provedbu mjera zaštite na radu, informirao se o problemima te predlagao odgovarajuća rješenja usmjerena na poboljšanje i unapređivanje sigurnosti na radu radnika i drugih osoba na radu.

Osiguranje stimulativne, sigurne i zdrave radne okoline, podizanje svijesti o značenju prevencije potencijalnih rizika, razvoj kulture u provedbi mjera zaštite na radu, informiranje, edukacija i motiviranje svih dionika prioriteta su na kojima je nužno svakodnevno djelovati.

Funkcionalna organizacija zaštite na radu na razini svake radne sredine, redovita i konstruktivna suradnja poslodavca i njegovih ovlaštenika te ključnih službi kao što su ljudski resursi i zaštita na radu, dobra i redovita komunikacija s predstavnicima sindikata i radničkim predstavnicima, uz cjeloživotno učenje, primjerenu organizaciju rada i opterećenje zaposlenih, stalno ulaganje u poboljšanje i unapređivanje uvjeta rada, izradu realne procjene rizika za svako mjesto rada, provođenje unutarnjeg nadzora i preventivne aktivnosti mogu doprinijeti smanjenju ozljeda na radu, smanjenju troškova i boljim poslovnim rezultatima.

Uz procjenu rizika kao temeljnog dokumenta u području zaštite na radu od osobite je važnosti provođenje redovitog unutarnjeg nadzora primjene propisa i mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika. Prilikom unutarnjeg nadzora analiziraju se specifičnosti radnih procesa odnosno rizika za zdravlje i sigurnost radnika kroz izvođenje radnih procesa, te provedba adekvatnih mjera zaštite na radu. Obavljanje unutarnjeg nadzora usmjereno je na sljedeća područja: ispravnost sredstava za rad, električnih instalacija i uređaja koji pripadaju objektima za rad, zatim, utvrđivanje čimbenika radnog okoliša (mikroklima, rasvjete, buke, vibracije, kemijske i biološke štetnosti, štetna zračenja), te se kod nastanka promjena koje nepovoljno utječu na zdravlje i sigurnost radnika poduzimaju odgovarajuće mjere. U nadzorima je pozornost usmjerena na ispravnost opreme za rad, odnosno imaju li strojevi i uređaji sve potrebne zaštitne naprave i uređaje, da li su vidljivo postavljene u blizini strojeva i uređaja odgovarajuće upute za siguran rad i odgovarajući znakovi sigurnosti, a nezaobilazna

preventivna aktivnost je bila u provođenju redovnih i periodičnih ispitivanja i pregleda radne opreme.

Zavod je u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava izradio Vodič za unutarnji nadzor kao pomoć poslodavcima, stručnjacima zaštite na radu, ovlaštenicima poslodavca, povjerenicima/koordinatorima radnika za zaštitu na radu i drugim osobama koje organiziraju i provode mjere zaštite na radu.

U 2017. nastavljena je praksa radnih posjeta tvrtkama, ustanovama i institucijama te susreti s predstavnicima poslodavca njihovih ovlaštenika, sindikata, radničkih vijeća, povjerenika radnika za zaštitu na radu i stručnjacima zaštite na radu. Održani su radni sastanci u sljedećim tvrtkama, ustanovama i institucijama: URIHO, Borovo d.d., PRO-PROM Zagreb d.o.o., Viadukt d.d., Kotka d.d., Jamnica d.d., Narodne novine d.d., Siga d.o.o., NP Plitvička jezera, Tegra d.o.o., Spačva d.d., HT d.d., Mistral d.o.o., Lacuna Salus d.o.o., Hemco d.o.o., Trgo-leptir d.o.o., B.TEX d.o.o., PAN-PEK d.o.o., Saponia d.d., HEP d.d., Brodotrogir d.d., Cemex d.d., Kamen d.d., Usluga d.o.o., PIP d.o.o., Rockwool Adriatic d.o.o., Zagrebačke ceste, Calcit Lika d.o.o., Zagrebparking d.o.o., Lika ceste d.o.o., Hittner d.o.o., Troha-dil d.o.o., Bjelin d.o.o., Semmelrock Stein + design d.o.o., Metalind d.o.o., Termoist-MT d.o.o., Hrvatske šume d.o.o., Lokve d.o.o., Sobočan Interijeri d.o.o., SI-MO-RA d.o.o., Hrvatska narodna banka, Hrvatski crveni križ, Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru, Splitsko-dalmatinska županija, Gradonačelnik grada Zagreba, Bjelovarsko-bilogorska županija, Srednja strukovna škola Samobor, Zagrebačka županija, Sisačko-moslavačka županija.

Nacionalna kampanja „STOP ozljedama na radu“

Zavod kao središnja javna ustanova nadležna za područje zaštite na radu u Republici Hrvatskoj, pripremio je i započeo 2016. godine prvu Nacionalnu kampanju „STOP ozljedama na radu“ koja je intenzivno nastavljena i tijekom 2017. godine. Cilj kampanje je da se organiziranom, širokom i dosljednom provedbom odgovarajućih aktivnosti ostvari značajno smanjenje broja i stope ozljeda na radu, profesionalnih i bolesti povezanih s radom.

Uz izradu odgovarajućih uputa i materijala, radi uključivanja svih dionika zaštite na radu i postizanja pozitivnih rezultata Zavod je inicirao u svakoj radnoj sredini osnivanje tima za provedbu kampanje te pružio potrebnu stručnu pomoć svim dionicima.

Kampanju su predstavnici Zavoda predstavili ključnim dionicima u području zaštite na radu u različitim radnim sredinama te na lokalnoj i sektorskoj razini.

U listopadu 2018. godine prezentirati će se prvi rezultati kampanje te će se dodijeliti priznanja dionicima koji su ostvarili zapažene rezultate u smanjivanju broja i stope ozljeda na radu te unapređivanju zaštite na radu.

Alati za procjenu rizika RISKO i OiRA

Ključni dokument u području zaštite na radu je procjena rizika. Poslodavac je obavezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje

radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.

Procjena rizika je postupak kojim se utvrđuje razina opasnosti, štetnosti i napora u smislu nastanka ozljede na radu, profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom te poremećaja u procesu rada koji bi mogao izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika.

Poslodavac je obavezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke, odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili na najmanju moguću mjeru smanjio vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.

Na osnovu određenih spoznaja putem nadzora ovlaštenih osoba za obavljanje poslova zaštite na radu u izradi procjene rizika uočen je određeni napredak, međutim u značajnom broju slučajeva toj obvezi pristupa se bez primjene odgovarajuće metodologije i sudjelovanja ključnih dionika. Navedeno uzrokuje izostanak stvarne ocjene prisutnog rizika, a time i planiranje te poduzimanje mjera na smanjivanju ili otklanjanju rizika.

Vezano uz provedbu usvojenih mjera Akcijskog plana Vlade RH za administrativno rasterećenje gospodarstava u dijelu koji se odnosi na zaštitu na radu, a u svrhu realizacije plana Zavod izradio je interaktivni alat za izradu procjene rizika RISKO. Zavod je u suradnji s partnerima (HUP, HOK, HGK, ovlaštene osobe za poslove zaštite na radu i drugi) organizirao radionice za osposobljavanje predstavnika tvrtki i ustanova za samostalnu izradu procjene rizika.

Europska agencija za zaštitu na radu (EU-OSHA) razvila je navedeni internetski interaktivni alat OiRA za procjenu rizika čime se omogućava mikro i malim poslodavcima da na jednostavan način primjene postupni proces procjene rizika počevši od prepoznavanja i ocjenjivanja rizika na mjestu rada preko donošenja odluka i provedbe preventivnih aktivnosti do praćenja i izvješćivanja.

Zavod je s EU-OSHA sklopio Memorandum te je sudjelovao u izradi prvog OiRA alata za frizere, čime su stvorene pretpostavke za daljnji razvoj OiRA alata za druga zanimanja.

Suradnja s udruženjima poslodavaca, sindikatima i ostalim dionicima u sustavu zaštite na radu

U cilju poticanja socijalnog dijaloga i razvoja institucionalnog oblika suradnje predstavnika radnika i poslodavaca u području zaštite na radu, Zavod je inicirao razvoj mreže za unapređivanje zaštite na radu kroz osnivanje Povjerenstava za unapređivanje zaštite na radu pri Gospodarsko-socijalnim vijećima županija i Grada Zagreba te na razini pojedinih sektora. Naime, odgovarajućim propisima i u praksi suradnja socijalnih partnera u području

zaštite na radu na nacionalnoj razini odvija se putem Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, a na mikro razini pojedinih tvrtki i ustanova kroz djelovanje poslodavaca, njihovih ovlaštenika, povjerenika radnika za zaštitu na radu i njihovih koordinatora, Odbora za zaštitu na radu u tvrtkama koje zapošljavaju više od 50 radnika te putem radničkih vijeća. Međutim, za učinkovitije djelovanje poslodavaca i predstavnika radnika potreban je odgovarajući okvir na teritorijalnoj i sektorskoj razini.

Suradnjom predstavnika poslodavaca i sindikata na teritorijalnoj razini i na razini pojedinih sektora, odnosno djelatnosti, omogućava se praćenje i razmatranje specifičnih problema u području zaštite na radu, uspostavlja se sustavni pristup analiziranju pojavnih oblika, a zatim omogućava i poduzimanje praktičnih mjera na provedbi mjera prevencije u zaštiti na radu.

U proteklom razdoblju osnovana su Povjerenstva za unapređivanje zaštite na radu u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, u sektoru turizma i ugostiteljstva, sektoru trgovine te u Zagrebačkoj, Bjelovarsko-bilogorskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji.

U okviru svojih nadležnosti Povjerenstva za unapređivanje zaštite na radu na razini sektora, županija i Grada Zagreba:

- Razmatraju odgovarajuća izvješća o stanju zaštite na radu,
- Prezentiraju pokazatelje o stanju i provedbi mjera zaštite na radu,
- Kontinuirano surađuju sa Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, kao javnom ustanovom u vlasništvu Republike Hrvatske, nadležnom za praćenje stanja i unapređivanje zaštite na radu te pružanje stručne pomoći poslodavcima, sindikatima, osobama ovlaštenima za poslove zaštite na radu i tijelima uprave,
- Potiču suradnju poslodavaca, njihovih ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu, povjerenika radnika za zaštitu na radu i specijalista medicine rada na razini poslovnih subjekata,
- Potiču obavješćivanje i savjetovanje poslodavaca i radnika, odnosno njihovih predstavnika o pitanjima zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i Zakonom o radu,
- Potiču rad Odbora za zaštitu na radu u radnim sredinama u kojima su isti osnovani,
- Sudjeluju u različitim aktivnostima osvješćivanja, informiranja, edukacije, prevencije i promicanja kulture zaštite na radu, kao i projektima koje će organizirati Zavod,
- Predlažu određene mjere i aktivnosti s ciljem poboljšanja stanja zaštite na radu, te iste upućivati potpisnicima ovog dokumenta i Zavodu za unapređivanje zaštite na radu,
- Promoviraju zaštitu na radu, zalaganje za zdravo i sigurno radno okruženje kao osnovno ljudsko pravo i sastavni dio društveno odgovornog poslovanja svakog poslovnog subjekta,
- Potiču organizacijsku klimu u radnim sredinama u kojima vladaju sigurni i humani uvjeti rada, usklađeni s ljudskom prirodom,
- Pružaju potporu uspostavi sustava upravljanja zaštitom na radu s ciljem kontinuiranog podizanja kvalitete i učinkovitosti, sprječavanja nezgoda i ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, smanjivanju i otklanjanju rizika, te odsustva s rada i bolovanja u svakoj radnoj sredini,
- Aktivno pripremaju i sudjeluju u aktivnostima na razini pojedinih sektora u obilježavanju 28. travnja Nacionalnog dana zaštite na radu u Republici Hrvatskoj, kao i drugim sličnim aktivnostima.

Program „Krenimo sigurnim korakom zajedno!“

Svakodnevna interaktivna komunikacija s različitim dionicima u području zaštite na radu, kao i kontinuirani radni sastanci s različitim subjektima, među kojima su i potporne poduzetničke institucije, jedna su od redovitih aktivnosti, a Zavod kao središnja javna ustanova pružio je podršku poduzetnicima i obrtnicima putem njihovih udruga, komora kao i putem suradnje s Razvojnim agencijama, Tehnološkim parkovima, Poduzetničkim centrima, Poduzetničkim inkubatorima, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Start-up centrima. Osobito je važna svekolika podrška mikro i malim poslodavcima kako bi usklađeno te na učinkovit i djelotvoran način organizirali i provodili mjere zaštite na radu.

Kako bismo još više osnažili suradnju s poduzetnicima te pružili učinkovitu potporu razvoju poduzetništva Zavod je uspostavio i Info poduzetnički kutak zaštite na radu koji je namijenjen osobama koje tek kreću u svijet poduzetništva, kao i onima koji su to već učinili. Poduzetništvo je puno izazova a u prvim poduzetničkim koracima između ostalog potrebno je snalaženje u organizaciji i provedbi Zakonom o zaštiti na radu i drugim propisima utvrđenih mjera zaštite na radu. Cilj je već na samom početku pružiti novim poduzetnicima osnovne informacije iz područja zaštite na radu koje su im potrebne za uspješno vođenje poslovanja, kao i učinkovitu zaštitu radnika i drugih osoba na radu. Pravodobnim informiranjem i preventivnim djelovanjem u zaštiti na radu moguće je spriječiti nesreće, ozljede na radu, profesionalne bolesti i bolesti povezane s radom, smanjiti troškove, ostvariti uštede i biti uspješan poduzetnik.

Savjetovalište „Zaštita na radu 3u1“

U okviru Zavoda i tijekom 2017. godine djelovalo je besplatno savjetovalište „Zaštita na radu 3u1“ (informiranje, savjetovanje, edukacija) koje je namijenjeno novim poduzetnicima početnicima, mikro, malim, srednjim i velikim poslodavcima, kao i svim drugim dionicima koji imaju potrebu informirati se, savjetovati, steći nova potrebna znanja ili primijeniti primjere dobre prakse iz područja zaštite na radu. Putem savjetovališta Zavod je svim zainteresiranim dionicima pružao stručnu potporu u primjeni propisa, optimizaciji troškova, učinkovitom organiziranju i upravljanju zaštitom na radu.

Otvorena vrata ZUZNR „Učinkovita zaštita na radu - učinkovito gospodarstvo“

Organizacijom Otvorenih vrata ZUZNR „Učinkovita zaštita na radu - učinkovito gospodarstvo“ izvan svojeg sjedišta i neposrednim razgovorom s različitim dionicima u zaštiti na radu, Zavod je pokazao svoju otvorenost i interes za partnerstvo, informiranje, savjetovanje i edukaciju kako bi se unapređivala organizacija i provedba mjera zaštite na radu. Cilj Otvorenih vrata je informiranje i savjetovanje zainteresiranih dionika o primjeni propisa, učinkovitom organiziranju, provođenju i upravljanju zaštitom na radu te prenošenju primjera dobre prakse.

Zavod je u suradnji s HUP organizirao Otvorena vrata u Splitu, Osijeku, Vukovaru, te Zagrebu.

Posjetitelji Otvorenih vrata pokazali su interes za praktična iskustva, tražili konkretna pojašnjenja i najbolje načine za provođenje propisa iz područja zaštite na radu, a posebno za izradu procjene rizika, odgovornost i djelokrug rada ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu, izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu, postupke utvrđivanja alkoholiziranosti radnika, ispitivanje radnog okoliša i radne opreme, odabir odgovarajuće osobne zaštitne opreme, organizaciju i provođenje mjera zaštite na radu na gradilištu i zadaće koordinatora II, osposobljavanje radnika za rad na siguran način, postupak imenovanja ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu i njihovo osposobljavanje, ovlasti, djelokrug i nadležnost radničkog vijeća u zaštiti na radu, djelovanje Odbora za zaštitu na radu i niz drugih pitanja.

Info dan „zaJEDNO za kulturu sigurnosti!“

Zavod je organizirao Info dane „zaJEDNO za kulturu sigurnosti!“ kao neposredno informiranje, edukacija, savjetovanje i pomoć obrtnicima u svrhu potpore za praktično rješavanje određenih pitanja iz područja zaštite na radu.

Info dani uspješno su realizirani u suradnji s Hrvatskom obrtničkom komorom Grada Zagreba, Karlovačke županije, te Krapinsko-zagorske županije.

Obrtnici i poduzetnici pokazali su veliki interes za područje sigurnosti na radu postavljajući konkretna pitanja na koja su predstavnici Zavoda pružili odgovore koji se odnose na osnovne obveze u zaštiti na radu, izradu procjene rizika, njeno ažuriranje i primjenu, ispitivanje radnog okoliša, unutarnji nadzor, suradnju vlasnika obrta sa zaposlenicima u području zaštite na radu, osposobljavanje za rad na siguran način, organizaciju pružanja prve pomoći, vođenje propisanih evidencija iz područja zaštite na radu i zaštite od požara, rad učenika na praktičnom radu, mogućnosti obavljanja poslova zaštite na radu i drugo.

Akcija informiranja i osvješčivanja „Uradi sam, ali sigurno!“

Zavod je uputio inicijativu tvrtkama u djelatnosti trgovine tehničkom robom za sudjelovanje u akciji informiranja i osvješčivanja kupaca „Uradi sam, ali sigurno!“ polazeći od činjenice da se značajan broj osoba, uključivo i radno aktivnih, zbog nestručnog rukovanja alatima i uređajima ozljeđuje u slobodno vrijeme.

Cilj je akcije promicati sigurnost pri radu s različitim alatima, strojevima i uređajima kako u radnoj sredini tako i u slobodno vrijeme, prilikom rada u domu, vrtu i hobi aktivnostima, što uključuje informiranje, edukaciju, savjetovanje i osvješčivanje svih aktera koji se pojavljuju u procesu prodaje, kupovine i korištenja određenih alata, strojeva i uređaja.

Edukacijom prodajnog osoblja, emitiranjem kratkih poučnih filmova i organizacijom Dana otvorenih vrata u prodajnim prostorima moguće je i u suradnji s proizvođačima predstaviti pojedine proizvode i njihove tehničke karakteristike, demonstrirati rad na siguran način s pojedinim alatima i uređajima, a kupcima osigurati i DVD s odgovarajućim praktičnim uputama.

Prevenција i javno promicanje značaja mjera zaštite pri svakom radu, kako u radno tako i u slobodno vrijeme, potvrđuje su i društvene odgovornosti tvrtki koje prodaju tehničku robu, a akcija „Uradi sam, ali sigurno!“ doprinos je kvalitetnoj suradnji privatnog i javnog sektora.

Suradnja s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava i Inspektoratom rada Ministarstva rada i mirovinskoga sustava

Temeljem dobre prakse iz prethodnog razdoblja, Zavod je nastavio s redovitim održavanjem zajedničkih radnih sastanaka predstavnika Zavoda, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava te Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovinskoga sustava s ciljem informiranja i razmatranja pojedinih pitanja te usklađivanja zajedničkih stajališta u području zaštite na radu.

Značajna suradnja je ostvarena i u organizaciji određenih edukativnih programa za različite dionike u području zaštite na radu.

U okviru zajedničke suradnje usuglašen je interaktivni alat za izradu procjene rizika – RISKO koji je dostupan na internetskim stranicama Zavoda i od velike je pomoći ovlaštenim pravnim i fizičkim osobama za obavljanje poslova zaštite na radu, kao i poslodavcima, stručnjacima zaštite na radu i drugim dionicima. U okviru zajedničkih radionica i radnih sastanaka usuglašen je sadržaj prvog OiRA alata u Republici Hrvatskoj za frizersku djelatnost.

Komunikacijska radna skupina u sustavu zaštite zdravlja na radu i sigurnosti na radu

Osnovni cilj rada Komunikacijske radne skupine u sustavu zaštite zdravlja na radu je međusobnim informiranjem, suradnjom i koordiniranim djelovanjem tijela i institucija uključenih u njen rad pridonositi učinkovitom sustavu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu. Aktivnosti komunikacijske skupine čiji rad koordinira HZZO, a kojeg je član i Zavod, prošireno je s tri zadatka čiji je nositelj Zavod: Nacionalnom kampanjom „STOP ozljedama na radu“, realizacijom Informacijskog sustava zaštite na radu i jačanjem provedbe unutarnjeg nadzora zaštite na radu u poslovnim subjektima.

Radna skupina za praćenje i ispunjavanja obveza iz Stockholmske konvencije

Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (Stockholmska konvencija) prihvaćena je 2001. godine, a stupila je na snagu 2004. godine. Stockholmska konvencija je prvotno obuhvaćala 12 postojanih organskih onečišćujućih tvari (POPs) uz promicanje aktivnosti/mjera koje je potrebno poduzeti na međunarodnom nivou u cilju zaštite ljudskog zdravlja i okoliša. Stockholmska konvencija od stranaka zahtjeva poduzimanje mjera u vidu potpunog uklanjanja/ograničavanja ili smanjivanja ispuštanja POPs-ova u okoliš.

Nakon imenovanja predstavnika Zavoda u Radnu skupinu za praćenje obveza te provedbu aktivnosti iz Drugog nacionalnog plana za provedbu Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, dana 20. lipnja 2017. u organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i energetike, održana je radionica u Splitu, kojom se planirao privesti kraju Projekt revizije Drugog nacionalnog plana za provedbu Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u Republici Hrvatskoj.

Na radionici je usvojen i predstavljen Drugi nacionalni plan za provedbu Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom te je održan niz prezentacija među kojima je Zavod sudjelovao s temom: „Zaštita na radu kod postupanja s postojanim organskim onečišćujućim tvarima“.

Izrada stručnih mišljenja o načinu organizacije te provedbi mjera i tehničko tehnološkoj primjeni pravila zaštite na radu za različite dionike

Zavod je pripremao stručna mišljenja o načinu organizacije te provedbi mjera i tehničko tehnološkoj primjeni pravila zaštite na radu za različite dionike u sustavu zaštite na radu. Ovisno o veličini poslodavaca i raznovrsnosti poslova, te potrebi praćenja stanja u provedbi mjera zaštite na radu, Zavod je pružao stručnu pomoć poslodavcima i predstavnicima radnika s ciljem unapređivanja zaštite na radu, te planiranja i provedbe preventivnih aktivnosti. Objavom stručnih mišljenja na web stranici Zavoda omogućilo se svim zainteresiranim da se neposredno i brzo informiraju o određenom pitanju ukoliko je isto već bilo predmet traženog stručnog mišljenja, čime se osiguralo racionalno korištenje svih resursa, te jednoznačna primjena i postupanje u konkretnim situacijama.

Zavod je pratio tehničko-tehnološki razvoj i sve promjene na području rada, te je temeljem izrađenih stručnih mišljenja analizirao i predlagao prilagodbu propisa i prakse kako bi područje zaštite na radu doprinijelo većoj sigurnosti u radnom okružju i gospodarskom napretku.

Najčešća pitanja objavljena na internetskim stranicama Zavoda

U cilju pružanja stručne pomoći, savjeta i ujednačene primjene propisa iz područja zaštite na radu, Zavod je u 2017. godini na svojim internetskim stranicama nastavio objavljivanje najčešćih pitanja i odgovora stručnjaka Zavoda, Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i stručnih mišljenja Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

Radi preglednosti pitanja i odgovori obuhvaćeni su u tri grupe: „Opće“, „Obrtnici“, „Najčešća pitanja u 2016.“ i „Najčešća pitanja u 2017.“. Rubrika „Česta pitanja“ redovito se dopunjava novim pitanjima i odgovorima.

Prevenција ozljeda na radu u prometu

Prema raspoloživim podacima o ozljedama na radu, u nekoliko posljednjih godina, razvidno je da se, od ukupnog broja ozljeda, njih 17% dogodilo prilikom dolaska i odlaska radnika s posla, odnosno na putu.

Zavod je s ciljem smanjivanja broja stradalih radnika u prometu održao radni sastanak s predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatskog autokluba, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava te Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, kako bi se sinergijskim pristupom i zajedničkom suradnjom ostvarili ciljevi iz Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa i smanjio broj, između ostaloga, ozlijeđenih radnika, budući da se u Republici Hrvatskoj za razliku od drugih zemalja te ozljede uključuju u ukupan broj ozljeda na radu.

4.2. OVLAŠTENJA I NADZOR

Zavod kao javna ustanova u dijelu javnih ovlasti između ostalog nadležan je za provođenje postupka izdavanja i oduzimanja te reviziju ovlaštenja za obavljanje poslova zaštite na radu, zatim stručni nadzor nad obavljanjem poslova, vođenje evidencije izdanih i oduzetih ovlaštenja i rješenja o prestanku ovlaštenja, objavu navedenih akata u „Narodnim novinama“ te uspostavu i vođenje Informacijskog sustava zaštite na radu.

Ovlaštena osoba je pravna ili fizička osoba koja ispunjava propisane uvjete za obavljanje poslova zaštite na radu i koja je nakon provedenog postupka dobila odgovarajuće ovlasti. Kako bi se osiguralo obavljanje određenih poslova na propisani način i ostvarivao redoviti uvid u način rada ovlaštenih osoba propisane su ovlasti Zavoda za provođenje njihovog nadzora.

Ovlaštene osobe za obavljanje poslova zaštite na radu jedan su od najznačajnijih čimbenika u osiguranju uvjeta za poštivanje propisa i procedura, odgovorno i učinkovito provođenje širokih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje i stalno unapređivanje zaštite na radu. Svaka ovlaštena osoba za poslove zaštite na radu ima i dodatnu zadaću postizanja izvrsnosti u svojem radu, kao i promicanja društvene odgovornosti u poslovanju.

Izdavanje ovlaštenja

Ukupno je od stupanja na snagu Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu („Narodne novine“, br. 112/14. i 84/15.) izdano 160 ovlaštenja, od kojih 114 ovlaštenja pravnim, a 46 fizičkim osobama. Od navedenog broja zbog određenih promjena trenutno aktivno posluje 106 ovlaštenih pravnih osoba i 36 ovlaštenih fizičkih osoba.

U okviru navedenog broja u 2017. godini izdano je devet ovlaštenja, od čega četiri ovlaštenja pravnim osobama, te pet ovlaštenja fizičkim osobama. Tijekom 2017. godine Zavod je na temelju zahtjeva ovlaštenih osoba izdao rješenja o izmjeni 13 ovlaštenja zbog kadrovskih promjena i smanjenja odnosno proširenja obavljanja poslova i devet rješenja o prestanku ovlaštenja iz razloga prestanka rada ovlaštenih osoba. Iz razloga što nisu ispunjeni

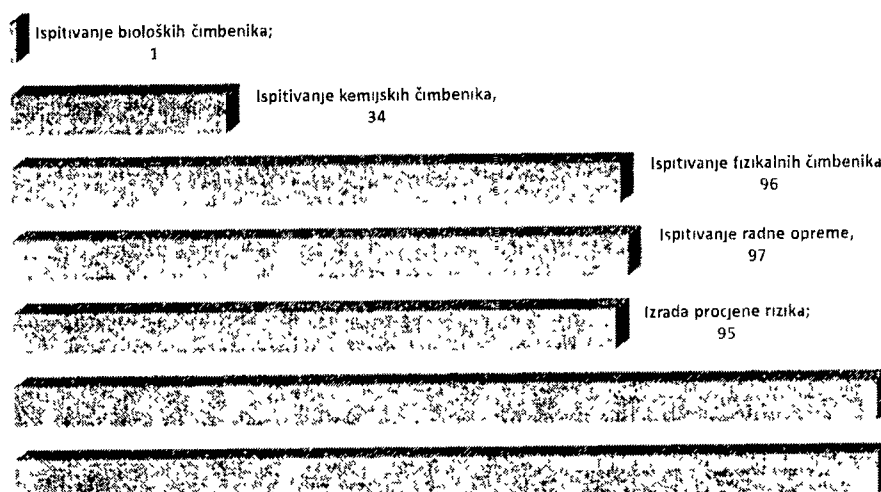
propisani uvjeti Zavod je u 2017. godini odbio izdavanje četiri ovlaštenja (tri fizičkim osobama i jedno pravnoj osobi).

Prema pokazateljima o registraciji i evidenciji pravnih i fizičkih osoba ovlaštenih za obavljanje poslova zaštite na radu, najveći broj ovlaštenja izdan je pravnim i fizičkim osobama u Gradu Zagrebu, zatim u Splitsko-dalmatinskoj, Primorsko-goranskoj županiji, Osječko-baranjskoj županiji, Zagrebačkoj županiji, itd.

Ovisno o ispunjavanju propisanih uvjeta, ovlaštene osobe mogu obavljati određene poslove: obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca, osposobljavanja, izradu procjene rizika, ispitivanja.

Slika 13. Broj izdanih ovlaštenja za poslove zaštite na radu u 2017 godini

BROJ IZDANIH OVLAŠTENJA ZA POSLOVE ZAŠTITE NA RADU

Provođenje nadzora

Obveza Zavoda je provoditi nadzor i reviziju nad radom ovlaštenih osoba u odnosu na izdana ovlaštenja, kontinuirano provjeravati ispunjavanje kadrovskih i tehničkih uvjeta, način rada i primjenu Poslovnika o postupcima, uvjetima i metodama obavljanja poslova zaštite na radu, a prema rješenjima o izdanim ovlaštenjima. U 2017. godini proširena je lista članova komisije za nadzor. U pojedinom nadzoru ovlaštenih osoba komisiju čine tri člana imenovana odlukom ravnatelja Zavoda. U smislu što kvalitetnijeg i uspješnijeg nadzora ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba Zavod je u Hrvatskoj udruzi poslodavaca u dva navrata ovlaštenim osobama prezentirao način na koji će se obavljati nadzor te su upoznati sa zapisnikom i načinom obavljanja nadzora.

Do sada je obavljeno ukupno 99 nadzora ovlaštenih osoba. U okviru navedenog broja tijekom 2017. godine obavljena su 64 nadzora ovlaštenih fizičkih i pravnih osoba (13 fizičkih i 51 pravna).

Od ukupnog broja obavljenih nadzora dva nadzora odnosila su se na izvanredni nadzor temeljem prijave pristiglih u Zavod. Ovlaštene osobe u obvezi su primjenjivati odredbe Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14. i 118/14. – dalje Zakon), Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu („Narodne novine“, br. 112/14. i 84/15.), Pravilnika o obavljanju poslova zaštite na radu („Narodne novine“, br. 112/14., 43/15., 72/15. i 140/15.), Pravilnika o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita („Narodne novine“, br. 112/14.), Pravilnika o izradi procjene rizika („Narodne novine“, br. 112/14.), Pravilnika o pregledu i ispitivanju radne opreme („Narodne novine“, br. 16/16.), Pravilnika o ispitivanju radnog okoliša („Narodne novine“, br. 16/16.) kao i druge propisane zahtjeve. Prilikom provjere dokumentacije uočeni su određeni propusti u smislu točnog navođenja propisa u poslovnici, zapisnicima o ispitivanju, procjeni rizika, programu osposobljavanja radnika za rad na siguran način i sl.

Najčešće utvrđeni nedostaci u radu ovlaštenih osoba su:

- Poslovnici nisu ažurirani: nisu navedene sve izmjene propisa, nisu navedeni svi poslovi koje stranka obavlja sukladno izdanom ovlaštenju, nije navedena sva propisana mjerna i ispitna oprema i sl.,
- Neažurirani propisi u izrađenoj dokumentaciji: nisu navedene sve izmjene i dopune propisa, navode se krivi propisi po kojima se radi i sl.,
- Ne koristi se odgovarajuća terminologija: za radnu opremu navodi se i dalje naziv „stroj i uređaj s povećanim opasnostima“ i sl.,
- Zaposlene osobe u ovlaštenim osobama prekidaju radni odnos nakon dobivanja ovlaštenja te ne obavještavaju Zavod o nastalim kadrovskim promjenama,
- Zapisnici o provedenim ispitivanjima ne sadrže sve propisane elemente,
- Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način (obrazac ZOS) nije usklađen sa Zakonom,
- Ugovori o obavljanju poslova zaštite na radu za poslodavce nisu usklađeni s propisanim zahtjevima: nisu navedeni zakonski temelji sklapanja ugovora, u istima nije imenovan stručnjak zaštite na radu koji će obavljati poslove kod poslodavca ili je imenovan stručnjak koji ne zadovoljava propisane zahtjeve (nema visoku stručnu spremu) i sl.,
- Procjena rizika ne sadrži sve propisane priloge; plan mjera za otklanjanje odnosno smanjivanje opasnosti, štetnosti i napora na mjestima rada
- Mjerna i ispitna oprema nije u vlasništvu nego se koristi oprema u najmu; nedostaju dokazi o vlasništvu i umjeravanju te se ne vodi propisana evidencija.

Uočeni propusti otklonjeni su tijekom pojedinih nadzora, a određenim ovlaštenim osobama naloženo je da u određenom roku, Zavodu, dostave odgovarajuću usklađenu dokumentaciju. U nadzorima je utvrđeno da pojedine ovlaštene osobe ne posjeduju svu potrebnu mjernu i ispitnu opremu već je ista u najmu te je određen rok do kojeg je ovlaštena osoba obvezna Zavodu dostaviti dokaz o vlasništvu opreme.

U izvanrednim nadzorima nisu utvrđene nepravilnosti na koje je ukazano u podnijetim prijavama pa po toj osnovi nije bilo osnova za daljnje postupanje.

Dosadašnji tijek nadzora ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu ukazuje da postoji potreba i prostor za određene korekcije, poboljšanja i unapređenja u njihovom pristupu i obavljanju poslova, kao i u uređivanju odgovarajućih internih akata. Tržišna utakmica ne smije prevladati nad kvalitetom u obavljanju poslova zaštite na radu. Isto tako ne smije se zanemariti i zakonska odredba da je poslodavac odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu, neovisno o tome je li u tu svrhu zaposlio jednog ili više stručnjaka zaštite na radu ili je obavljanje poslova zaštite na radu ugovorio s osobom ovlaštenom za obavljanje tih poslova. Navedeno upućuje na potrebu dodatnog informiranja i odgovornosti poslodavaca za ugovaranje i provjeru ispunjavanja obveza od strane ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu.

Informacijski sustav zaštite na radu

Određenim podzakonskim aktima u području zaštite na radu utvrđene su obveze integracije određenih podataka u Informacijski sustav Zavoda. Sukladno navedenom Zavod je pristupio izradi IS ZNR.

Temeljna svrha uspostave IS ZNR je objedinjavanje odgovarajućih podataka i stvaranje uvjeta za učinkovitiji nadzor nad radom i poslovanjem ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu u odnosu na ovlaštenja dobivena temeljem Zakona o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Zakon).

Obveznici vođenja određenih podataka i dokumenata te njihova prijenosa u IS ZNR su poslodavci i ovlaštene osobe za obavljanje poslova zaštite na radu.

IS ZNR sadrži podatke o ovlaštenim osobama za obavljanje poslova zaštite na radu i njihovom obavljanju poslova zaštite na radu za korisnike, zatim podatke iz područja zaštite na radu za tvrtke i ustanove, te registar i podatke o osobama koje obavljaju poslove zaštite na radu i evidenciju njihovog stalnog stručnog usavršavanja.

Podaci prikupljeni u IS ZNR koristit će se za cjelovito praćenje stanja u području zaštite na radu, analizu konkretnih slučajeva i uočenih propusta uz predlaganje korektivnih mjera, provođenje statističkih istraživanja iz zaštite na radu, izrađivanje programa, vodiča, metoda i modela zaštite na radu, utvrđivanje kriterija i postupaka u vezi s organizacijom rada, pružanje stručne pomoći poslodavcima i predstavnicima radnika, ovlaštenim osobama za poslove zaštite na radu te tijelima uprave, vođenje registra stručnjaka za zaštitu na radu i njihovom stalnom stručnom usavršavanju te izradi stručnih mišljenja o načinu organizacije i provedbi mjera o tehničko tehnološkoj primjeni pravila zaštite na radu za različite dionike.

Nadalje, prikupljeni podaci omogućiti će neposredni uvid u rad ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu, te za učinkovitiju provedbu nadzora nad njihovim radom, što će olakšati rad inspektora rada i komisija za nadzor nad radom ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu. Uspostavom IS ZNR stvaraju se uvjeti za dostupnost odgovarajućih podataka

MRMS, Inspektoratu rada Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, HZZO, i drugim dionicima te se stvaraju temelji za daljnji razvoj Središnjeg nacionalnog informacijskog sustava zaštite na radu (Data Collectora).

Budući da poslodavci i ovlaštene osobe za poslove zaštite na radu vode sve propisane evidencije, navedeni podaci će se integrirati u IS ZNR te isto neće predstavljati dodatno opterećenje vremenom i sredstvima.

Uredno vođenje propisanih evidencija i dokumenata od strane poslodavaca i ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu doprinijeti će otklanjanju raznih propusta poslodavaca zbog kojih nastupaju teške posljedice za radnike i poslodavce; ozljede na radu, profesionalne i bolesti povezane s radom što uzrokuje značajne troškove za poslodavce, zdravstveni i mirovinski sustav, a dodatni troškovi i postupci manifestiraju se i kroz mandatne, prekršajne i kaznene mjere od strane inspekcije rada.

5. SLUŽBA ZA EDUKACIJU, INFORMIRANJE I MEĐUNARODNU SURADNJU

Služba za edukaciju, informiranje i međunarodnu suradnju obavlja poslove edukacije i informiranja svih dionika zaštite na radu (poslodavaca, njihovih ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu, povjerenika radnika za zaštitu na radu, ovlaštenih osoba za obavljanje poslova zaštite na radu, i dr.), surađuje s njima kao ciljnim skupinama i partnerima provodeći aktivnosti na nacionalnoj razini. U okviru djelokruga Služba poduzima i provodi različite aktivnosti međunarodne suradnje s relevantnim međunarodnim stručnjacima, institucijama i tijelima, uključujući i međunarodne projekte u području zaštite na radu.

U 2017. godini, Služba je podnijela Godišnje izvješće o radu za prethodnu godinu, a u području svojeg djelovanja - edukaciji, informiranju i međunarodnoj suradnji - provodila je aktivnosti i projekte sukladno Planu rada Zavoda za navedenu godinu, te je uz to započela rad i na novim aktivnostima koje nisu bile predviđene ovim Planom.

U nastavku je pregled ostvarenih aktivnosti i projekata prema područjima djelovanja ove Službe.

5.1. EDUKACIJA

Sudjelovanje u provedbi mjera iz Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva u području zaštite na radu

U provedbenim mjerama Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva u dijelu koji se odnosi na područje zaštite na radu, koji je u siječnju 2017. donijela Vlada RH, a koordinator provedbe je Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, važno mjesto ima edukacija, te po donošenju navedenog Plana, Zavod je uključen u njegovu provedbu kao nositelj u području zaštite na radu. Stručnjaci Zavoda sudjelovali su u radu stručnih skupina, čiji je zadatak bio razrada mjera provedbe Akcijskog plana. Kako bi se pospješila provedba mjera, Zavod je revidirao i nadopunio prethodno odobreni ESF projekt „Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu POP-ZNR“. Naime, nakon odobrenja, projekt je bio u postupku evaluacije te još nije bio potpisan ugovor, što je omogućilo njegovu nadopunu aktivnostima za učinkovitu provedbu mjera Akcijskog plana, a koje su u potpunosti sukladne ciljevima Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., u sklopu kojeg je projekt prijavljen za sufinanciranje iz Europskog socijalnog fonda. Aktivnosti kojima je projekt nadopunjen su: izrada metodološke on-line aplikacije za procjenu rizika RISK0, izrada i prilagodba OiRA alata za procjenu rizika za ukupno 10 zanimanja, novi tečajevi u sklopu e-učenja i prevencijsko-edukacijska aktivnost za sprječavanje nastanka mišićno-koštanih oboljenja za administrativne radnike, koja uključuje izradu priručnika s video-clipovima o najučestalijim pogrešnim pokretima kao i pravilnim pokretima pri radu administrativnih radnika, te vježbe za preveniranje mišićno-koštanih poremećaja.

Susret studenata studija sigurnosti i zaštite

U 2017. godini Zavod je u suradnji s Veleučilištem u Rijeci i Veleučilištem Karlovac organizirao 2. susret studenata studija sigurnosti i zaštite koji je, u prigodi Svjetskog i Nacionalnog dana zaštite na radu, održan na Veleučilištu u Rijeci. Drugi susret studenata bio je sastavnica prigodnog programa informativnih i edukativnih aktivnosti, kojeg je poruka bila „Zaštiti se znanjem!“. Studenti Veleučilišta u Karlovcu predstavili su tematski rad pod nazivom „Određivanje kakvoće vode ispitivanjem standardnih ekoloških parametara“, a studenti riječkog Veleučilišta prezentirali su rezultate „Istraživanja o provedbi osposobljavanja za rad na siguran način kod poslodavaca koji zapošljavaju do 49 radnika“.

Pilot-projekt „S osmijehom korak po korak u siguran dan“

Pilot-projekt „S osmijehom korak po korak u siguran dan“, kontinuirano se provodi od 2015. godine. Cilj projekta je da djeca vrtićke dobi, kroz igru u igraonicama/radionicama, uče sigurno ponašanje i postupanje u različitim rizičnim situacijama. U 2017. održane su igraonice/radionice u Dječjem vrtiću „Lojtrica“ u Velikoj Mlaci i Dječjem vrtiću „Ciciban“ u Velikoj Gorici, u kojima je sudjelovalo stotinjak djece. Igraonice/radionice održane su i u dva vrtića u Novoj Gradiški, gdje je programom obuhvaćeno 50-ak djece. U Dječjem vrtiću Maksimir u Zagrebu, koji uz redoviti cjelodnevni program ima i cjelodnevne jezične programe i Montessori program, provedena je edukacija na dvije lokacije za osam vrtićkih grupa svih dobnih skupina i programa, a obuhvaćeno je više od 200 predškolaca. U edukaciju za četiri vrtićke skupine uključio se Zavod za javno zdravstvo s Nacionalnim programom „Živjeti zdravo“, te je edukacija za predškolce proširena Poligonom koji uključuje tjelesne aktivnosti djece.

Na taj način dosad je, pribrojivši obuhvat djece ovom edukacijom provedenom 2016. godine u dječjim vrtićima u Zagrebu, Karlovcu, Sisku i Rijeci, u OŠ Jure Kaštelana i OŠ Jelkovec u Zagrebu, te u logističkom centru Kaufland, u program igraonica/radionica bilo uključeno ukupno više od 1.200 djece vrtićke dobi.

Projekt „S osmijehom korak po korak u siguran dan“ kao primjer dobre prakse predstavljen je na tribini „Nesreće djece i mladih – izazov 21. stoljeća“, koju je u studenome 2017. organizirao Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, a koja je okupila stotinjak učenika, studenata i profesionalaca zdravstvene struke, te pedagoge, psihologe i rehabilitatore defektologe u školstvu, te odgojitelje djece vrtićke dobi.

Sudjelovanje u e-savjetovanju

Zavod je redovito sudjelovao u e-savjetovanjima vezanima uz propise iz područja zaštite na radu i druga povezana područja.

Konferencije, seminari i savjetovanja za stručnu i širu javnost

Zavod je organizirao više seminara i savjetovanja za stručnu i širu javnost, a njegovi stručnjaci su kao predavači sudjelovali na seminarima i savjetovanjima u organizaciji drugih institucija, udruga i organizacija.

Na stručnom skupu Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto predstavljena je Nacionalna kampanja „STOP ozljedama na radu“.

U sklopu programa PUMA Hrvatske udruge poslodavaca koji provodi Regionalni ured Osijek, na stručnim seminarima u Vinkovcima i Slavonskom Brodu predstavljena je Nacionalna kampanja „STOP ozljedama na radu“ prezentirana je tema procjene rizika i on-line RISKO alat.

Zavod je u suradnji s tvrtkom PROSCO organizirao savjetovanje „Zaštita na radu – opasnosti, štetnosti, rizici i mjere prevencije“ u Zagrebu s ciljem podizanja svijest, širenja znanja i dobre prakse, te razvijanja kulture zaštite na radu.

U povodu Tjedna Hrvatskog Crvenoga križa, predstavnici su Zavoda sudjelovali na velikoj smotri ove najveće svjetske humanitarne organizacije, održane u Zagrebu.

U suradnji sa Sindikatom metalaca Hrvatske, na seminaru za povjerenike radnika za zaštitu na radu pod nazivom „Zaštitimo radnike na radu“ za Zagrebačku, Primorsko-goransku, Splitsko-dalmatinsku, Karlovačku i Sisačko-moslavačku županiju održan je seminar o procjeni rizika.

Zavod je u dva navrata, zbog velikog interesa, organizirao konferenciju „Uloga i značaj stručnjaka zaštite na radu – danas i sutra“. Uz predstavljanje iskustava stalnog stručnog usavršavanja stručnjaka zaštite na radu u Republici Sloveniji, te primjere dobre prakse u kojima su prezentirane svakodnevne obveze, zadaće i odgovornosti stručnjaka zaštite na radu u različitim djelatnostima, na skupu je predstavljen radni prijedlog modela stalnog stručnog usavršavanja stručnjaka zaštite na radu u Hrvatskoj, koji je izradio Zavod. Tom prilikom istaknuta je važna uloga stručnjaka zaštite na radu te potreba njihova stalnog stručnog usavršavanja i osiguranja njihova odgovarajućeg statusa u radnim sredinama i društvu.

Savjetovanje „Primjeri dobre prakse u zaštiti na radu“, u organizaciji Zavoda i Hrvatske udruge poslodavaca, održano je u povodu Svjetskog i Nacionalnog dana zaštite na radu – 28. travnja. Primjeri dobre prakse iz hrvatskih radnih sredina predstavljeni su u sklopu dviju tema savjetovanja: Organiziranje i upravljanje zaštitom na radu i Osposobljavanje iz zaštite na radu i zaštita zdravlja na radu.

Za radnike Sigurnosno-obavještajne agencije koji rade na poslovima čišćenja, u kuhinji ili obavljaju poslove domara održana je edukacija o sigurnom obavljanju navedenih poslova, s posebnim osvrtom na najčešće opasnosti i štetnosti, osobito kod poslova s posebnim uvjetima rada.

Zavod je sudjelovao na 29. tradicionalnoj konferenciji za proizvođače i trgovce MAGROS 2017. U sklopu konferencije, kojoj je središnja tema bila Digitalizacija u trgovini, organiziran je panel „Očuvanje radne sposobnosti zaposlenih u trgovini u eri digitalizacije i zaštita na radu“, moderator kojeg je bio ravnatelj Zavoda. Na info-punktu Zavoda posjetitelji

su informirani o europskoj i nacionalnoj kampanji, brojnim aktivnostima Zavoda kao središnje javne ustanove u području zaštite na radu, te različitim oblicima potpore poslodavcima, sindikatima, radnicima, stručnjacima i drugim dionicima u zaštiti na radu kako bi učinkovito unapređivali ovo važno područje koje izravno utječe na gospodarstvo i sva druga područja.

Tematske radionice za dionike zaštite na radu

Zavod je u 2017. godini održao više tematskih radionica za pojedine skupine dionika zaštite na radu. Dio radionica Zavod je održao samostalno, a dio u suradnji sa socijalnim partnerima, te uz potporu Europske agencije za zaštitu na radu (EU-OSHA).

U Hrvatskoj narodnoj banci održan je seminar i radionica o upravljanju stresom i psihosocijalnim rizicima. U Podružnici Čistoća Zagrebačkoga holdinga održane su dva predavanja i radionice – za rukovoditelje je održano predavanje i radionica o upravljanju stresom i psihosocijalnim rizicima, te zakonskim propisima i postupanju u slučaju pijenja alkohola na radnome mjestu, a za radnike je održano predavanje o zakonskim propisima i postupanju u slučaju pijenja alkohola na radnome mjestu. Za radionice su izrađene prezentacije s kratkim filmovima, koji su prevedeni na hrvatski jezik, a za predavanje o alkoholu izrađen je plakat.

Okrugli stolovi za stručnu javnost o temama iz zaštite na radu

Zavod je organizirao više tematskih okruglih stolova, a predstavnici Zavoda kao panelisti sudjelovali su u radu okruglih stolova koje su organizirale druge institucije, udruge i tvrtke.

Na temu stresa na radnim mjestima predstavnici Zavoda održali su prezentaciju na okruglom stolu koji je, u povodu 21. ožujka Nacionalnog dana invalida rada, organizirao Hrvatski savez udruga invalida rada.

Zavod je na 12. međunarodnom sajmu zaštite imovine i osoba Interprotex, održanom na Zagrebačkom velesajmu, priredio bogat program aktivnosti. Organiziran je Okrugli stol na temu „Procjena rizika – uvjeti, načini i metode izrade“, kojem je cilj bio stručna razmjena mišljenja, iskustava i prakse radi unapređivanja izrade najvažnijeg dokumenata u području zaštite na radu – procjene rizika za mjesta rada. U sklopu sajma održana su 23 stručna događanja, a već prvoga dana Zavod je predstavio Vodič za siguran rad u sektoru turizma i ugostiteljstva. Također, održana je radionica Prevencija i zaštita ruku pravilnom uporabom rukavica. Na izložbenom prostoru u paviljonu 9 Zagrebačkog velesajma tri dana zaredom Zavod je organizirao Savjetovalište „Zaštita na radu 3u1“. Posljednjeg dana proljetnog sajma Interprotex, Zavod je u suradnji s partnerima organizirao za posjetitelje sajma radionicu „Zaštita na radu u profesionalnim kuhinjama“ i predavanje „Sustav upravljanja zaštitom na radu i primjeri dobre prakse“. U suradnji s drugim partnerima Zavod je tijekom četiri dana trajanja 12. Međunarodnog sajma zaštite osoba i imovine Interpotex ostvario zapažen nastup, ponudio posjetiteljima desetak različitih edukativnih programa iz područja zaštite na radu, te

predstavio kampanju EU OSHA „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ i Nacionalnu kampanju „STOP ozljedama na radu“.

Zavod je u suradnji s koordinatorima za zaštitu na radu i Hrvatskom udrugom poslodavaca organizirao Okrugli stol na temu „Praktični problemi u poslovima koordinatora za zaštitu na radu“. Cilj ovog skupa bila je razmjena iskustava, iznošenje problema i primjera dobre prakse, kao i predlaganje učinkovitih rješenja u obavljanju poslova koordinatora za zaštitu na radu.

Izrada edukativnih materijala

U timskom radu dviju Službi Zavoda izrađeno je više vodiča, smjernica i uputa, namijenjenih stručnjacima zaštite na radu, ovlaštenicima poslodavaca za zaštitu na radu, povjerenicima radnika za zaštitu na radu, radnicima, sindikalnim predstavnicima, poslodavcima, učenicima i široj javnosti, te je sav edukativni materijal objavljen na mrežnim stranicama Zavoda kako bi bio svima dostupan i slobodan za uporabu.

Izrađen je Vodič za siguran rad u ugostiteljstvu i turizmu, koji poslodavcima i radnicima pruža osnovne informacije o obvezama, odgovornostima i pravima, te ukratko prikazuje opasnosti, štetnosti i napore pri obavljanju najčešćih poslova u ovom sektoru: kuhara, konobara, sobara i recepcionara. Vodič upućuje i na preventivne mjere koje je potrebno poduzeti kako bi se spriječile nezgode ili nesreće, te prikazuje postupak pružanja prve pomoći.

Započela je izrada modularnog priručnika „Sigurni kod kuće – u domu, vrtu, garaži i na dvorištu“, koji tematski, obuhvaća potencijalne opasnosti, štetnosti i napore kojima su ljudi izloženi pri radu i boravku kod kuće, daje upute kako sigurno obavljati pojedine radove i na što treba osobito pripaziti.

Izrada uputa i smjernica iz područja zaštite na radu

Zavod je provodio aktivnosti na izradi vodiča, modela, smjernica i uputa ovisno o interesu i potrebama korisnika s ciljem da se korisnicima omogući njihova dostupnost i primjena u praksi.

Priprema priručnika „Zaštita na radu za osobe na radu: učenike, polaznike, studente i volontere“

Zavod je u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Zagreb sudjelovao u izradi priručnika „Zaštita na radu za osobe na radu: učenike, polaznike, studente i volontere“, s ciljem osiguranja odgovarajućeg edukativnog materijala.

Osnovni uzroci određenih pojava i propusta u području zaštite na radu i zaštite zdravlja na radu su neadekvatno djelovanje ljudskog faktora u najvećem broju slučajeva zbog

izostanka odgovarajućeg teoretskog i praktičnog osposobljavanja i znanja. Pored ispunjavanja propisanih obveza te kvalitetnog i kontinuiranog osposobljavanja svakog radnika za rad na siguran način, potrebno je provoditi i programe cjeloživotnog učenja u području zaštite na radu za različite dionike, polazeći od značaja edukacije za sigurnost i unapređivanje zaštite na radu.

Priručnik je namijenjen osobama na radu: učenicima, polaznicima programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja, studentima, volonterima, nastavnicima, mentorima i stručnjacima, kako bi teoretskim i praktičnim učenjem usvojili osnovna znanja rada na siguran način i razvijali kulturu zaštite na radu. Budući da u mnogim odgojno – obrazovnim programima zaštita na radu nije zastupljena u dovoljnoj mjeri, te se često novi radnici ulaskom na tržište rada prvi puta susreću s njom, ovaj priručnik će doprinijeti svojim sadržajem ujednačavanju pristupa u usvajanju potrebnih znanja iz područja zaštite na radu.

Priručnik za obrtnike, mikro i male poduzetnike

Zavod je izradio praktičan priručnik namijenjen obrtnicima, mikro i malim poduzetnicima, kao i ostalim dionicima u području zaštite na radu (stručnjacima zaštite na radu, ovlaštenicima poslodavaca, povjerenicima radnika za zaštitu na radu, i drugim zainteresiranim osobama), radi njihovog neposrednog upoznavanja s osnovnim obvezama koje proizlaze iz Zakona o zaštiti na radu i podzakonskih akata, kako bi na jednostavan način mogli pristupiti organizaciji i provedbi propisanih mjera zaštite na radu, prevenirajući na takav način nezgode i ozljede na radu, odnosno propuste koji podliježu određenim sankcijama.

Projektna suradnja u edukaciji

Zavod je kao partner u projektu pripremio program aktivnosti u provedbi projekta „Unapređenjem zdravlja do sačuvanih radnih sposobnosti i povećane radne učinkovitosti“, nositelj kojeg je Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. U projektu još sudjeluju URIHO, tvornica za proizvodnju obuće Ivančica iz Ivanca, Centar za rehabilitaciju Zagreb i dr. sc. Josipa Nakić s Kineziološkog fakulteta u Zagrebu. Cilj je teoretskom i praktičnom edukacijom radnika tvornice Ivančica i URIHO-a utjecati na očuvanje njihove radne sposobnosti.

E-obrazovanje

Putem internetskih stranica Zavoda tijekom 2017. godine omogućeno je e-obrazovanje korištenjem edukativnih materijala namijenjenih svim dobnim skupinama. Započele su pripreme za uspostavu sustava e-učenja, koje će uključiti virtualno pohađanje tečajeva i provjeru znanja.

E-muzej: Nauči ZNR povijest

Virtualni muzej o sigurnosti i zaštiti na radu, postavljen na mrežnim stranicama Zavoda 2016. godine, kontinuirano se dopunjava. Formirane su zbirke vatrogastva, rudarstva i nafte, te eksponati iz pojedinih tvrtki, u kojima su virtualni muzejski izložci, odnosno njihove fotografije popraćene tekstom s osnovnim informacijama. Na taj način omogućena je edukacija o povijesti zaštite na radu.

E-muzej će se nadopunjavati, a uz zbirke e-muzeja o povijesti zaštite na radu, otvorit će se i virtualni odjel o suvremenoj zaštiti na radu.

E-knjižnica zaštite na radu

Mrežne stranice Zavoda nadopunit će se e-knjižnicom radova stručnjaka iz područja zaštite na radu, za što su tijekom 2017. godine provedene određene pripreme.

Prezentacije i stručni radovi na domaćim i međunarodnim stručno-znanstvenim skupovima

Predavanjem o zaštiti na radu u Republici Hrvatskoj i ulozi Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, te projektom stalnog stručnog usavršavanja stručnjaka zaštite na radu, Zavod je sudjelovao na međunarodnom simpoziju „Varno in zdravo delo“ na Bledu, u Sloveniji. Predstavljeno je normativno uređenje i provedba propisa u području zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika u Republici Hrvatskoj, kao i djelokrug rada i aktivnosti Zavoda, s naglaskom na projektne i edukativne aktivnosti, te stalno stručno usavršavanje stručnjaka zaštite na radu. Istaknuto je kako osobni razvoj, stalno poboljšanje i cjeloživotno učenje trebaju biti način života, uređen i trajni proces u karijeri stručnjaka i zaštiti na radu, kao području od posebnog društvenog interesa, s ciljem stalnog podizanja razine sigurnosti i stvaranja dodane vrijednosti. Primjerena zaštita na radu izravno utječe na gospodarstvo kroz produktivnost, konkurentnost i poslovnu uspješnost, zatim na tržište rada kroz raspoloživost radne snage i radnu sposobnost, utječe na mirovinski sustav kroz smanjenje preranog odlaska radnika u prijevremene i invalidske mirovine te duži ostanak u svijetu rada, dok u zdravstvenom sustavu doprinosi smanjivanju listi čekanja na zdravstvene usluge te izdatke i troškove skrbi.

5.2. INFORMIRANJE

Svjetski i Nacionalni dan zaštite na radu

Uz Svjetski i Nacionalni dan zaštite na radu – 28. travnja, informiranje je provedeno putem weba Zavoda, društvenih mreža te direktnim informiranjem dionika zaštite na radu i šire javnosti, kao i pozivima medijima da poprate aktivnosti koje je Zavod organizirao tim povodom kako bi pozornost cjelokupne javnosti usmjerio na potrebu unapređivanja zaštite na radu te osiguranje zdravih radnih mjesta i radnog okoliša. Zavod je pozornost javnosti

usmjerio i na podizanje razine svijest o potrebi sigurnosti u svakodnevnom životu pri radu i u slobodno vrijeme.

Prigodom Svjetskog i Nacionalnog dana zaštite na radu naglasak je bio i na informiranju o Nacionalnoj kampanji „STOP ozljedama na radu“ i EU-OSHA „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017., te na primjerima dobre prakse u zaštiti na radu i zaštiti zdravlja radnika. Promovirajući primjere dobre prakse, Zavod je u suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca organizirao Savjetovanje „Primjeri dobre prakse u zaštiti na radu“, tematski podijeljeno u dva bloka: Organiziranje i upravljanje zaštitom na radu i Osposobljavanje iz zaštite na radu i zaštita zdravlja na radu. Na savjetovanju su dodijeljene Godišnje novinarske nagrade, te posebna priznanja Zavoda glasilima tvrtki i sindikata za promicanje zaštite na radu.

U povodu Svjetskog i Nacionalnog dana zaštite na radu Zavod je organizirao više događanja. Tako su u Osijeku, u suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca, održana Otvorena vrata Zavoda i organiziran radni posjet Saponiji d.d. Zaposlenici Zavoda sudjelovali su u panel-raspravi pod nazivom „Zaštita na radu – investicija, a ne trošak!“, koju je organizirao Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) i Koordinacija SSSH. Stručnjaci Zavoda održali su predavanje na sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća Zagrebačke županije. Zavod je u suradnji s veleučilištima iz Rijeke i Karlovca organizirao susret studenata studija sigurnosti i zaštite, igraonice/radionice za vrtićku djecu, te info-šandove u Rijeci i Osijeku.

Hrvatska pošta d.d. je na inicijativu Zavoda i u suradnji sa Zavodom izdala prigodnu dopisnicu u povodu obilježavanja 10. Nacionalnog dana zaštite na radu.

Na Dan zaštite na radu, Zavod je u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Zdravstvenim veleučilištem Zagreb, na Cvjetnom trgu u Zagrebu organizirao edukativno-promotivno događanje, na kojem su građani informirani o važnosti primjerene zaštite na radu, a također su mogli izmjeriti tlak, prekontrolirati indeks tjelesne mase i dobiti savjete o zdravoj prehrani.

O važnosti kvalitetne zaštite na radu građani su informirani i u TV-emisiji Hrvatske radio televizije „Dobro jutro, Hrvatska!“, kao i TV-emisiji „Zapadna strana“ Televizije Zapad, u kojoj su sudjelovali predstavnici Zavoda.

Na konferenciji u povodu Svjetskog i Nacionalnog dana zaštite na radu, koju su organizirali Nacionalno vijeće za zaštitu na radu i Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava kao nacionalna središnjica Europske agencije za zaštitu na radu, stručnjaci Zavoda održali su predavanje o važnosti informacijskog sustava u ovom području te su predstavili mogućnosti Informacijskog sustava Zavoda.

Europski tjedan zaštite na radu

Tijekom cijelog Europskog tjedna zaštite na radu u listopadu 2017. Zavod je provodio edukacijsko-informativne aktivnosti ukazujući na važnost kulture prevencije u zaštiti na radu.

Europski tjedan zaštite na radu otvoren je edukativno-informativnim cjelodnevnim programom namijenjenim široj javnosti, koji je održan u Prodajnom centru „Pevec“ u

Sesvetama, a uz predstavnike navedene tvrtke sudjelovali su stručnjaci Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ i Hrvatskog Crvenog križa, predstavnici tvrtki Questus sigurnost i Ryobi, časopisa „Suvremena trgovina“, Sindikata PPDIV-a, te stručnjaka zaštite na radu iz ovlaštenih tvrtki i zaposleni kod poslodavaca. U sklopu programa održano je Savjetovalište „Zaštita na radu 3u1“, u edukativno-preventivnom programu „Uradi sam, ali sigurno!“ prikazan je praktični rad na siguran način s različitim alatima, strojevima i uređajima, posjetitelji su imali prilike provjeriti krvni tlak i razinu šećera u krvi. Predstavljeni su Europska kampanja „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“, Nacionalna kampanja „STOP ozljedama na radu“ i Nacionalni program „Živjeti zdravo“, te brojne aktivnosti ovog Zavoda.

U sklopu Europskog tjedna zaštite na radu, uz potporu EU-OSHA-e u Virovitici je održan seminar „Što kineziologija rada i medicina rada mogu učiniti za zdraviji i duži radni vijek“. Na konferenciji Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Zavod je prezentirao ulogu i značaj stručnjaka zaštite na radu danas i sutra, te potrebu njihova stalnog stručnog usavršavanja. Na Veleučilištu u Gospiću studentima je održano predavanje „Spremni i sigurni u svijet rada – osnove zaštite na radu“, a za obrtnike Ličko-senjske županije, uz suorganizaciju Županijske obrtničke komore, održan je Info dan „zaJEDNO za kulturu sigurnosti na radu!“.

U Zagrebu su za djecu Dječjeg vrtića Maksimir održane igraonice/radionice „S osmijehom korak po korak u siguran dan“. U Hrvatskoj udruzi poslodavaca održan je radni sastanak s osobama ovlaštenima za obavljanje poslova zaštite na radu, te su im predstavljeni rezultati analize provedenih nadzora. U Koprivnici je, u suradnji s HGK – Županijskom komorom Koprivnica, održana radionica o procjeni rizika.

Europski tjedan zaštite na radu zaključen je Otvorenim vratima Zavoda, kojom prilikom su zainteresirani posjetitelji u neposrednom kontaktu sa zaposlenicima Zavoda razmijenili informacije i dobili savjete o svim pitanjima iz područja organizacije i provedbe mjera zaštite na radu. U suradnji Zavoda s Gradom Zagrebom, poruka prve Nacionalne kampanje „STOP ozljedama na radu“ pretočena je u svjetlosne efekte i kapi vode zagrebačkih fontana u Ulici Hrvatske bratske zajednice.

Informiranje o Nacionalnoj kampanji „STOP ozljedama na radu“ i sudjelovanje u provođenju kampanje EU-OSHA „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017.

Nastavljajući provedbu Nacionalne kampanje „STOP ozljedama na radu“ tijekom 2017. godine, čiji je cilj smanjenje ozljeda na radu i time uzrokovanih gubitaka poslodavcima, radnicima i društvu u cjelini, zaposlenici Zavoda u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom održali su diljem Hrvatske seminare za predstavnike poslodavaca kako bi se aktivno uključili u ovu kampanju i pridonijeli ostvarenju ciljeva. Na tim seminarima predstavljena je i kampanje Europske agencije za zaštitu na radu „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017.

U 2017. godini Zavod je aktivno sudjelovao u provođenju EU OSHA kampanje „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017., te je informirao i promovirao ciljeve kampanje na svim informativno-edukacijskim događanjima kao i na radnim sastancima, te tim prigodama dijelio promotivne materijale. Pritom je isticana primjenjivost i potreba ostvarenja

glavnih ciljeva EU-OSHA kampanje u radnim sredinama u Hrvatskoj, a koji su: promicanje održivog rada i zdravog starenja od početka do završetka radnog vijeka, prevencija zdravstvenih problema tijekom radnog vijeka, upravljanje sigurnošću i zdravljem na radu u kontekstu sve starije radne snage uz promoviranje EU-OSHA on-line alata za upravljanje zaštitom na radu namijenjenog poslodavcima, radnicima, stručnjacima zaštite na radu i stručnjacima u odjelima ljudskih resursa, te poticanje razmjene informacija i dobrih praksi.

U suradnji sa Zagrebačkim holdingom, Nacionalna kampanja „STOP ozljedama na radu“ i EU OSHA kampanja „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017. promovirane su zajedničkim vizualom na tramvajima ZET-a u Zagrebu.

Nacionalna kampanja „STOP ozljedama na radu“ i europska kampanja „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ predstavljene su na sjednicama županijskih Gospodarsko-socijalnih vijeća.

Zavod je predstavio Nacionalnu kampanju „STOP ozljedama na radu“ i EU OSHA kampanju „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017. na konferenciji „FIT 4 BUSINESS GROWTH - LEADING BY EXAMPLE“, održanoj u Poreču 30. lipnja 2017. u organizaciji tvrtke Pametan rast d.o.o. U suradnji s Profi laboris d.o.o. na info-punktu, uz promotivne i edukativne materijale Zavoda, predstavljeni su i promotivni materijali dviju kampanja.

Tiskane materijale EU-OSHA kampanje i filmove na CD-u Zavod je dijelio i na svim stručnim skupovima, kao i široj javnosti na info-punktovima u različitim prigodama.

Internetske stranice Zavoda

Putem internetske stranice Zavoda www.zuznr.hr, koja je 2017. redizajnirana prema provedenoj anketi i iskazanim interesima posjetitelja, svi dionici zaštite na radu redovito su informirani o svim relevantnim događanjima i novostima iz područja zaštite na radu.

Ukupno je bilo 211 objava različitog materijala, u koji su uključene web stranice, članci, propisi i prezentacije, što je popraćeno sa 4.596 objavljenih fotografija. Mrežna stranica je pregledna, podijeljena na sekcije, te se neprestano ažurira. Istaknute su novosti i aktualne, nove teme, te sekcije kao što su. na primjer: propisi, stručna mišljenja, dječji kutak, kutak za hobi alate, virtualni muzej zaštite na radu, kalendar s najavama i kratkim opisom događanja itd.

Internetska stranica osim informativnog sadržaja, obiluje edukativnim materijalom, ima poveznice na domaće i međunarodne relevantne subjekte iz područja zaštite na radu i dodima područja, omogućuje cjelovit uvid u domaće i međunarodne zakonske propise iz ovog područja, na njoj se stručnoj i široj javnosti predstavljaju primjeri dobre prakse, aktivnosti i projekti Zavoda.

Informacijama se u 2017. godini koristilo ukupno 149.279 posjetitelja, što je u prosjeku 12.440 mjesečno. Oni su pregledali ukupno 908.572 objave, odnosno zabilježeno je toliko klikova, što je u prosjeku 75.714 klikova svakog mjeseca.

Putem internetskih stranica Zavoda redovito se svaki mjesec, a po potrebi i češće, generira i dostavlja newsletter dionicima zaštite na radu i zainteresiranim pretplicnicima.

Društvene mreže

Informiranje dionika zaštite na radu i šire javnosti u 2017. redovito se provodilo i putem društvenih mreža: Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube.

Na Facebooku, Twitteru i LinkedInu objavljujane su kratke informacije o Zavodu, a filmovi su stavljeni na You Tube. Informacije objavljene na mrežnim stranicama Zavoda redovito se šire i putem društvenih mreža. Djelovalo se i na uspostavi tematskih grupa i diskusija uz određene objave, a povratne informacije iz ovog interaktivnog okruženja poslužile su kao smjernice za što kvalitetnije informiranje javnosti iz područja zaštite na radu.

Različite informativno-promotivne aktivnosti uz edukaciju

Tijekom cijele 2017. Zavod je pružao različite informacije dionicima zaštite na radu i široj javnosti putem mrežnih stranica, društvenih mreža i na različitim događanjima, uključuju pritom i edukativni aspekt o važnosti dobre i učinkovite zaštite na radu. Objavljivani su stručni tekstovi o različitim temama zaštite na radu na mrežnim stranicama Zavoda, na svim promotivno-informativnim događanjima diljem Hrvatske bili su uključeni stručnjaci zaštite na radu koji su tom prigodom informirali i educirali sudionike odnosno posjetitelje.

Sudjelujući na 12. Međunarodnom sajmu Interpretex, održanom u Zagreb, Zavod je uz organizaciju više edukativnih aktivnosti, informirao stručnu i širu javnost o temama iz zaštite na radu, te dijelio edukativno-promotivne materijale na štandu u suradnji s tvrtkom Sigma, Posjetitelji su informacije o temama iz zaštite na radu mogli dobiti i tijekom Info dana „Zajedno za kulturu sigurnosti na radu“, Info dana za obrtnike, radionice „Zaštita na radu u profesionalnim kuhinjama“, predavanja „Sustav upravljanja zaštitom na radu i primjeri dobre prakse“, na Savjetovalištu „ZNR 3 u 1“ i Okruglom stolu o procjeni rizika. Sigurnost i zdravlje radnika promovirani su i pokaznom vježbom Crvenoga križa.

Zavod je zajedno sa Zavodom za javno zdravstvo Ličko-senjske županije organizirao javno-zdravstvenu akciju, u sklopu 32. Plitvičkog maratona, koji je održan 3. i 4. lipnja 2017. u organizaciji Atletskog kluba Maraton 2000 iz Karlovca i pod pokroviteljstvom NP Plitvička jezera. Cilj javno-zdravstvene akcije bio je promocija prve Nacionalne kampanje u području zaštite na radu „STOP ozljedama na radu“, kampanje Europske unije „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ i Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“. Uz aktivno sudjelovanje na 32. Plitvičkom maratonu na području NP Plitvička jezera postavljen je štand na igralištu u Mukinjama, te su zaposlenici Zavoda dijeleći promotivne materijale informirali građane o ciljevima kampanja.

Nastavljajući suradnju s Hrvatskim Crvenim križem, Zavod je sudjelovao na Velikoj smotri kojom je Hrvatski Crveni križ, kao najveća humanitarna organizacija u Republici Hrvatskoj, 7. svibnja 2017. obilježio Svjetski dan Crvenoga križa i Crvenoga polumjeseca (8. svibnja), što je bio ujedno i početak Tjedna Crvenoga križa u Hrvatskoj (od 8. do 15. svibnja).

Smotrom na zagrebačkom Jarunu javnosti su prikazane različite aktivnosti kojima se pridonosi društvenoj dobrobiti: prevenciji ovisnosti, pružanju prve pomoći, volontiranju mladih, postupanju u katastrofama, asanaciji bunara, promociji zdravlja, podjeli humanitarne pomoći, skrbi o starima i nemoćnima, posudbi medicinskih i ortopedskih pomagala, dobrovoljnom darivanju krvi, psihosocijalnoj podršci u krizama, djelovanju službi traženja, zaštiti izbjeglica i migranata i mnogim drugim korisnim programima.

Predstavivši svoje aktivnosti pod motom „Zaštita na radu važna je i za mlade radnike“, Zavod je sudjelovao na 11. Sajmu poslova u Zagreb. U programu 11. Sajma karijera, uz prezentaciju brojnih aktivnosti namijenjenih mladim radnicima i poduzetnicima početnicima, Zavod je informirao o važnosti, značaju i vrijednostima dobre zaštite na radu tijekom čitavog radnog vijeka.

Informiranje u medijima: stručnim časopisima, radijskim i televizijskim emisijama

Zaposlenici Zavoda redovito su objavljivali članke u stručnim časopisima: Sigurnost, Grafičar, Suvremena trgovina, BIZdirekt, te na portalima: <http://www.mirakul.hr/bizdirekt/> i <http://suvremena.hr/>. Budući da je Zavod sunakladnik časopisa Sigurnost, objavljeni su i promotivni tekstovi o prvoj nacionalnoj kampanji „STOP ozljedama na radu“.

U časopisu „Suvremena trgovina“ objavljeni su tekstovi: „Uloga nadzornih kamera u sustavu upravljanja kvalitetom, te zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu“, „Vodič za siguran rad u turizmu i ugostiteljstvu“, „Zaštita na radu bitan element u organizaciji gospodarskih sajмова“.

Predstavnici Zavoda sudjelovali su u više radijskih i TV emisija, u kojima su predstavili aktivnosti Zavoda: u TV emisiji „Dobro, jutro Hrvatska“ u povodu Nacionalnog i Svjetskog dana zaštite na radu, te povodom EU-OSHA seminara u Velikoj Mlaci, u TV emisiji Televizije Zapad „Zapadna strana“, u TV emisiji HRT-a „Imam problem“, u TV emisiji RTL-a „Potraga“. U emisiji „Zapadna strana“, u povodu obilježavanja Svjetskog i Nacionalnog dana zaštite na radu – 28. travnja, Zavod je predstavio brojne aktivnosti koje provodi s ciljem očuvanja života i zdravlja radnika, odnosno promicanja zaštite na radu. Prikazana je statistika ozljeda na radu te su predstavljene pokrenute kampanje kojima se želi utjecati na smanjenje istih. U TV emisiji „Imam problem“ Zavod je ukratko predstavio svoj rad te se govorilo o pravima radnika, osobito kod ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, odnosno njihovu priznavanju. Postavljanjem izravnih telefonskih upita gledatelji su dobili odgovore na konkretna pitanja, te savjete kako ostvariti svoja prava u zaštiti na radu.

Godišnja nagrada za najbolje novinarske radove u području zaštite na radu

U 2017. godini prvi put je dodijeljena Godišnja nagrada za novinarski rad u području zaštite na radu. Naime, kako bi potaknuo cjelovito i kontinuirano informiranje, edukaciju i osvješćivanje javnosti, te unaprijedio razvoj kulture zaštite na radu Zavod je, u suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca, pokrenuo Godišnju nagradu za novinarski rad u području zaštite na radu, čiji je cilj potaknuti redakcije i autore da redovito i na objektivna načina

ukazuju na stanje i postignuća u području zaštite na radu. Godišnja novinarska nagrada dodjeljuje se za radove objavljene u razdoblju od 30. travnja do 15. ožujka u četiri kategorije: tiskano novinarstvo (dnevници, tjednici, mjesečnici i dr.), radijsko novinarstvo (radijske postaje na lokalnoj i nacionalnoj razini), televizijsko novinarstvo (televizijske postaje na lokalnoj i nacionalnoj razini), te internetsko novinarstvo (internetski portali, blogovi novinara, web aplikacije i dr.). Na osnovi pristiglih prijedloga, Nagrada za 2017. godinu dodijeljena je u dvije kategorije – za tiskano i televizijsko novinarstvo.

Informiranje sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama

Kao javna ustanova Zavod je dužan provoditi odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama, poštujući odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka i Zakona o tajnosti podataka, te je imenovana službenica za informiranje i zamjenica službenice za informiranje. Tijekom 2017. godine sve su dužnosti sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama uz poštivanje povezanih zakona provedene, svi propisani dokumenti objavljeni su na mrežnoj stranici Zavoda, čime je osigurano poštivanje zakonskih odredbi.

5.3. MEĐUNARODNA SURADNJA

Suradnja s EU-OSHA – edukacija

Kao središnja javna ustanova za zaštitu na radu, Zavod aktivno surađuje s izvršnom agencijom Europske komisije – Europskom agencijom za zaštitu na radu (European Agency for Safety and Health at Work – EU-OSHA). Suradnja se odvija preko nacionalne središnjice – Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, a uključuje provedbu više aktivnosti Europske agencije. Zavod se natjecao za potpore iz dva paketa koje Europska agencija za zaštitu na radu dodjeljuje za održavanje edukativno-promotivnih aktivnosti s ciljem osvještavanja o važnosti zdravih radnih mjesta, te je s maksimalnim brojem bodova Zavod dobio potpore iz paketa ARPP i ECAP.

U sklopu potpore Paketa za podizanje svijesti i promociju zaštite na radu, ARPP – Awareness Raising Promotional Package, EU-OSHA odobrila je Zavodu potporu za održavanje edukativnih radionica na dvije teme: „Napo za nastavnike - on-line alat“ i „Rezultati Drugog europskog istraživanja poduzeća o novim rizicima i rizicima u nastajanju - ESENER-2“.

Seminar-radionica „Napo za nastavnike - on-line alat“ održana je u Karlovcu, a rezultati Drugog europskog istraživanja poduzeća o novim rizicima i rizicima u nastajanju - ESENER-2 predstavljeni su socijalnim partnerima na seminarima u Varaždinu, Rijeci i Zagrebu. Broj sudionika na svim seminarima-radionicama uz potporu EU-OSHA ARPP-a, znatno je premašio predviđeni broj, a sami sudionici u provedenoj evaluaciji održane prezentacije i rad u radionicama ocijenili su najvišim ocjenama.

U sklopu potpore EU-OSHA paketa za promociju europske kampanje, ECAP – European Campaign Assistance Package, Zavodu je odobrena potpora za održavanje četiri edukativna seminara. Promovirajući ciljeve europske kampanje „Zdrava mjesta rada za sve

uzraste“ 2016.-2017., cilj seminara bio je upozoriti na važnost očuvanja zdravlja radnika, aktivnog, održivog i što duljeg radnog vijeka, te važnost zdravog starenja. Na seminarima „Što kineziologija i medicina rada mogu učiniti za zdraviji i duži radni vijek“, uz teme kao što su očuvanje radne sposobnosti, upravljanje zaštitom na radu, ravnoteža između privatnog i poslovnog života i dr., predstavljen je i e-vodič o upravljanju sigurnosti i zdravljem na radu za radnike starije životne dobi, prikazani su primjeri dobre prakse u prevenciji mišićno-koštanih poremećaja, te prezentirana iskustva iz zdravstvenog sektora što se može učiniti u prevenciji zdravstvenih problema za postizanje održivog rada i zdravog starenja. Seminari su održani u Gospiću, Šibeniku, Virovitici i Velikoj Mlaci, a visoke ocjene provedene evaluacije potvrdile su zadovoljstvo sudionika temama, predavačima i organizacijom.

Suradnja s EU-OSHA – OiRA alati

Nakon što je u 2016. godini Zavod s Europskom agencijom za zaštitu na radu potpisao Memorandum o razumijevanju radi preuzimanja i prilagodbe postojećih OiRA alata za izradu procjene rizika, te izradu novih OiRA alata, u 2017. stručnjaci Zavoda intenzivno su radili na provedbi obveza iz Memoranduma.

Zavod je predstavio ovaj alat i buduće djelovanje u OiRA zajednici na prvom, regionalnom sastanku u veljači 2017. u Zagrebu, u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, nacionalnoj središnjici EU-OSHA. Radnom sastanku koji je organizirala EU-OSHA, uz predstavnike hrvatskih institucija, nazočili su predstavnici iz Republike Slovenije, koji su predstavili svoje iskustvo u preuzimanju i izradi novih OiRA alata, te predstavnici iz Republike Srbije.

Predstavnik Zavoda sudjelovao je na 7. sastanku zajednice OiRA/IRAT i konferencija „Potpora mikro i malim poduzećima pomoću interaktivnih alata za procjenu rizika“, održanima u Bruxellesu u svibnju 2017. Na sastanku OiRA zajednice naglasak je bio na izazovima s kojima se suočavaju nacionalni partneri ove zajednice, a na konferenciji o potpori mikro i malim poduzećima u obliku besplatnih, interaktivnih alata za procjenu rizika naglasak je bio na specifičnim potrebama mikro i malih poduzetnika.

Prvi hrvatski OiRA alat za izradu procjene rizika namijenjen frizerima, izradila je tvrtka BuildProtect, a sukladno ugovoru koji je potpisala s EU-OSHA. Tijekom izrade OiRA alata za frizere, stručnjaci Zavoda aktivno su sudjelovali na stručnim sastancima s drugim dionicima pridonijevši konačnom završetku ovog važnog zadatka.

Suradnja s ENETOSH-om

Nakon što je 2015. godine Zavod postao članicom Europske mreže za obrazovanje i osposobljavanje iz zaštite na radu i zaštite zdravlja (European Network Education and Training in Occupational Safety and Health - ENETOSH), te je uspostavio suradnju s Institutom za rad i zdravlje njemačkog socijalnog osiguranja od nesreća iz Dresdena (DGUV), koordinatorom Mreže, i sukladno financijskim mogućnostima surađivao s ENETOSH-om u 2016. godini, tijekom 2017. godine ova suradnja nastavljena je sudjelovanjem u evaluacijskom upitniku radi donošenja nove strategije.

ESF projekt „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“

Sažetak operacije „Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu POP-ZNR“, koji je odobren u kolovozu 2016. od Upravljačkog tijela Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali ESF-a – Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, revidiran je i nadopunjen, te je vrijednost projekta sa 3.297.000 kuna povećana na 5.050.000 kuna. Zbog nadopune promijenjen je naziv projekta u „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“.

Naime, kako je u kolovozu 2017. bilo proteklo više od godinu dana od odobrenja projekta „Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu POP-ZNR“, a postupak evaluacije nije proveden te nije ugovoreno financiranje, a budući da su se u tom razdoblju promijenile okolnosti koje izravno utječu na neke od projektnih aktivnosti / elemenata te se istodobno iskazala prijeka potreba za nadopunu projekta novim aktivnostima / elementima, u dogovoru s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava Sažetak operacije je revidiran i nadopunjen. Upravljačko tijelo u studenome 2017. odobrilo je novi Sažetak operacije „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“, te se provedba projekta očekuje u 2018. godini.

U sklopu projekta završit će se IS ZNR, koji će biti sastavni modul budućeg Središnjeg nacionalnog informacijskog sustava – Data Collectora, aplikacija Sustav upravljanja zaštitom, koji će kao e-alat omogućiti poslodavcima unapređenje zaštite na radu te utjecati na višu razinu zaštite zdravlja radnika, a bit će besplatna i on-line dostupna za preuzimanje. Također, izradit će se metodološka on-line aplikacija za procjenu rizika RISKO, kao i deset OiRA alata. Projekt će omogućiti uspostavu sustava e-učenja u području zaštite na radu, te će se kroz njega realizirati četiri tečaja. Uz to, omogućit će se stručno usavršavanje za četvero zaposlenika Zavoda u zemljama EU. Tijekom trajanja projekta u suradnji sa stručnjakom kineziologije rada provodit će se preventivsko-edukacijska aktivnost za sprječavanje nastanka mišićno-koštanih oboljenja za administrativne radnike, te izraditi priručnik s video-clipovima na kojima će se prikazati pravilni i nepravilni pokreti pri radu, te programirane medicinske vježbe. Projektom je predviđeno stručno usavršavanje 12-ero zaposlenika Zavoda u institucijama i organizacijama u državama s dobrom praksom iz zaštite na radu EU.

ESF projekt „ZUZR – Tehnička pomoć OPULJP, KI“

U 2017. godini Zavod je započeo provedbu projekta „ZUZR – Tehnička pomoć OPULJP, KI“, vrijednog 231.250,00 kuna, koji je Upravljačko tijelo Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali ESF-a – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u 2016. godini odobrilo za sufinanciranje iz Europskog socijalnog fonda.

Kao rezultat provedbe ove Tehničke pomoći u sklopu ESF-a, Zavod će prijaviti novi, treći projekt za sufinanciranje iz Europskog socijalnog fonda, čija je predviđena vrijednost 9,2 milijuna kuna, te je jedan od ciljeva izraditi Središnji nacionalni informacijski sustav – Data Collector.

Sudjelovanje Zavoda u EU projektima socijalnih partnera

U suradnji s Maticom hrvatskih sindikata, Sindikatom grafičke i nakladničke djelatnosti i Hrvatskim sindikatom male privrede, obrtništva, uslužnih djelatnosti i stranih predstavništva Zavod sudjeluje u njihovim projektima sufinanciranim iz Europskog socijalnog fonda, u sklopu Poziva „Jačanja Socijalnog dijaloga - III. Faza“. Zavod je pripremio prijedlog svojih aktivnosti za tri projektne prijave navedenih sindikata.

Zavod je potpisao sporazum o suradnji s Hrvatskim drvnim klasterom, te je pripremio prijedlog edukacijskih aktivnosti za pilot-projekt koji Drvni klaster provodi u sklopu projekta FORSEDA, koji se sufinancira u okviru INTERREG-a Danube, a u kojem je Hrvatski drvni klaster projektni partner. Cilj pilot-projekta je postizanje poboljšanih radnih uvjeta u drvnom sektoru širokom primjenom ekshaucijskih sustava, te boljom educiranošću radnika i poslodavaca o mjerama zaštite na radu.

Suradnja s Međunarodnom organizacijom rada

Zavod je u 2017. godini bio uključen u izradu Izvješća Međunarodnoj organizaciji rada o provedbi sljedećih ratificiranih Konvencija: Konvenciji o naknadi za nesreću na radu u poljoprivredi (br. 12), Konvenciji o jednakom tretmanu stranih i domaćih radnika u odnosu na odštete za nesreće na radu (br. 19), Konvenciji o liječničkom pregledu ribara (br. 113), Konvenciji o davanjima za slučaj nesreće na poslu i profesionalnih bolesti (br. 121), Konvenciji o zaštiti radnika od profesionalnih rizika u radnoj okolini, uzrokovanih zagađenjem zraka, bukom i vibracijama (br. 148), Konvenciji o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu i o radnom okruženju (br. 155).

TAIEX stručna misija

U suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Zavod se uključio u TAIEX Expert Mission on Management of OSH Risks and preparing Inventory Document at Ship Recycling, koja je u ožujku i travnju 2017. provedena u Izmiru, Turska. Zaposlenici Zavoda vodili su četverodnevnu TAIEX Stručnu misiju i bili glavni predavači, pripremivši prezentacije o više tema određenih od Europske komisije i Turske kao korisnika ovog Instrumenta EK Tehničke pomoći i razmjene informacija (TAIEX), a osnovne teme bile su: zahtjevi za upravljanje rizicima i procjena rizika, opasnosti od azbesta i mjere prevencije, priprema inventarne dokumentacije i sustav obavješćivanja, kontrola i analiza kemijskih rizika, prijevoz i zbrinjavanje otpada, pravilan izbor i uporaba osobne zaštitne opreme, te usporedba europskog i turskog zakonodavstva. Pored prezentacija, predstavnici Zavoda pripremili su sažetak relevantnih europskih Direktiva i Uredbi, te sažetak disertacija vezanih uz temu, kao i navedene dokumente i znanstvene tekstove, te drugu relevantnu literaturu, a prezentacije su u.pdf formatu objavljene na mrežnoj stranici Europske komisije:

<https://webgate.ec.europa.eu/TMSWebRestrict/resources/js/app/#/library/detail/62932>

6. ZAKLJUČAK

„Vizija nulte stope nesreća temelji se na vjerovanju da se sve nesreće mogu spriječiti. Ljudi su skloni pogreškama, ali one ne bi smjele dovesti do ozljeda. To je jedan od razloga zbog kojeg bi pitanje sigurnosti trebalo biti naglašeno u planiranju svakog ljudskog okruženja, kako radnog tako i životnog...“

Izvor: OSH Wiki

Zaštita na radu je osnovno ljudsko pravo a time obveza i odgovornost svakog poslodavca i radnika a zadatak je zajednice da to pravo štiti. Nakon što se dogodi nesreća i netko se teško ozlijedi ili pogine, ili nakon što je netko bio izložen opasnoj tvari, prekasno je. Šteta je već učinjena. Za radnike, svaku tvrtku i ustanovu, bolje je djelovati prije nego što se nešto loše dogodi, predvidjeti rizik te ga spriječiti. Zato je prevencija ključan pojam i glavni cilj mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja, kako u radnoj tako i u životnoj sredini.

Dobra zaštita na radu nužna je za održiv radni vijek, aktivno i zdravo starenje, posebice imajući u vidu starenje radnog stanovništva i produljenje radnog vijeka. Uspješno produljenje radnih karijera u velikoj mjeri ovisi o primjerenoj prilagodbi radnih mjesta i organizacije rada, što obuhvaća radno vrijeme, dostupnost radnog mjesta i intervencije na radnom mjestu usmjerene na odgovarajuću zaštitu radnika starije životne dobi, ali i mladih, žena, osoba sa smanjenom radnom sposobnošću kao i osoba s invaliditetom.

Izvrješće o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Zavod) obuhvaća temeljna područja djelovanja i ostvarivanja planiranih zadaća u 2017.godini.

Sukladno nadležnosti utvrđenoj Zakonom o zaštiti na radu i Statutom, te provodeći Strateški plan Ministarstva rada i mirovinskoga sustava 2017-2019., Strateški okvir EU o zdravlju i sigurnosti na radu 2014 - 2020., te Program rada za 2017.godinu, Zavod je ostvario postavljene ciljeve, potvrđujući se kao pouzdan partner svim dionicima u stručnom radu te promicanju i unapređivanju zaštite na radu. Ostvarena je uspješna suradnja s Hrvatskom udrugom poslodavaca, udrugama sindikata, Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i nizom drugih udruga i institucija.

Programske aktivnosti Zavoda u 2017.godini zasnivale su se na ocjeni da je učinkovita organizacija i upravljanje zaštitom na radu dobra za radnike, dobra za poslodavce i društvenu zajednicu, jer pridonosi radnoj učinkovitosti, produktivnosti i konkurentnosti, a time i gospodarskom rastu i razvoju.

Usprkos značajnom povećanju opsega poslova u nadležnosti Zavoda, i nedovoljnom broju izvršitelja, ostvareni su svi planirani zadaci, a u značajnom dijelu dodatnim angažmanom realizirani su novi programski sadržaji s dodanom vrijednošću.

Prema usvojenom Planu rada za 2017. godinu, Zavod je djelovao kreativno, inovativno i poduzetno s ciljem pružanja kvalitetne stručne podrške svim ključnim dionicima u zaštiti na radu, polazeći od opredjeljenja da su javne institucije servisi korisnika i u ulozi ostvarivanja javnog interesa.

Takav suradan i otvoren pristup omogućio je široko stjecanje povjerenja, podrške i stalni rast interesa za korištenje različitih usluga Zavoda kao i sudjelovanje u njegovim aktivnostima.

Pored provedbe mjera vezanih za područje zaštite na radu iz Akcijskog plana Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, polazeći od velikog broja mikro i malih poduzeća, te obrta, a s ciljem provedbe propisanih mjera zaštite na radu na svim mjestima rada neovisno o veličini poslodavca, Zavod se inovativnim programima i sadržajima dodatno angažirao na pružanju konkretne podrške tim poslovnim subjektima radi lakše primjene propisa, optimiziranja troškova, učinkovitog organiziranja i upravljanja zaštitom na radu.

Redovitim radnim posjetima tvrtkama i ustanovama, neposrednim uvidom i razgovorima s predstavnicima poslodavaca, sindikata, radnika i stručnjacima Zavod je utvrđivao stanje zaštite na radu te pružao stručnu pomoć s ciljem unapređivanja organizacije i provedbe mjera zaštite na radu.

Organizacijom skupova s različitim dionicima u lokalnim sredinama, Zavod je promovao vrijednosti kampanje Europske agencije za zaštitu na radu (EU-OSHA) „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017., koja je usmjerena na zaštitu na radu i zaštitu zdravlja radnika tijekom cijelog radnog vijeka, te primjenu dobrih praksi kako bi organizacija i uvjeti rada u našim radnim sredinama bili prilagođeni dobi i mogućnostima starijih radnika s ciljem očuvanja i produžetka njihove radne sposobnosti.

Zavod je poslodavcima, sindikatima, radnicima i stručnjacima za zaštitu na radu pružao stručnu i organizacijsku potporu u praktičnoj provedbi prve Nacionalne kampanje u području zaštite na radu u Republici Hrvatskoj „STOP ozljedama na radu“, s ciljem podizanja svijest o potrebi sprječavanja rizika na radu, važnosti uključivanja zaštite na radu u strateške i operativne planove poslovanja te aktivne suradnje i djelovanja putem socijalnog dijaloga svih ključnih dionika unutar radnog procesa na poboljšanju i unapređivanju mjera sigurnosti i zdravlja zaposlenih.

Republika Hrvatska prije osnivanja i početka rada Zavoda nije koristila sredstva Europskog socijalnog fonda (ESF) za poboljšanje svojih nacionalnih politika u području zaštite na radu. U uvjetima ograničenih proračunskih mogućnosti, Zavod je radi unapređivanja zaštite na radu pripremio dva projekta za sufinanciranje iz ESF. Prvi projekt, „Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu POP-ZNR“ Zavod je nakon odobrenja Upravljačkog tijela (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) izradio i prijavio još u kolovozu 2016. Međutim neovisno o navedenome, u godinu dana postupak evaluacije nije proveden te nije ugovoreno financiranje. Kako su u međuvremenu izmijenjene određene okolnosti a Vlada RH donijela je Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva, u dogovoru s Upravljačkim tijelom navedeni projekt je revidiran i nadopunjen, povećana mu je vrijednost te je zbog povećanja sadržaja preimenovan u „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“. Upravljačko tijelo je u studenome 2017. odobrilo ovaj novi Sažetak operacije, te je projekt upućen u daljnju proceduru. Drugi ESF projekt Zavoda, „ZUZR – Tehnička pomoć OPULJP, KI“, koji je odobren krajem 2016., u fazi je provedbe, a cilj njegove realizacije je prijava trećeg ESF projekta u sklopu kojeg je predviđena izrada Središnjeg nacionalnog informacijskog sustava Data Collectora.

Budući je projekt OiRA u okviru EU predstavljen javnosti još 2011.godine, Zavod je odmah početkom svojeg rada u proljeće 2016.godine pokrenuo inicijativu za implementaciju ovog korisnog alata u Hrvatskoj. U suradnji s Europskom agencijom za zaštitu na radu koja je pružila financijsku i tehničku pomoć realiziran je prvi OiRA alat za procjenu rizika za frizersku djelatnost, čime je Republika Hrvatska postala članica OiRA zajednice u EU, a

mikro i malim poslodavcima u ovoj rizičnoj djelatnosti omogućeno je korištenje besplatnog i za primjenu jednostavnog alata, koji poslodavcima omogućava da dokument izrađuju sami, čime se smanjuju troškovi ali i poboljšava razumijevanje i provedbe preventivnih mjera na mjestima rada. Zavod će u okviru ESF nastaviti širenje interaktivnih alata jer pružaju mogućnost djelotvornog upravljanja rizicima u određenim djelatnostima.

Pored toga, Zavod je partner u tri projekta sindikalnih udruga koji se financiraju iz sredstava ESF, kao i projektu Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Temeljem javnih ovlasti Zavod je pored zaprimanja zahtjeva za obavljanje određenih poslova zaštite na radu od strane fizičkih i pravnih osoba, utvrđivanja ispunjavanja propisanih uvjeta i donošenja rješenja, intenzivno provodio redovite stručne nadzore i reviziju rada ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba u odnosu na dobivena ovlaštenja te izvanredne nadzore s ciljem osiguranja zakonitog i učinkovitog obavljanja povjerenih poslova.

U cilju pružanja potpore svim dionicima, njihove uštede vremena, racionalnog i učinkovitog postupanja, Zavod je organizacijom besplatnog Savjetovališta „Zaštita na radu 3u1“, kontinuirano pružao savjete o načinu organizacije te provedbi mjera i tehničko-tehnološkoj primjeni pravila zaštite na radu.

Na osnovu ograničenih i dostupnih podataka, Zavod je i u 2017. godini izradio analize o ozljedama na radu na teritorijalnoj i sektorskoj razini, s kojima su upoznati odgovarajući dionici kako bi se usmjerile daljnje aktivnosti te poduzimale odgovarajuće mjere za otklanjanje uočenih propusta, poboljšanje i unapređivanje zaštite na radu. Međutim, još uvijek je prisutan izostanak relevantnih podataka. Raspoloživost podataka, izuzimajući one na koje se odnose propisi o zaštiti osobnih podataka, omogućili bi Zavodu, da u suradnji s konkretnim subjektima u pojedinim sektorima i tvrtkama, pristupi analizi uzroka nesreća, ozljeda na radu i drugih posljedica, te im pruži stručnu pomoć u izradi akcijskih planova za smanjivanje i otklanjanje navedenih problema, koji dovode do proizvodnih gubitaka, poremećaja u proizvodnji i poslovanju, bolovanja, oštećenje opreme, troškova dugotrajnih sudskih postupaka i slično.

Izrađen je informacijski sustav ZNR Zavoda (IS ZNR), kojim će se u prvoj fazi olakšati prikupljanje podataka i nadzor Zavoda nad radom ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu, određeni podaci učiniti dostupnima inspektoratu rada, radi kvalitetnije pripreme, uštede vremena i efikasnijeg djelovanja u okviru djelokruga njihove nadležnosti, a u drugoj fazi omogućiti će se prikupljanje i obrada podataka o zaštiti na radu kod drugih poslovnih subjekata, što će doprinijeti cjelovitim uvidom u stanje organizacije i provedbe mjera zaštite na radu, doprinoseći ažurnijem vođenju propisanih evidencija i prevenciji mogućih nenamjernih propusta poslodavaca a koji u praksi uzrokuju prekršajne mjere i nesreće, a time i financijske posljedice.

Radi unapređivanja znanja, vještina i kompetencija Zavod je pripremio registar i model stalnog stručnog usavršavanja stručnjaka za zaštitu na radu, s ciljem brže razmjene informacija i provedbe programa cjeloživotnog učenja kao jednog od ključnih preduvjeta kvalitetnijeg djelovanja u ovom području.

Zakonom o zaštiti na radu i drugim propisima utvrđena je opća razina prava i obveza za sve poslodavce, a ovisno o konkretnim uvjetima, potrebama i mogućnostima ta razina se može povećavati, pri čemu je ključna uloga i suradnja putem promicanja socijalnog dijaloga poslodavaca, sindikata i predstavnika radnika kako bi to učinili u okviru kolektivnih ugovora, sporazuma radničkog vijeća i poslodavca te drugih internih akata, a posebice u svakodnevnom praktičnom djelovanju i postupanju. U cilju implementacije navedenih institucionalnih

moćnosti, Zavod je poticao socijalne partnere na suradnju i jaćanje socijalnog dijaloga u području zaštite na radu te osnivanje Povjerenstava za unaprećivanje zaštite na radu pri županijskim Gospodarsko-socijalnim vijećima, te na razini pojedinih sektora.

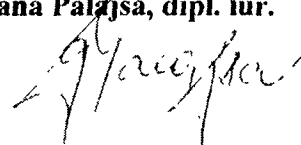
Osiguranje stimulativne, sigurne i zdrave radne okoline, podizanje svijesti o znaćaju prevencije potencijalnih rizika, razvoj kulture u provedbi mjera zaštite na radu, informiranje, edukacija i motiviranje svih dionika, kontinuirani stručni nadzor i poticanje izvrsnosti u radu ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu, realizacija projekata usmjerenih na razvoj zaštite na radu uz financiranje iz sredstava ESF, te pružanje stručne podrške u organizaciji i provedbi mjera zaštite na radu posebno mikro, malim i srednjim tvrtkama prioriteti su na kojima Zavod za unaprećivanje zaštite na radu nastavlja svoje djelovanje i u 2018. godini.

Za učinkovito gospodarstvo, važna je učinkovita zaštita na radu! Svojim programskim djelovanjem i predanošću Zavod potiče na pozitivnu razliku i dodanu vrijednost promićući sigurno radno okruženje.

KLASA: 023-01/18-01/01
URBROJ: 425-01/1-18-30

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA
Gordana Paljisa, dipl. iur.

Zagreb, 24. srpnja 2018. godine

Zaštita na radu je prva!

7. PRILOZI

7.1. FINACIJSKI PLAN - IZVRŠENJE PLANA

RAČUN	NAZIV RAČUNA	TEKUĆI PLAN 2017.	IZVRŠENO	INDEKS
1	2	3	4	5(4/3)
3111	Plaće za redovan rad	1 622 900	1 622 883	100,00
3113	Plaće za prekovremeni rad	5 000	0	0,00
311	<i>Plaće (bruto)</i>	<i>1 627 900</i>	<i>1 622 883</i>	<i>99,69</i>
3121	Ostali rashodi za zaposlene	47 500	38 326	80,69
312	<i>Ostali rashodi za zaposlene</i>	<i>47 500</i>	<i>38 326</i>	<i>80,69</i>
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	251 600	251 547	99,98
3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	28 000	27 589	98,53
313	<i>Doprinosi na plaće</i>	<i>279 600</i>	<i>279 136</i>	<i>99,83</i>
31	Rashodi za zaposlene	1.955.000	1.940.345	99,25
3211	Službena putovanja	64 000	62 398	97,50
3211	Službena putovanja – izvor 51	10.000	0	0,00
3212	Naknade za prijevoz	85 500	80 039	93,61
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	10 000	2 290	22,90
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	10 000	3 010	30,10
321	<i>Naknade troškove zaposlenima</i>	<i>179 500</i>	<i>147 737</i>	<i>82,30</i>
3221	Uredski materijal i ostali mat rashodi	30 000	28 339	94,46
3223	Energija	62 000	53 337	86,03
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	4 000	0	0,00
3225	Sitni inventar i auto gume	15 000	1 587	10,58
322	<i>Rashodi za materijal i energiju</i>	<i>111 000</i>	<i>83 263</i>	<i>75,01</i>
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	76 000	73 097	96,18
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	4 000	2 731	68,28
3233	Usluge promidžbe i informiranja	20 000	20 221	101,11
3234	Komunalne usluge	15 000	9 319	62,12
3235	Zakupnine i najamnine	152 000	145 266	95,57
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	8 000	8 150	101,88
3237	Intelektualne i osobne usluge	38 000	1 875	4,93
3238	Računalne usluge	105 500	105 099	99,62
3239	Ostale usluge	25 000	19 966	79,87
323	<i>Rashodi za usluge</i>	<i>443 500</i>	<i>385 725</i>	<i>86,97</i>
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	10 000	4 681	46,81
324	<i>Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa</i>	<i>10 000</i>	<i>4 681</i>	<i>46,81</i>
3291	Naknade za rad predstavn i izvršnih tijela, povjerenstva	115 000	109 206	94,96
3292	Premije osiguranja	2 000	73	3,65
3293	Reprezentacija	2 000	758	37,89
3294	Članarine	5 000	4 480	89,61
3295	Pristojbe i naknade	2 000	332	16,58
3299	Ostali nespomenuti rashodi	2 000	0	0,00
329	<i>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	<i>128 000</i>	<i>114 849</i>	<i>89,73</i>
32	Materijalni rashodi	872.000	736.255	84,43
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	500	0	0,00
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	500	451	90,17
343	<i>Ostali nespomenuti financijski rashodi</i>	<i>1 000</i>	<i>451</i>	<i>45,09</i>
34	Ostali financijski rashodi	1.000	451	45,09
3	Rashodi poslovanja	2.828.000	2.677.051	94,66

RAČUN	NAZIV RAČUNA	TEKUĆI PLAN 2017.	IZVRŠENO	INDEKS
	2	3	4	5(4/3)
4123	Licence	5 000	0	0,00
412	Nematerijalna imovina	5 000	0	0,00
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	5.000	0	0,00
4221	Uredska oprema i namještaj	25 000	31 023	124,09
4222	Komunikacijska oprema	10 000	0	0,00
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	5 000	0	0,00
422	Postrojenja i oprema	40 000	31 023	77,56
4262	Ulaganja u računalne programe	95 000	90 000	94,74
426	Nematerijalna proizvedena imovina	95 000	90 000	94,74
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	135.000	121.023	89,65
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	140.000	121.023	86,45
Aktivnost A877001 – Administracija i upravljanje, izvori 11 i 51		2.968.000	2.798.074	94,27
3237	Intelektualne i osobne usluge	232 000	0	0,00
323	Rashodi za usluge	232 000	0	0,00
32	Materijalni rashodi	232.000	0	0,00
3	Rashodi poslovanja	2.828.000	0	0,00
Aktivnost K877002 – OP ULJP 2014.-2020. POP ZNR, izvori 12 i 561		232.000	0	0,00
UKUPNO 08640 - ZAVOD ZA UNAPREĐIVANJE ZAŠTITE NA RADU		3.200.000	2.798.074	87,44

7.2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

BILANCA na dan 31. prosinca 2017. (Obrazac BIL)

Obveznik: Zavod za unapređivanje zaštite na radu

RKP: 48550, Razina: 11, Razdjei: 086, Djelatnost: 7211

Račun iz rač. plana	Opis stavke	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. pros.	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA (AOP 002+063)	001	475 208	518 558	109,1
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	267 544	316 625	118,3
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 008+014+024+030+036+040)	007	223 169	182 250	81,7
022 i 02922	Postrojenja i oprema (AOP 015 do 022 - 023)	014	207 153	173 922	84,0
0221	Uredska oprema i namještaj	015	292 749	323 772	110,6
0222	Komunikacijska oprema	016	1 783	1 783	100,0
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	017	1 799	1 799	100,0
02922	Ispravak vrijednosti postrojenja i opreme	023	89 178	153 432	172,1
026 i 02926	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 041 do 044-045)	040	16 016	8 328	52,0
0262	Ulaganja u računalne programe	042	30 750	30 750	100,0
02926	Ispravak vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine	045	14 734	22 422	152,2
042	Sitni inventar u upotrebi	049	27 067	28 654	105,9
049	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	050	27 067	28 654	105,9
	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi				
05		051	44 375	134 375	302,8
	(AOP 052 do 057)				
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	056	44 375	134 375	302,8
1	Financijska imovina (AOP 064+073+081+112+128+140+157+158)	063	207 664	201 933	97,2
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više placene poreze i ostalo (AOP 074 + 077 do 080)	073	579	15 108	2 609,3
129	Ostala potraživanja	080	579	15 108	2 609,3
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 159 do 161)	158	207 085	186 825	90,2
193	Kontinuirani rashodi budućih razdoblja	161	207 085	186 825	90,2
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 163+224)	162	475 208	518 558	109,1
2	Obveze (AOP 164+176+177+193+221)	163	207 664	207 404	99,9
23	Obveze za rashode poslovanja (AOP 165 do 167 + 171 do 175)	164	207 664	207 404	99,9
231	Obveze za zaposlene	165	171 138	149 551	87,4
232	Obveze za materijalne rashode	166	35 702	42 702	119,6
239	Ostale tekuće obveze	174	824	15 151	1 838,7
9	Vlastiti izvori (225+233-237+241+242+243)	223	267 544	311 154	116,3
91	Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora (AOP 226-229)	224	267 544	316 625	118,3
911	Vlastiti izvori (AOP 227+228)	225	267 544	316 625	118,3
9111	Vlastiti izvori iz proračuna	226	267 544	316 625	118,3
9222	Manjak prihoda (AOP 237 do 239)	236	0	5 471	-
92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine	238	0	5 471	-
Obvezni analitički podaci					
dio 23	Obveze za rashode poslovanja - nedospjele	270	207 664	207 404	99,9

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA

za razdoblje od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017. (Obrazac PR-RAS)

Račun iz rač. plana	Naziv stavke	AOP	Ostvareno u izvještajnom razdoblju prethod. godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
Prilohi i rashodi poslovanja					
6	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)	001	2 647 045	2 798 074	105,7
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 131+135)	130	2 647 045	2 798 074	105,7
671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih konsnika (AOP 132 do 134)	131	2 647 045	2 798 074	105,7
6711	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	132	2 587 776	2 677 051	103,4
6712	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine	133	59 269	121 023	204,2
3	RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)	148	2 587 776	2 682 522	103,7
31	Rashodi za zaposlene (AOP 150+155+156)	149	1 938 402	1 940 345	100,0
311	Plaće (bruto) (AOP 151 do 154)	150	1 616 245	1 622 883	100,4
3111	Plaće za redovan rad	151	1 616 245	1 622 883	100,4
312	Ostali rashodi za zaposlene (AOP 155)	155	44 163	38 326	86,8
313	Doprinosi na plaće (AOP 157 do 159)	156	277 994	279 136	100,4
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	158	250 518	251 547	100,4
3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	159	27 476	27 589	100,4
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+185)	160	649 374	741 726	114,2
321	Naknade troškova zaposlenima (AOP 162 do 165)	161	150 900	147 737	97,9
3211	Službena putovanja	162	49 635	62 398	125,7
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	163	82 865	80 039	96,6
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	164	16 725	2 290	13,7
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	165	1 675	3 010	179,7
322	Rashodi za materijal i energiju (AOP 167 do 173)	166	84 753	88 442	104,4
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	167	24 310	28 585	117,6
3223	Energija	169	55 053	58 270	105,8
3225	Sitni inventar i auto gume	171	5 390	1 587	29,4
323	Rashodi za usluge (AOP 175 do 183)	174	313 634	386 017	123,1
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	175	63 542	73 097	115,0
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	176	0	2 731	-
3233	Usluge promidžbe i informiranja	177	19 730	20 221	102,5
3234	Komunalne usluge	178	12 560	9 611	76,5
3235	Zakupnine i najamnine	179	149 764	145 267	97,0
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	180	0	8 150	-
3237	Intelektualne i osobne usluge	181	0	1 875	-
3238	Računalne usluge	182	44 166	105 099	238,0
3239	Ostale usluge	183	23 872	19 966	83,6
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	184	3 427	4 681	136,6
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (AOP 186 do 192)	185	96 660	114 849	118,8
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	186	90 809	109 206	120,3
3292	Premije osiguranja	187	0	73	-
3293	Reprezentacija	188	1 032	758	73,4
3294	Članarine i norme	189	4 575	4 480	97,9
3295	Pristojbe i naknade	190	244	332	136,1

Račun iz rač. plana	Naziv stavke	AOP	Ostvareno u izvještajnom razdoblju prethod. godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
34	Financijski rashodi (AOP 194+199+207)	193	0	451	-
343	Ostali financijski rashodi (AOP 208 do 211)	207	0	451	-
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	211	0	451	-
	Ukupni rashodi poslovanja (AOP 148-279+280)	281	2 587 776	2 682 522	103,7
	VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA (AOP 001-281)	282	59 269	115 552	195,0
Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine					
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (AOP 290+302+335+339)	289	0	0	-
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 342+354+387+391+393)	341	59 269	121 023	204,2
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 335+360+369+374+379+382)	354	59 269	121 023	204,2
422	Postrojenja i oprema (AOP 361 do 368)	360	14 894	31 023	208,3
4221	Uredska oprema i namještaj	361	11 312	31 023	274,2
4222	Komunikacijska oprema	362	1 783	0	0,0
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	363	1 799	0	0,0
426	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 383 do 386)	382	44 375	90 000	202,8
4262	Ulaganja u računalne programe	384	44 375	90 000	202,8
	MANJAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE (AOP 341-289)	399	59 269	121 023	204,2
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+289)	403	2 647 045	2 798 074	105,7
	UKUPNI RASHODI (AOP 281+341)	404	2 647 045	2 803 545	105,9
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (AOP 404-403)	406	0	5 471	-
Primici i izdaci					
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja (AOP 411+449+462+474+505)	410	0	0	-
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (AOP 519+557+570+583+615)	518	0	0	-
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 403+410)	629	2 647 045	2 798 074	105,7
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 404+518)	630	2 647 045	2 803 545	105,9
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 630-629)	632	0	5 471	-
	Manjak prihoda i primitaka za poknče u sljedećem razdoblju	636	0	5 471	-
19	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	637	207 085	186 825	90,2
Obvezni analitički podaci					
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	638	0	0	-
11- dugov	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	639	2 156 205	0	0,0
11- potraž.	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	640	2 156 205	0	0,0
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (638+639-640)	641	0	0	-
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	643	15	14	93,3
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	645	15	14	93,3
31215	Naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj	688	0	3 326	-
32121	Naknade za prijevoz na posao i s posla	689	82 865	80 039	96,6
32351	Zakupnine za zemljišta	690	0	340	-
32361	Obvezni i preventivni zdravstveni pregledi zaposlenika	691	0	8 150	-
32911	Naknade za rad članovima predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća	696	76 053	70 156	92,2
32923	Premije osiguranja zaposlenih	697	0	73	-

Na temelju članka 83. stavka 4. točke 11. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14. i 118/14.) i članka 17. stavka 1. točke 5. Statuta Zavoda za unapređivanje zaštite na radu („Narodne novine“, br. 22/15. i 73/15.), Upravno vijeće Zavoda za unapređivanje zaštite na radu na 35. sjednici održanoj dana 24. srpnja 2018. usvojilo je

ODLUKU

Donosi se Izvješće o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu.

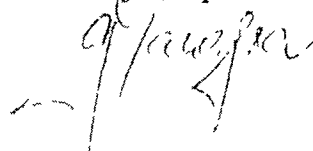
KLASA: 023-01/18-01/01

URBROJ: 425-04-18-31

Zagreb, 24. srpnja 2018.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Gordana Palajša, dipl. iur.

Obrazloženje

Izvrješće o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Zavod) obuhvaća temeljna područja djelovanja i ostvarivanja planiranih zadaća u 2017.godini.

Sukladno nadležnosti utvrđenoj Zakonom o zaštiti na radu i Statutom, te provodeći Strateški plan Ministarstva rada i mirovinskoga sustava 2017-2019., Strateški okvir EU o zdravlju i sigurnosti na radu 2014 - 2020., te Program rada za 2017.godinu, Zavod je ostvario postavljene ciljeve, potvrđujući se kao pouzdan partner svim dionicima u stručnom radu te promicanju i unapređivanju zaštite na radu. Ostvarena je uspješna suradnja s Hrvatskom udrugom poslodavaca, udrugama sindikata, Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i nizom drugih udruga i institucija.

Programske aktivnosti Zavoda u 2017.godini zasnivale su se na ocjeni da je učinkovita organizacija i upravljanje zaštitom na radu dobra za radnike, dobra za poslodavce i društvenu zajednicu, jer pridonosi radnoj učinkovitosti, produktivnosti i konkurentnosti, a time i gospodarskom rastu i razvoju.

Usprkos značajnom povećanju opsega poslova u nadležnosti Zavoda, i nedovoljnom broju izvršitelja, ostvareni su svi planirani zadaci, a u značajnom dijelu dodatnim angažmanom realizirani su novi programski sadržaji s dodanom vrijednošću.

Prema usvojenom Planu rada za 2017. godinu, Zavod je djelovao kreativno, inovativno i poduzetno s ciljem pružanja kvalitetne stručne podrške svim ključnim dionicima u zaštiti na radu, polazeći od opredjeljenja da su javne institucije servisi korisnika i u ulozi ostvarivanja javnog interesa.

Takav suradan i otvoren pristup omogućio je široko stjecanje povjerenja, podrške i stalni rast interesa za korištenje različitih usluga Zavoda kao i sudjelovanje u njegovim aktivnostima.

Pored provedbe mjera vezanih za područje zaštite na radu iz Akcijskog plana Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, polazeći od velikog broja mikro i malih poduzeća, te obrta, a s ciljem provedbe propisanih mjera zaštite na radu na svim mjestima rada neovisno o veličini poslodavca, Zavod se inovativnim programima i sadržajima dodatno angažirao na pružanju konkretne podrške tim poslovnim subjektima radi lakše primjene propisa, optimiziranja troškova, učinkovitog organiziranja i upravljanja zaštitom na radu.

Redovitim radnim posjetima tvrtkama i ustanovama, neposrednim uvidom i razgovorima s predstavnicima poslodavaca, sindikata, radnika i stručnjacima Zavod je utvrđivao stanje zaštite na radu te pružao stručnu pomoć s ciljem unapređivanja organizacije i provedbe mjera zaštite na radu.

Organizacijom skupova s različitim dionicima u lokalnim sredinama, Zavod je promicao vrijednosti kampanje Europske agencije za zaštitu na radu (EU-OSHA) „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“ 2016.-2017., koja je usmjerena na zaštitu na radu i zaštitu zdravlja radnika tijekom cijelog radnog vijeka, te primjenu dobrih praksi kako bi organizacija i uvjeti rada u našim radnim sredinama bili prilagođeni dobi i mogućnostima starijih radnika s ciljem očuvanja i produženja njihove radne sposobnosti.

Zavod je poslodavcima, sindikatima, radnicima i stručnjacima za zaštitu na radu pružao stručnu i organizacijsku potporu u praktičnoj provedbi prve Nacionalne kampanje u području zaštite na radu u Republici Hrvatskoj „STOP ozljedama na radu“, s ciljem podizanja svijest o potrebi sprječavanja rizika na radu, važnosti uključivanja zaštite na radu u strateške i operativne planove poslovanja te aktivne suradnje i djelovanja putem socijalnog dijaloga svih ključnih

dionika unutar radnog procesa na poboljšanju i unapređivanju mjera sigurnosti i zdravlja zaposlenih.

Republika Hrvatska prije osnivanja i početka rada Zavoda nije koristila sredstva Europskog socijalnog fonda (ESF) za poboljšanje svojih nacionalnih politika u području zaštite na radu. U uvjetima ograničenih proračunskih mogućnosti, Zavod je radi unapređivanja zaštite na radu pripremio dva projekta za sufinanciranje iz ESF-a. Prvi projekt, „Prikupljanje i obrada podataka zaštite na radu POP-ZNR“ Zavod je nakon odobrenja Upravljačkog tijela (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) izradio i prijavio još u kolovozu 2016. Međutim neovisno o navedenom, u godinu dana postupak evaluacije nije proveden te nije ugovoreno financiranje. Kako su u međuvremenu izmijenjene određene okolnosti a Vlada RH donijela je Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva, u dogovoru s Upravljačkim tijelom navedeni projekt je revidiran i nadopunjen, povećana mu je vrijednost te je zbog povećanja sadržaja preimenovan u „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“. Upravljačko tijelo je u studenome 2017. odobrilo ovaj novi Sažetak operacije, te je projekt upućen u daljnju proceduru. Drugi ESF projekt Zavoda, „ZUZR – Tehnička pomoć OPULJP, KI“, koji je odobren krajem 2016., u fazi je provedbe, a cilj njegove realizacije je prijava trećeg ESF projekta u sklopu kojeg je predviđena izrada Središnjeg nacionalnog informacijskog sustava Data Collectora.

Budući je projekt OiRA u okviru EU predstavljen javnosti još 2011.godine, Zavod je odmah početkom svojeg rada u proljeće 2016.godine pokrenuo inicijativu za implementaciju ovog korisnog alata u Hrvatskoj. U suradnji s Europskom agencijom za zaštitu na radu koja je pružila financijsku i tehničku pomoć realiziran je prvi OiRA alat za procjenu rizika za frizersku djelatnost, čime je Republika Hrvatska postala članica OiRA zajednice u EU, a mikro i malim poslodavcima u ovoj rizičnoj djelatnosti omogućeno je korištenje besplatnog i za primjenu jednostavnog alata, koji poslodavcima omogućava da dokument izrađuju sami, čime se smanjuju troškovi ali i poboljšava razumijevanje i provedbe preventivnih mjera na mjestima rada. Zavod će u okviru ESF nastaviti širenje interaktivnih alata jer pružaju mogućnost djelotvornog upravljanja rizicima u određenim djelatnostima.

Pored toga, Zavod je partner u tri projekta sindikalnih udruga koji se financiraju iz sredstava ESF, kao i projektu Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Temeljem javnih ovlasti Zavod je pored zaprimanja zahtjeva za obavljanje određenih poslova zaštite na radu od strane fizičkih i pravnih osoba, utvrđivanja ispunjavanja propisanih uvjeta i donošenja rješenja, intenzivno provodio redovite stručne nadzore i reviziju rada ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba u odnosu na dobivena ovlaštenja te izvanredne nadzore s ciljem osiguranja zakonitog i učinkovitog obavljanja povjerenih poslova.

U cilju pružanja potpore svim dionicima, njihove uštede vremena, racionalnog i učinkovitog postupanja, Zavod je organizacijom besplatnog Savjetovišta „Zaštita na radu 3u1“, kontinuirano pružao savjete o načinu organizacije te provedbi mjera i tehničko-tehnološkoj primjeni pravila zaštite na radu.

Na osnovu ograničenih i dostupnih podataka, Zavod je i u 2017.godini izradio analize o ozljedama na radu na teritorijalnoj i sektorskoj razini, s kojima su upoznati odgovarajući dionici kako bi se usmjerile daljnje aktivnosti te poduzimale odgovarajuće mjere za otklanjanje uočenih propusta, poboljšanje i unapređivanje zaštite na radu. Međutim, još uvijek je prisutan izostanak relevantnih podataka. Raspoloživost podataka, izuzimajući one na koje se odnose propisi o zaštiti osobnih podataka, omogućili bi Zavodu, da u suradnji s konkretnim subjektima u pojedinim sektorima i tvrtkama, pristupi analizi uzroka nesreća, ozljeda na radu i drugih posljedica, te im pruži stručnu pomoć u izradi akcijskih planova za smanjivanje i otklanjanje

navedenih problema, koji dovode do proizvodnih gubitaka, poremećaja u proizvodnji i poslovanju, bolovanja, oštećenje opreme, troškova dugotrajnih sudskih postupaka i slično.

Izrađen je informacijski sustav ZNR Zavoda (IS ZNR), kojim će se u prvoj fazi olakšati prikupljanje podataka i nadzor Zavoda nad radom ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu, određeni podaci učiniti dostupnima inspektoratu rada, radi kvalitetnije pripreme, uštede vremena i efikasnijeg djelovanja u okviru djelokruga njihove nadležnosti, a u drugoj fazi omogućiti će se prikupljanje i obrada podataka o zaštiti na radu kod drugih poslovnih subjekata, što će doprinijeti cjelovitim uvidom u stanje organizacije i provedbe mjera zaštite na radu, doprinoseći ažurnijem vođenju propisanih evidencija i prevenciji mogućih nenamjernih propusta poslodavaca a koji u praksi uzrokuju prekršajne mjere i nesreće, a time i financijske posljedice.

Radi unapređivanja znanja, vještina i kompetencija Zavod je pripremio registar i model stalnog stručnog usavršavanja stručnjaka za zaštitu na radu, s ciljem brže razmjene informacija i provedbe programa cjeloživotnog učenja kao jednog od ključnih preduvjeta kvalitetnijeg djelovanja u ovom području.

Zakonom o zaštiti na radu i drugim propisima utvrđena je opća razina prava i obveza za sve poslodavce, a ovisno o konkretnim uvjetima, potrebama i mogućnostima ta razina se može povećavati, pri čemu je ključna uloga i suradnja putem promicanja socijalnog dijaloga poslodavaca, sindikata i predstavnika radnika kako bi to učinili u okviru kolektivnih ugovora, sporazuma radničkog vijeća i poslodavca te drugih internih akata, a posebice u svakodnevnom praktičnom djelovanju i postupanju. U cilju implementacije navedenih institucionalnih mogućnosti, Zavod je poticao socijalne partnere na suradnju i jačanje socijalnog dijaloga u području zaštite na radu te osnivanje Povjerenstava za unapređivanje zaštite na radu pri županijskim Gospodarsko-socijalnim vijećima, te na razini pojedinih sektora.

Osiguranje stimulativne, sigurne i zdrave radne okoline, podizanje svijesti o značaju prevencije potencijalnih rizika, razvoj kulture u provedbi mjera zaštite na radu, informiranje, edukacija i motiviranje svih dionika, kontinuirani stručni nadzor i poticanje izvrsnosti u radu ovlaštenih osoba za poslove zaštite na radu, realizacija projekata usmjerenih na razvoj zaštite na radu uz financiranje iz sredstava ESF, te pružanje stručne podrške u organizaciji i provedbi mjera zaštite na radu posebno mikro, malim i srednjim tvrtkama prioriteti su na kojima Zavod za unapređivanje zaštite na radu nastavlja svoje djelovanje i u 2018.godini.

Za učinkovito gospodarstvo, važna je učinkovita zaštita na radu! Svojim programskim djelovanjem i predanošću Zavod potiče na pozitivnu razliku i dodanu vrijednost promičući sigurno radno okruženje.

Odredbom članka 83. stavka 4. točke 11. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br.71/14. i 118/14.), propisano je da Zavod podnosi izvješće o radu Vladi Republike Hrvatske do kraja svibnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Upravno vijeće Zavoda za unapređivanje zaštite na radu sukladno odredbi članka 17. stavka 1. točke 5. Statuta Zavoda („Narodne novine“, br. 22/15. i 73/15.) je na 34. sjednici, održanoj dana 11. svibnja 2018.godine, usvojilo Odluku kojom se donosi Izvješće o radu Zavoda za 2017. godinu.

U daljnjoj proceduri pribavljanja i razmatranja primjedbi i prijedloga nadležnih tijela učinjeno je sljedeće:

U vezi mišljenja Ministarstva financija u kojem se predlaže izvršiti ispravak navoda „izvanbilančnu evidenciju“ i zamijeniti s riječima „posebnu evidenciju“, isto je prihvaćeno kao i usklađivanje određenih podataka s podacima iz sustava Državne riznice.

U vezi mišljenja Ministarstva zdravstva, odnosno proslijeđenih mišljenja Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, izvješće je dopunjeno u skladu s primjedbom HZZO tj. uz svaki grafikon dodana je vremenska oznaka kada su podaci preuzeti. Ostali komentari nisu prihvaćeni budući da se ne odnose na izvješće.

U vezi mišljenja Ministarstva uprave za navođenje brojeva „Narodnih novina“ kod pojedinih propisa navedeni su brojevi Narodnih novina te su izvršene manje dopune teksta vezane za navođenje ustrojstvenih jedinica u okviru određenih ministarstva.

Prihvaćen je prijedlog Ministarstva rada i mirovinskoga sustava da se izvješće skрати tj. da se iz istoga izostavi poglavlje 8. Ostvareni zadaci i ciljevi u 2017. godini.

Slijedom toga Upravno vijeće Zavoda za unapređivanje zaštite na radu je sukladno odredbi članka 17. stavka 1. točke 5. Statuta Zavoda („Narodne novine“, br. 22/15. i 73/15.) na 35. sjednici, održanoj dana 24. srpnja 2018.godine, usvojilo Odluku kojom se donosi Izvješće o radu Zavoda za 2017. godinu.